

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

NORTH WALES FIRE AND RESCUE AUTHORITY

Bydd cyfarfod **AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU** yn cael ei gynnal **DDYDD LLUN 19 HYDREF 2026** ar **Zoom** am **09:30**.

Noder, bydd Sesiwn Hyfforddi Seiberddiogelwch yn cael ei chyflwyno cyn y cyfarfod hwn, yn dechrau am **09:00 o'r gloch**.

Yr eiddoch yn gywir,
Gareth Owens, Clerc

AGENDA

1. Ymddiheuriadau
2. Datganiadau o Fuddiant
3. Hysbysiad o Faterion Brys
(Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol ag Adran 100B (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol, 1972)
4. Cofnodion Cyfarfod yr Awdurdod Tân a gynhaliwyd ar 20 Gorffennaf 2026
5. Adroddiad Tanau Gwyllt a Gweithgarwch, er sicrwydd

Eitemau Agenda Sefydlog

6. Adroddiad y Cadeirydd, er gwybodaeth
7. Diweddariad am Ganolfan Hyfforddi Hwb Awen, er gwybodaeth
8. Diweddariad yr Hyrwyddwyr Diwylliant, er sicrwydd

Eitemau i'w Hystyried

9. Gosod Cyllideb 2027/28 (drafft cyntaf), er sicrwydd
10. Adroddiad Alldro Chwarterol Ch1 a Ch2 Dros Dro, er sicrwydd
11. Cynllun Rheoli Risg Cymunedol a Chynllun Gweithredu 2027/28 Drafft, i'w gymeradwyo i ymgynghori arno
12. Cyflwyniad Astudiaeth Achos Atal ar Waith

13. Adroddiad Blynyddol Bwlch Cyflog Rhwng y Rhywiau 2025/26, er cymeradwyaeth
14. Cyfansoddiad, i'w gymeradwyo

Adroddiadau a Ystyriwyd yn Flaenorol gan y Pwyllgor Archwilio, y Panel Gweithredol a'r Bwrdd Pensiwn Lleol

15. Asesiad Perfformiad Blynyddol 2025–26, i'w gymeradwyo
16. Materion Brys
(Ystyried unrhyw eitemau y penderfynodd y Cadeirydd eu bod yn eitemau brys (yn unol ag Adran 100B (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972) ac y datganwyd eu pwysigrwydd o dan eitem 2 uchod)
 - Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol Atodol Drafft – Awdurdodau Tân ac Achub (diweddariad llafar)

RHAN II

Yn unol ag Adran 100A (4) Deddf Llywodraeth Leol, 1972, argymhellir bod y Wasg a'r Cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod wrth ystyried yr eitem fusnes/eitemau busnes a ganlyn oherwydd ei bod yn debygol y byddai gwybodaeth wedi'i heithrio yn cael ei datgelu iddynt fel sydd wedi'i diffinio ym Mharagraff(au) 12 i 18 Rhan 4 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol, 1972.

17. Penodi Prif Swyddog Tân, i'w gadarnhau

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **Ddydd Llun 20 Gorffennaf 2026** yn rhithwir trwy **Teams**. Dechreuodd y cyfarfod am **09.30**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Mark Young (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Tina Claydon
Paul Cunningham (gadawodd am 10:30)
Ann Davies
Jeff Evans
Chrissy Gee
Ian Hodge
Alan Hughes
Chris Hughes
John Brynmor Hughes
Gareth R Jones
John Ifan Jones
Charlie McCoubrey
Gwynfor Owen (gadawodd am 11:03)
Beverley Parry-Jones (gadawodd am 11:30)
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts
Rondo Roberts
Gareth Sandilands
Dale Selvester
Gareth Williams (gadawodd am 10:28)
Siân Williams (gadawodd am 10:19)
Antony Wren

Yn cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint

Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam

Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd

Cyngor Sir y Fflint

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Justin Evans
Helen MacArthur
Anthony Jones
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Matt Powell
Elgan Roberts
Steve Morris
Llinos Evans
Heledd Davies
Ffion Evans
Lisa Allington

Prif Swyddog Tân (PST)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Dirprwy Clerc a Swyddog Monitro
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth TGCh
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Gwasanaethau Cyfieithu Atebol
Cynorthwydd Gweithredol
Gwasanaethau Aelodau

1 YMDDIHEURIADAU

Enw

Paul Rogers
Carol Beard

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cynigiwyd a derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

2.1. Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant wedi'u datgan.

3 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

- 3.1 Cyngorodd y PST Docx (PST) yr Aelodau bod Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) wedi bod yn ymateb i nifer o danau gwyllt sylweddol ers oriau mân 12 Gorffennaf 2026. Cyhoeddwyd Digwyddiad Mawr oherwydd nifer y digwyddiadau a oedd yn digwydd ar yr un pryd a'r galw sylweddol a osodwyd ar adnoddau gweithredol a daeth i ben ar ddydd Llun, 13 Gorffennaf 2026.
- 3.2 Parhaodd criwiau i ymateb i achosion o danau gwyllt ar draws y rhanbarth, y mwyaf arwyddocaol ger Harlech, ac roedd grŵp ymateb aml-asiantaethol wedi'i sefydlu. Roedd tua 2,000 erw wedi cael eu heffeithio, gyda ffrynt tân yn rhychwantu tua dau gilometr. Parhaodd criwiau yr ochr weithredol i gymryd camau i gyfyngu ar ledadeniad y tân gyda nifer o griwiau yn bresennol.
- 3.3 Roedd ymdrechion diffodd tân yn parhau i fod yn her oherwydd yr ardal sylweddol o dir nad oedd yn hygyrch ar droed nac mewn cerbyd. Roedd y Gwasanaeth yn gweithio'n agos gyda Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) i atal lledadeniad y tân. Mae cais am gymorth o'r awyr wedi cael ei dderbyn, ac roedd disgwyl iddo gael ei anfon yr wythnos hon, er bod oedi wedi bod oherwydd y galw yn sgil achosion o danau gwyllt mewn mannau eraill ledled y DU. Roedd cefnogaeth Cymorth Milwrol i'r Awdurdodau Sifil (MACA) hefyd wedi'i ystyried; fodd bynnag, nid oedd gallu milwrol ar gael i gynorthwyo ar hyn o bryd.
- 3.4 Roedd y PST yn dymuno rhoi ei diolch diffuant i ddiffoddwyr tân, yr Ystafell Reoli, timau corfforaethol ac asiantaethau partner a oedd wedi gweithio'n ddiflino trwy gydol y cyfnod hwn o weithgarwch gweithredol parhaus.
- 3.5 Adleisiodd yr Aelodau sylwadau'r PST gan ddiolch yn ddifuant i'r holl staff a fu'n rhan o'r ymateb, gan gydnabod eu hymroddiad, eu dewrder a'u proffesiynoldeb yn ystod y cyfnod heriol hwn, a chydabod y gefnogaeth a roddwyd i gymunedau lleol.

- 3.6 Mynegodd Aelod bryder ynghylch cefnogaeth gyfyngedig gan asiantaethau partner a cheisiodd sicrhwydd ynghylch cynllunio a pharatoadau yn y dyfodol mewn ymateb i'r risg gynyddol o danau gwyllt. Cadarnhaodd y PST fod gwaith aml-asiantaethol yn y maes hwn yn parhau.

4 COFNODION CYFARFOD AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU A GYNHALIWDYD AR 20 EBRILL 2026

- 4.1 Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) a gynhaliwyd ar 20 Ebrill 2026 i'w cymeradwyo.
- 4.2 Cynigiwyd y cofnodion fel adlewyrchiad cywir o drafodion y cyfarfod. Elliwyd y cynnig gyda phawb o blaid.
- 4.3 Cyfeiriodd y Cadeirydd yr Aelodau at baragraff 4.3 o'r cofnodion blaenorol ynghylch y newidiadau arfaethedig i lywodraethiant yr Awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru.
- 4.4 Nododd yr Aelodau gynnig blaenorol Llywodraeth Cymru i weithredu trefniadau llywodraethiant diwygiedig yr Awdurdod Tân ac Achub yn Ne Cymru yn gyntaf, gydag Aelodau'r Cabinet a phenodiadau annibynnol yn ffurfio'r Awdurdod, cyn ymestyn trefniadau ar draws Canolbarth a Gorllewin Cymru a Gogledd Cymru.
- 4.5 Cynghorodd y Cadeirydd yr Aelodau fod datganiad ysgrifenedig a gyhoeddwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet ar 13 Gorffennaf 2026 yn cadarnhau y byddai'r Comisiynwyr yn aros yn eu lle yn Ne Cymru tan ar ôl mis Mai 2027. Nododd yr Aelodau nad oedd y datganiad yn rhoi unrhyw ddiweddariad ar drefniadau llywodraethiant yn y dyfodol ar gyfer Canolbarth a Gorllewin Cymru na Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.
- 4.6 Cynghorodd y PST Docx (PST) yr Aelodau fod y Gwasanaeth wedi cael gwybod am ddatganiad Ysgrifennydd y Cabinet a'i fod wedi ymgysylltu â swyddogion Llywodraeth Cymru. Nododd yr Aelodau fod disgwyl i'r trefniadau llywodraethiant diwygiedig ar gyfer y tri Awdurdod Tân ac Achub gael eu gweithredu ar yr un pryd ym mis Gorffennaf 2027. Rhagwelwyd hefyd y byddai penodi aelodau ychwanegol yn cael ei ohirio tan 2027.
- 4.7 Rhoddodd y Swyddog Monitro wybod i'r Aelodau fod trafodaethau wedi digwydd gyda'u cymheiriaid yn Ne a Chanolbarth a Gorllewin Cymru. Nododd yr Aelodau fod nifer o gwestiynau yn parhau ynglŷn â'r trefniadau llywodraethiant arfaethedig, gyda'r model llywodraethiant eto i'w gadarnhau. Pwysleisiodd y Swyddog Monitro bwysigrwydd ystyried trefniadau amgen pe bai oedi pellach yn codi.

- 4.8 Mynegodd Aelod bryder ynghylch yr ansicrwydd parhaus ynghylch trefniadau llywodraethiant yn y dyfodol. Teimlwyd bod cwestiynau arwyddocaol yn parhau heb eu hateb, a bod angen ymgysylltu'n barhaus ag Ysgrifennydd y Cabinet i bwysleisio pwysigrwydd darparu eglurder a bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.
- 4.9 Cyngorodd y Swyddog Monitro yr Aelodau y byddai'r Awdurdod Tân ac Achub newydd yn cynnwys naw aelod, gan gynnwys chwe Aelod o'r Cabinet. Nododd yr Aelodau nad oedd disgwyl i aelodaeth yr Awdurdod gael ei gadarnhau tan fis Mehefin 2027.
- 4.10 Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad i'r Aelodau ar baragraff 11.3 o'r cofnodion blaenorol. Cyngorwyd aelodau gan PSTC MacArthur fod dyfarniad cyflog y Llyfr Llwyd wedi'i gytuno ar 3.8% a'i fod wedi'i brosesu yn y gyflogres ym mis Gorffennaf. Roedd trafodaethau ar ddyfarniad cyflog y Llyfr Gwyrdd yn parhau.
- 4.11 **PENDERFYNWYD:**
- i) **cymeradwyo cofnodion yr Awdurdod Tân ac Achub o 20 Ebrill 2026 fel cofnod gwir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.**

5 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

- 5.1 Nodwyd bod papur ysgrifenedig wedi'i roi i'r Aelodau er mwyn rhoi gwybod iddynt am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau yr aeth Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod iddynt yn rhinwedd eu swyddi rhwng mis Ebrill a mis Mehefin 2026.
- 5.2 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Nodi'r wybodaeth a roddwyd yn y papur.**

6 DIWEDDARIAD CANOLFAN HYFFORDDI HWB AWEN

- 6.1 Cyflwynodd y PSTC Evans bapur Canolfan Hyfforddi Hwb Awen a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am y risgiau allweddol sy'n gysylltiedig â phrosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen, y mesurau lluniaru sydd ar waith, a'r camau ar y gweill i sicrhau cyllid a chynnal rheolaeth briodol ar y rhaglen.
- 6.2 Nododd yr Aelodau nad oedd y Gwasanaeth wedi gallu sicrhau'r holl gyllid angenrheidiol ar gyfer prosiect Hwb Awen o un ffynhonnell. O ganlyniad, mae dull cyllido cyfunol yn cael ei archwilio, gan gynnwys cyllid grant, benthyca llog isel a chyfraniadau cyfalaf gan bartneriaid.
- 6.3 Cyngorwyd yr aelodau nad oedd unrhyw ymrwymiad cyllido yn cael ei geisio ar hyn o bryd; fodd bynnag, pe na bai cyfleoedd cyllido allanol yn digwydd, byddai opsiynau amgen, gan gynnwys cymorth posibl gan Awdurdodau Lleol, yn cael eu hystyried eto drwy brosesau craffu ar gyllidebau a gosod cyllidebau sefydledig yr Awdurdod.

- 6.4 Sicrhaodd y PSTC Evans yr Aelodau fod y prosiect yn cael ei ddatblygu gan dîm profiadol, gyda ffocws parhaus ar reoli risgiau a diogelu sefyllfa ariannol yr Awdurdod.
- 6.5 Nododd y Cadeirydd fod nifer o Aelodau wedi mynychu Gweithdy Budd-daliadau'r Gwasanaeth ac wedi gwneud sylwadau ar y profiad cadarnhaol. Cynghorodd y PSTC Evans fod dros 40 o asiantaethau partner yn bresennol, gan roi cyfleoedd gwerthfawr i gryfhau perthnasoedd a gwella dealltwriaeth o sut y gall y Gwasanaeth gefnogi sefydliadau partner a gweithio ar y cyd.
- 6.6 Rhoddodd Hyrwyddwr yr Aelodau ar gyfer Prosiect y Ganolfan Hyfforddi sicrwydd pellach i'r Aelodau y byddent yn parhau i dderbyn diweddariadau amserol wrth i'r prosiect fynd rhagddo trwy'r camau nesaf o lywodraethiant a chaffael. Mynegwyd gwerthfawrogiad i'r staff a'r tîm prosiect am eu gwaith parhaus a'u hymrwymiad wrth gefnogi prosiect Hwb Awen.
- 6.7 Cododd Aelod bryderon ynghylch ariannu'r prosiect a gofynnodd am sicrwydd ynghylch sut y byddai'r gofynion cyllido sy'n weddill yn cael eu bodloni heb ddibynnu ar gyfraniadau gan Awdurdodau Lleol.
- 6.8 Mae'r PSTC MacArthur yn cydnabod pryderon aelodau ac yn rhoi sicrwydd pellach bod gwaith gweithgor craffu ar y gyllideb wedi neilltuo cyfarfod penodol i adolygu modelu ariannol manwl ar gyfer prosiect y Ganolfan Hyfforddi. Cynghorwyd yr Aelodau bod yr holl opsiynau cyllido yn cael eu gwerthuso'n drylwyr ac y byddai'r gwaith hwn yn llywio cynigion cyllideb yn y dyfodol, a fyddai'n parhau i gael eu hystyried drwy'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb.
- 6.9 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Nodi'r risgiau a'r mesurau lliniaru presennol sy'n gysylltiedig â phrosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen;**
 - ii) **Nodi'r addasiad arfaethedig i'r rhaglen i ganiatáu amser ychwanegol ar gyfer cyllid ac ymgysylltu â budd-ddeiliaid; a**
 - iii) **Nodi nad oes unrhyw ofyniad i ymrwymo i gyllid ar hyn o bryd, ond efallai y bydd cynigion yn y dyfodol yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau eu hystyried os na ellir sicrhau llwybrau cyllido allanol.**

7 DIWEDDARIAD BLYNYDDOL BIOAMRYWIAETH

- 7.1 Cyflwynodd Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael, y diweddariad blynyddol ar fioamrywiaeth i'r Aelodau ac amlinellodd y cynnydd tuag at gyflawni nodau'r Awdurdod a nodir yn y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth (2025-2028) (y Cynllun).

7.2 Nododd yr Aelodau fod y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth, a gymeradwywyd ym mis Hydref 2025, yn parhau i symud ymlaen yn dda. Roedd pum cam gweithredu wedi'u cwblhau, gyda gwaith ar y gweill ar y pum gweithred arall. Cofnododd yr aelodau eu bod yn diolch i'r Rheolwr Amgylchedd a Newid Hinsawdd a'r tîm ehangach am eu gwaith wrth gyflawni'r Cynllun.

7.3 **PENDERFYNWYD:**

i) Sylwi ar y cynnydd a wnaed tuag at nodau bioamrywiaeth yr Awdurdod

8 STRATEGAETH YSTADAU

8.1 Cyflwynodd Elgan Roberts Strategaeth Ystadau 2026-36 i'r Aelodau am eu hymwybyddiaeth.

8.2 Nododd yr Aelodau fod y Strategaeth Ystadau yn nodi fframwaith deng mlynedd ar gyfer moderneiddio a buddsoddi ystâd Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth), gan sicrhau bod cyfleusterau'n parhau i fod yn ddiogel, yn gynhwysol, yn weithredol ac yn amgylcheddol gynaliadwy.

8.3 Nododd yr aelodau y byddai'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth Cyfleusterau hirsefydlog gyda Heddlu Gogledd Cymru yn dod i ben trwy gytundeb ar y cyd ym mis Mawrth 2027, gan nodi diwedd partneriaeth lwyddiannus a oedd wedi darparu manteision sylweddol i'r ddau sefydliad. Manteisiodd Elgan Roberts ar y cyfle i ddiolch i gydweithwyr yn Heddlu Gogledd Cymru am eu proffesiynoldeb, eu hymrwymiad a'u cefnogaeth drwy gydol y bartneriaeth.

8.4 Nododd yr aelodau bwysigrwydd dilyniant prosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen, a oedd yn parhau i fod yn ateb hirdymor dewisol gan y Gwasanaeth ar gyfer bodloni ei ofynion hyfforddi a seilwaith.

8.5 Nododd y Cadeirydd fod angen gwaith atgyweirio neu ailosod ar draean o ystâd y Gwasanaeth a cheisiodd sicrwydd ynghylch arwyddocâd y ffigur hwn, gan gynnwys sut roedd yn cymharu â Gwasanaethau Tân ac Achub eraill.

8.6 Rhoddodd Elgan Roberts sicrwydd i'r Aelodau nad oedd y gwaith a nodwyd yn cael ei ystyried yn frys nac yn hanfodol o safbwynt iechyd a diogelwch, ond eu bod yn ofynnol i sicrhau bod yr ystâd yn parhau i fod yn addas i'r diben ac mewn cyflwr da ar gyfer y dyfodol.

8.7 Cyngorodd y PST Docx yr Aelodau bod cyflwr ystadau sy'n heneiddio yn her sy'n wynebu Awdurdodau Tân ac Achub ledled y DU.

8.8 Nododd yr Aelodau, yn wahanol i lawer o sefydliadau sector cyhoeddus, nad oedd Awdurdodau Tân ac Achub yn derbyn dyraniad cyfalaf pwrpasol, sy'n golygu bod gwelliannau a chynnal a chadw ystadau wedi cael eu hariannu trwy gyllidebau refeniw yn hanesyddol.

8.9 **PENDERFYNWYD:**

i) **Cymeradwyo'r Strategaeth Ystadau ar gyfer 2026–2036.**

9 ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL Y GYMRAEG 2025/26

9.1 Cyflwynodd Natalie Jones, Swyddog Iaith Gymraeg, yr Adroddiad Monitro'r Gymraeg Blynyddol ar gyfer 2025/26 a oedd yn amlinellu cydymffurfiaeth Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) â Safonau'r Gymraeg 155, 161 a 167.

9.2 Nododd yr Aelodau na dderbyniwyd unrhyw gwynion ffurfiol yn ystod y cyfnod adrodd, a oedd yn ganlyniad cadarnhaol iawn ac yn adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Gwasanaeth i ddarparu gwasanaethau Cymraeg.

9.3 Nododd yr aelodau gynnydd yn y galw am wasanaethau Cymraeg a chydabuwyd pwysigwydd parhau i ddatblygu a darparu gwasanaethau dwyieithog i ddiwallu anghenion cymunedau ledled Gogledd Cymru.

9.4 Nododd yr Aelodau fod gan 90.9% o staff sgiliau Cymraeg ar Lefel 1 neu uwch, sy'n adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Gwasanaeth i ddatblygu gallu Cymraeg ar draws y sefydliad.

9.5 Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad, gan nodi'r cynnydd cadarnhaol a wnaed mewn nifer o feysydd, a chofnododd eu gwerthfawrogiad o'r gwelliannau a'r cyflawniadau parhaus a adlewyrchir yn yr adroddiad.

9.6 Canmolodd Aelod y Swyddogion am eu hagwedd gadarnhaol a'u hymrwymiad i'r iaith Gymraeg, gan gydnabod y cyfraniad pwysig y mae hyn yn ei wneud i hyrwyddo a chefnogi cyflwyno'r gwasanaethau dwyieithog ar draws y sefydliad.

9.7 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2025/26 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod; a**
- ii) **nodi bwriad y Gwasanaeth i roi cyhoeddusrwydd i'r ddogfen fel y nodir yn Safonau 155,161,167. Bydd y cyhoeddiad ar wefan y Gwasanaeth a chyfrifon cyfryngau cymdeithasol corfforaethol (sef Facebook ac Instagram).**

10 ADRODDIAD CYNNYDD ASESIAD PERFFORMIAD CYDRADDOLDEB, AMRYWIAETH A CHYNHWYSIANT BLYNYDDOL 2025/26

- 10.1 Cyflwynodd y PST Docx yr Adroddiad Asesu Perfformiad Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Blynnyddol 2025/26 a gofynnodd am gymeradwyaeth i'w gyhoeddi yn unol ag ymrwymadau statudol a sefydliadol.
- 10.2 Rhoddodd yr adroddiad drosolwg o'r cynnydd yn erbyn Strategaeth Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant pum mlynedd y Gwasanaeth a dangosodd sut mae'r Gwasanaeth wedi parhau i ymgorffori cynhwysiant yn ei ddiwylliant sefydliadol, gwella amrywiaeth y gweithlu, a darparu gwasanaethau cynhwysol i gymunedau.
- 10.3 Mae'r adroddiad hefyd yn tynnu sylw at waith partneriaeth a chamau a gymerwyd mewn ymateb i'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol, gan atgyfnerthu'r ymrwymiad i greu gweithle lle gall pawb ffynnu.
- 10.4 Tynnodd y PST Docx sylw at gywiriad i baragraff 10 o'r adroddiad clawr, gan gadarnhau bod y bwlch cyflog cyfartalog rhwng y rhywiau wedi gostwng o 8.29% i 7.23%.
- 10.5 Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad, gan nodi'r ystod eang o fentrau cadarnhaol ac arferion da sy'n digwydd ar draws y Gwasanaeth.
- 10.6 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad wedi'i ystyried yn flaenorol gan y Panel Gwaith yn ei gyfarfod ar 15 Mehefin 2026.
- 10.7 **PENDERFYNWYD:**

i) Cymeradwyo cyhoeddi Adroddiad Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Blynnyddol 2025/26 ar wefan y Gwasanaeth.

11 TREFNIADAU PENSIYNAU

- 11.1 Crynhodd y PSTC MacArthur gynnwys papur Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân a oedd yn ystyried y model gweithredu cyfredol ar gyfer pensiynau diffoddwyr tân ledled Cymru ac yn tynnu sylw at gyfleoedd ar gyfer cydweithio i wella effeithiolrwydd a gwydnwch y trefniadau.
- 11.2 Nododd yr aelodau fod yr adroddiad wedi'i gymeradwyo gan y Pensiwn Lleol, a nododd yr egwyddor o wella wrth gadw atebolrwydd ac ymgysylltiad lleol.
- 11.3 Rhoddodd y PSTC MacArthur sicrwydd bod camau eisoes wedi'u cymryd i gryfhau gwydnwch y Gwasanaeth a chefnogi'r gwaith o reoli cyfrifoldebau sy'n gysylltiedig â phensiynau yn effeithiol.
- 11.4 Nododd yr aelodau fod y Bwrdd Pensiwn Lleol wedi cymeradwyo dull cydweithredol tair Gwasanaeth ledled Cymru. Nod y trefniant

arfaethedig oedd gwella effeithiolrwydd, cryfhau gwydnwch sefydliadol a rhoi mwy o gysondeb i aelodau'r cynllun pensiwn ar draws tri Gwasanaeth Tân ac Achub Cymru.

11.5 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo cefnogaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol i'r cynnig i sefydlu ffrwd waith tri gwasanaeth ar gyfer cydweithio ledled Cymru i ystyried cyfleoedd i wella effeithiolrwydd a gwydnwch swyddogaethau pensiynau.**

12 **Y DDYLETSWYDD PARTNERIAETH GYMDEITHASOL – ADRODDIAD BLYNYDDOL**

- 12.1 Cyflwynodd y PSTC Jones Adroddiad Blynyddol Dyletswydd y Bartneriaeth Gymdeithasol ar gyfer 2025/26 a gofynnodd am gymeradwyaeth i gyflwyno'r un peth i'r Cyngor Partneriaeth Gymdeithasol i'w graffu ac i gyhoeddi'r adroddiad ar wefan yr Awdurdod Tân ac Achub.
- 12.2 Nododd yr Aelodau fod y Cadeirydd a'r Prif Swyddog Tân wedi bod yn mynychu cyfarfodydd Fforwm Partneriaeth Gymdeithasol yn rheolaidd, a oedd wedi cael eu cadeirio yn flaenorol gan gyn-Ysgrifennydd y Cabinet. Cafodd yr Aelodau eu hysbysu bod y Gwasanaeth yn aros am gadarnhad gan weinyddiaeth newydd Llywodraeth Cymru ynghylch a fydd y cyfarfodydd hyn yn parhau yn y dyfodol.

12.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol ar y Ddyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol i'w gyflwyno i'r Cyngor Partneriaeth Gymdeithasol er mwyn craffu arno a'i gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod.**

13 **MONITRO PERFFORMIAD, EBRILL 2025 I MAWRTH 2026**

- 13.1 Cyflwynodd y PSTC Jones yr Adroddiad Monitro Perfformiad ar gyfer Ebrill 2025 i Fawrth 2026 a nododd fod y mesurau perfformiad yn adlewyrchu'r pum egwyddor allweddol a amlinellir yn y Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol (CRMIP) ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26 ac yn cynnwys sylwebaeth ar dueddiadau sy'n dod i'r amlwg a chamau gweithredu yn y dyfodol. Amlygwyd data allweddol yn yr adroddiad.
- 13.2 Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad, gan dynnu sylw at nifer o ganlyniadau cadarnhaol, yn enwedig y gwelliant yng nghyfradd llwyddiant Archwiliadau Diogel ac iach wedi'u targedu ar gyfer y rhai a nodwyd fel rhai sydd mewn perygl uchel.

13.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Nodi cynnwys yr Adroddiad Monitro Perfformiad.**

14 BARN AC ADRODDIAD BLYNYDDOL PENNAETH ARCHWILIO MEWNOL 2025/26

14.1 Crynhodd y PSTC MacArthur gynnwys Barn ac Adroddiad Blynyddol Pennaeth Archwilio Mewnol 2025/26 a chynghorodd ei bod yn ofynnol i'r Awdurdod gynnal adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd ei system Rheolaeth Fewnol. Roedd Archwilio Mewnol yn rhan annatod o'r system honno ac yn gyfrannwr sylweddol at baratoi'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol (AGS).

14.2 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad eisoes wedi'i ystyried gan y Pwyllgor Archwilio yn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Mehefin 2026.

14.3 PENDERFYNWYD:

- i) Cymeradwyo cynnwys Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Archwilio a Chaffael a'r 'farn' gyffredinol am ba mor ddigonol ac effeithiol yw fframwaith llywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth yr Awdurdod.**

15 DATGANIAD LLYWODRAETHIANT BLYNYDDOL 2025/26

15.1 Crynhodd y PSTC Jones y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025/26 a chadarnhaodd fod hwn wedi'i gynhyrchu yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

15.2 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad eisoes wedi'i ystyried gan y Pwyllgor Archwilio yn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Mehefin 2026.

15.3 PENDERFYNWYD:

- i) Nodi'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol terfynol, a:**
- ii) Cytuno ar y camau gweithredu arfaethedig ar gyfer 2026/27**

16 DATGANIAD O GYFRIFON BLYNYDDOL 2025/26

16.1 Cyflwynodd y PSTC MacArthur Ddatganiad o Gyfrifon Blynyddol 2025/26 yn ogystal â chanfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru a gadarnhaodd farn archwilio ddiamod, yn amodol ar gwblhau'r gwaith archwilio oedd yn weddill.

16.2 Nododd yr Aelodau fod y Datganiad Cyfrifon drafft wedi'i gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio i'w graffu a'i gymeradwyo wedyn gan y Panel Gwaith yn ei gyfarfod ar 15 Mehefin 2026.

16.3 Nododd yr Aelodau, er nad oedd y broses gyfrifon wedi'i chwblhau eto, bod cynnydd da yn parhau i gael ei wneud. Arhosodd y sefyllfa ariannol yn sefydlog ac yn gyson â'r hyn a gyflwynwyd yn yr adroddiad a ystyriwyd yn y cyfarfod heddiw.

16.4 Nododd yr aelodau fod cymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon terfynol wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Archwilio.

16.5 PENDERFYNWYD:

- i) **Nodi'r sefyllfa a'r perfformiad alldro archwiliedig fel y manylir yn eu cylch yn Natganiad Cyfrifon 2025/26 (Atodiad 1);**
- ii) **Nodi adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n cadarnhau barn archwilio ddiamod (Atodiad 2); a**
- iii) **Cadarnhau'r argymhelliad i gymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon terfynol wedi'i archwilio ar gyfer 2025/26, yn amodol ar unrhyw newidiadau sylweddol.**
- iv) **Os oes angen newidiadau sylweddol, cymeradwyo dirprwyo i'r Pwyllgor Archwilio a'r panel gweithredol ym mis Medi.**

17 ADRODDIAD ALLDRO RHEOLAETH Y TRYSORLYS 2025/26

17.1 Cyflwynodd Elgan Roberts Adroddiad Alldro Rheoli'r Trysorlys 2025/26, a'i bwrpas oedd rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau'r Awdurdod ar weithgarwch rheoli'r trysorlys a chydymffurfiaeth â'r dangosyddion darbodus rheoli trysorlys ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2025 – 31 Mawrth 2026.

17.2 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad wedi cael ei ystyried a'i graffu gan y Pwyllgor Archwilio yn ei gyfarfod ar 15 Mehefin 2026.

17.3 PENDERFYNWYD:

- i) **Cymeradwyo'r gweithgareddau rheoli trysorlys a'r dangosyddion darbodus ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026.**

18 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR SAFONAU 2025/26

18.1 Cyflwynodd Matt Powell, Dirprwy Clerc a Swyddog Monitro, Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2025/26 i'r Aelodau. Roedd yr adroddiad hwn yn cynnwys crynodeb o waith y Pwyllgor Safonau yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26.

18.2 Nododd yr Aelodau na fyddai'r adroddiad blynyddol ar gyfer 2025/26 yn cael ei ystyried gan y Panel Gwaith na'r Pwyllgor Archwilio.

18.3 PENDERFYNWYD:

- i) **Derbyn a nodi'r Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2025/26; a**
- ii) **Gofyn i'r Clerc neu'r Dirprwy Clerc roi copi o'r Adroddiad Blynyddol i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.**

19 DIWEDDARIADAU ARFAETHEDIG I'R COD YMDDYGIAD AELODAU A'R WEITHDREFN DATRYS LLEOL

19.1 Crynhodd Matt Powell y diweddariadau arfaethedig i God Ymddygiad Aelodau a'r Weithdrefn Datrys Lleol (LRP) a cheisiodd gymeradwyaeth i wneud diweddariadau i'r Cyfansoddiad i adlewyrchu'r newidiadau hyn.

19.2 PENDERFYNWYD:

- i) Cymeradwyo'r newidiadau i'r Weithdrefn Datrys Lleol a'r Cod Ymddygiad fel y'u nodir yn Atodiadau 1 a 2; a**
- ii) Gofyn i'r Clerc neu'r Dirprwy Glerc drefnu diwygio'r cyfansoddiad i roi effaith i'r newidiadau hyn.**

20 MATERION BRYD

20.1 Fel y cyhoeddwyd ar ddechrau'r cyfarfod, daeth yr Adroddiad Cydnabyddiaeth Atodol Drafft i sylw'r Awdurdod fel mater brys. Crynhowyd cynnwys yr adroddiad hwn ar lafar gan Gareth Owens, Clerc a Swyddog Monitro, ac awgrymodd gyfradd ddyddiol i gynghorwyr yn seiliedig ar fodel LIC ar gyfer asesu.

20.2 Nododd yr aelodau y byddai'r model llywodraethiant arfaethedig yn wahanol i'r trefniadau presennol. Nodwyd ymhellach fod y Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau yn cynnig strwythur tâl diwygiedig, sy'n cynnwys cyfradd ddyddiol ar gyfer cynghorwyr ac aelodau penodedig.

20.3 Cynghorodd y Clerc/Swyddog Monitro yr Aelodau fod y trefniadau arfaethedig yn debygol o fod angen lefel uwch o weinyddiaeth a dogfennaeth ategol. Nododd yr Aelodau y gallai fod angen i'r Awdurdod Tân ac Achub ddatblygu confensiynau a phrosesau lleol i bennu tâl am fynychu cyfarfodydd ac ymgymryd â rolau a swyddogaethau amrywiol.

20.4 Hysbysodd y Clerc/Swyddog Monitro yr Aelodau fod dyddiad cau ar gyfer ymateb i'r ymgynghoriad. Yn dilyn trafodaethau gyda'r Prif Swyddog Gweithredol a Swyddog Adran 151, ystyriwyd ei bod yn briodol i'r Awdurdod gyflwyno ymateb.

20.5 Nododd yr Aelodau y byddai awdurdod dirprwyedig yn cael ei geisio i'r Prif Swyddog Tân, Swyddog Adran 151 a'r Clerc/Swyddog Monitro baratoi a chyflwyno'r ymateb ar ran yr Awdurdod. Byddai'r ymateb wedyn yn cael ei ddosbarthu i bob Aelod.

20.6 Pwysleisiodd y Cadeirydd y dylai pob Aelod gael y cyfle i adolygu'r adroddiad a rhoi adborth cyn cyflwyno unrhyw ymateb ffurfiol ar ran yr Awdurdod.

20.7 PENDERFYNWYD:

- i) Cymeradwyo dirprwyaeth bod y Prif Swyddog Tân, Swyddog Adran 151, Clerc/Swyddog Monitro a Chadeirydd yr Awdurdod Tân yn paratoui'r ymateb i'r DBCC mewn perthynas â thâl yn y dyfodol.**

Daeth y cyfarfod i ben am 11:47 o'r gloch

Diolchwyd i'r Aelodau a'r Swyddogion am eu cyfraniad.

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion **Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **ddydd Llun 20 Gorffennaf 2026** yn rhithwir trwy Zoom. Dechreuodd y cyfarfod am **09:00**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Mark Young (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Tina Claydon
Paul Cunningham
Ann Davies
Jeff Evans
Chrissy Gee
Ian Hodge
Alan Hughes
Chris Hughes
John Brynmor Hughes
Gareth R Jones
John Ifan Jones
Charlie McCoubrey
Gwynfor Owen
Beverley Parry-Jones
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts
Rondo Roberts
Gareth Sandilands
Dale Selvester
Gareth Williams
Siân Williams
Antony Wren

Yn cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir y Fflint

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Justin Evans
Helen MacArthur
Anthony Jones
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Matt Powell
Elgan Roberts
Steve Morris
Llinos Evans
Heledd Davies
Ffion Evans
Lisa Allington

Prif Swyddog Tân (PST)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Dirprwy Clerc a Swyddog Monitro
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth TGCh
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Gwasanaethau Cyfieithu Atebol
Cynorthwydd Gweithredol
Gwasanaethau Aelodau

1 PENODI CADEIRYDD 2026/27

1.1 Gwahoddodd Clerc yr Awdurdod enwebiadau ar gyfer swydd Cadeirydd Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod). Derbyniwyd enwebiad gan y Cynghorydd Mark Young ar gyfer y Cynghorydd Dylan Rees a eiliwyd gan y Cynghorydd Gareth Sandilands.

1.2 Cynhaliwyd pleidlais gyda 25 Aelod o blaid a dim ymatal. Felly, etholwyd y Cynghorydd Dylan Rees yn Gadeirydd yr Awdurdod ar unwaith.

1.3 **PENDERFYNWYD:**

i) Y dylid penodi'r Cynghorydd Dylan Rees yn Gadeirydd yr Awdurdod ar gyfer y flwyddyn 2026-27.

2 YMDDIHEURIADAU

Enw

Paul Rogers
Carol Beard

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cynigiwyd a derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod. Croesawyd y Cynghorydd Siân Williams i'w chyfarfod cyntaf o'r Awdurdod.

3 DATGANIADAU O FUDDIANT

3.1 Nid oedd datganiadau o fuddiant i'w cofnodi.

4 PENODI DIRPRWY GADEIRYDD 2026/27

4.1 Gwahoddodd y Cadeirydd newydd enwebiadau ar gyfer swydd Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod. Derbyniwyd enwebiad gan y Cynghorydd Arwyn Hearld Roberts ar gyfer y Cynghorydd Mark Young a eiliwyd gan y Cynghorydd Gareth Sandilands.

4.2 Cynhaliwyd pleidlais ar-lein gyda 25 Aelod o blaid a dim ymatal. Felly, etholwyd y Cynghorydd Mark Young yn Ddirprwy Gadeirydd yr Awdurdod ar unwaith.

4.3 **PENDERFYNWYD:**

i) Penodi'r Cynghorydd Mark Young yn Ddirprwy Gadeirydd yr Awdurdod ar gyfer y flwyddyn 2026-27;

5 PENODI CADEIRYDD Y PWYLLGOR ARCHWILIO 2026/27

5.1 Gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau ar gyfer swydd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio. Derbyniwyd enwebiad gan y Cynghorydd Tina Claydon ar gyfer y Cynghorydd Gareth Sandilands a eiliwyd gan y Cynghorydd Mark Young.

5.4 Cynhaliwyd pleidlais ar-lein gyda 25 Aelod o blaid a dim ymatal. Felly, etholwyd y Cynghorydd Gareth Sandilands yn Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar unwaith.

5.5 PENDERFYNWYD:

i) Penodi'r Cynghorydd Gareth Sandilands yn Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio 2026/27;

6 PENODI DIRPRWY GADEIRYDD Y PWYLLGOR ARCHWILIO 2026/27

6.1 Gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau ar gyfer swydd Dirprwy Gadeirydd i'r Pwyllgor Archwilio. Derbyniwyd enwebiad gan y Cynghorydd Gareth Sandilands ar gyfer y Cynghorydd Tina Claydon a eiliwyd gan y Cynghorydd Jeff Evans.

6.2 Cynhaliwyd pleidlais ar-lein gyda 25 Aelod o blaid a dim ymatal. Felly, etholwyd y Cynghorydd Tina Claydon yn Ddirprwy Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar unwaith.

6.2 PENDERFYNWYD:

ii) Penodi'r Cynghorydd Tina Claydon yn Ddirprwy Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio 2026/27;

7 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

7.1 Ni chafwyd unrhyw hysbysiad o faterion brys.

8 AELODAETH YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB GAN YMGORFFORI PENODIADAU I BWYLLGORAU A CHYRFF ALLANOL

8.1 Cyflwynodd y Clerc y papur mewn perthynas ag aelodaeth yr Awdurdod gan ymgorffori Penodiadau i Bwyllgorau a Chyrff Allanol. Roedd y papur hwn yn gwahodd yr Aelodau i nodi aelodaeth yr Awdurdod a'i bwyllgorau, a oedd wedi newid ers y flwyddyn flaenorol. Roedd hefyd yn nodi'r penodiadau allanol megis Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) a'r Gymdeithas Llywodraeth Leol.

8.2 Nodwyd bod pedwar newid aelodaeth wedi bod i'r Awdurdod ers y flwyddyn flaenorol. Roedd argymhelliad hefyd i gynyddu nifer yr Aelodau Annibynnol ar y Pwyllgor Safonau dros dro, pe bai digon o ymgeiswyr yn cael eu derbyn, er mwyn arbed recriwtio pellach y flwyddyn nesaf.

8.4 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cadarnhau aelodaeth yr Awdurdod, penodiadau i bwyllgorau a phenodiadau allanol; a**
- ii) **Cytuno i gynyddu nifer y seddi Aelodau Annibynnol ar y Pwyllgor Safonau dros dro, os ceir digon o ymgeiswyr.**

9 **DYDDIADAU CYFARFODYDD 2026/27**

9.1 Cyflwynodd y Clerc ddyddiadau'r cyfarfodydd ar gyfer y flwyddyn 2026-27 i'r Aelodau. Nodwyd, lle bo hynny'n bosibl, bod awdurdodau lleol wedi cytuno i osgoi gwrthdaro rhwng cyfarfodydd cyngor a chyfarfodydd llawn yr Awdurdod.

9.2 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cytuno ar ddyddiadau cyfarfodydd yr Awdurdod llawn, y Panel Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio.**

10 **CYNLLUN CYDNABYDDIAETH ARIANNOL YR AELODAU**

10.1 Cyflwynodd y Clerc y papur ar Gynllun Cydnabyddiaeth Ariannol yr Aelodau a oedd yn rhoi gwybod iddynt am gyfraddau presennol cydnabyddiaeth ariannol i aelodau ac yn gofyn iddynt gymeradwyo'n ffurfiol y rhestr o daliadau a wnaed yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26.

10.2 Nododd y Clerc fod eitem frys ar gydnabyddiaeth wedi'i gofyn ar gyfer y cyfarfod nesaf, gan y bydd angen ystyried cyfraddau cyflog yr awdurdod newydd yn dilyn etholiadau Mai 2027.

10.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Nodi penderfyniadau'r Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau ynghylch lwfansau a thaliadau cydnabyddiaeth aelodau o 1 Ebrill 2026;**
- ii) **Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Clerc ddiweddarau atodlen tâl aelodau yng nghyfansoddiad yr Awdurdod a gwneud unrhyw ddiwygiadau angenrheidiol i atodlen 2026/27 o bryd i'w gilydd yn ystod blwyddyn y cyngor, er mwyn adlewyrchu unrhyw newidiadau yn aelodaeth yr Awdurdod, neu o ganlyniad i unrhyw adroddiadau atodol a gyhoeddir gan Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol; a**
- iii) **Cymeradwyo'r rhestr o daliadau a wnaed yn ystod 2025/26 fel sy'n ofynnol gan y Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau.**

11 **MATERION BRYS**

11.1 Nid oedd unrhyw faterion brys i'w hystyried.

Diolchwyd i'r Aelodau a'r Swyddogion am eu cyfraniad.

Daeth y cyfarfod i ben: 09.24 o'r gloch

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	19 Hydref 2026
Swyddog Arweiniol	Dawn Docx – Prif Swyddog Tân
Swyddog Cyswllt	
Pwnc	Adroddiad Gweithgarwch Tanau Gwyllt – Haf 2026

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi sicrwydd i'r Aelodau ynghylch y gweithgarwch tanau gwyllt sylweddol a welwyd ledled Gogledd Cymru yn ystod haf 2026, yr ymateb gweithredol ac aml-asiantaethol, yr effaith ar gymunedau ac adnoddau, a'r blaenoriaethau ar gyfer sicrhau parodrwydd a gwytnwch yn y dyfodol.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Ers 12 Gorffennaf 2026, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) wedi ymateb i nifer o danau gwyllt sylweddol, gan gynnwys digwyddiadau mawr ar Fynydd y Dref ger Capel Ulo ac yn y Rhinogydd ger Harlech. Gwnaed datganiad o ddigwyddiad mawr gan fod sawl digwyddiad ar unwaith ac oherwydd yr effaith bosibl ar gyflwyno gwasanaethau. Effeithiodd y tân ar Fynydd y Dref ar oddeutu 230 erw, a bu rhaid ymateb iddo'n barhaus am dros 48 awr, tra bod y tân yn y Rhinogydd wedi effeithio ar oddeutu 2,000 erw, gan ofyn am ymateb aml-asiantaethol sylweddol dros bron i bythefnos.
- 3 Bu criwiau'n gweithio ar dir anghysbell ac anodd, gan ddefnyddio toriadau tân naturiol a rhai wedi'u creu, adnoddau tanau gwyllt arbenigol a gweithrediadau hir ar y lleoliad. Ar Fynydd y Dref, cafodd 36 eiddo eu gwacáu rhag ofn, a dychwelodd y trigolion yn ddiogel yn hwyrach ymlaen. Ar y Rhinogydd, fe wnaeth Cyfoeth Naturiol Cymru gynnig cymorth o'r awyr pan ddaeth awyren addas ar gael. Cafodd yr ymateb ei gefnogi gan asiantaethau partner a chafwyd cymorth cydfuddiannol gan Wasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru.
- 4 Trwy gydol y digwyddiadau, dangoswyd proffesiynoldeb a gwytnwch diffoddwyr tân, swyddogion, staff yr ystafell reoli, timau cymorth, gwirfoddolwyr a phartneriaid. Roedd y digwyddiadau hefyd yn atgyfnerthu arwyddocâd gweithgarwch atal, hyfforddiant, offer arbenigol, lles, gwytnwch cenedlaethol a threfniadau cymorth o'r awyr.

- 5 Mae dysgu sefydliadol a'r effaith ariannol lawn yn parhau i gael eu hasesu trwy drefniadau llywodraethu a monitro cyllideb sefydledig.

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

- 6 Cyflwynwyd y papur hwn i'r Panel Gweithredol ar 21 Medi 2026. Mewn ymateb i gwestiwn ynghylch yr effaith ariannol, dywedodd y PSTC MacArthur wrth yr Aelodau bod yr amcangyfrif o'r costau dangosol oddeutu £500,000 ar hyn o bryd, er nad oedd y ffigurau terfynol wedi'u cadarnhau eto. Rhoddwyd gwybod i'r Aelodau fod Cynllun Cymorth Brys Llywodraeth Cymru wedi'i agor, ac y byddai cais yn cael ei gyflwyno am gostau cymwys.
- 7 Mynegwyd pryderon ynghylch cynnau tanau bwriadol, ac roedd yr Aelodau'n falch o'r cynnig i gynnal Uwchgynadledau Tanau Gwylt y DU a Chymru ym mis Hydref 2026.

ARGYMHELLIAD

- 8 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
- i. **Nodi graddfa ac effaith gweithgarwch tanau gwylt haf 2026;**
 - ii. **Cydnabod cyfraniad personél y Gwasanaeth, asiantaethau partner, gwirfoddolwyr a chymunedau lleol; a**
 - iii. **Chefnogi'r gwaith sy'n dal i fynd rhagddo i gofnodi'r gwersi a ddysgwyd, i gryfhau gweithgarwch atal tanau gwylt a gwydnwch rhagddynt, i adlewyrchu gofynion yr ochr weithredol a gofynion ariannol sy'n dod i'r amlwg wrth gynllunio at y dyfodol.**

CEFNDIR

- 9 Mae darlun risg y Gwasanaeth yn newid. Mae cyfnodau hir o dywydd poeth, sych a gwyntog yn cynyddu'r tebygolrwydd y bydd tanau glaswellt a llystyfiant yn datblygu i fod yn ddigwyddiadau cymhleth sy'n gofyn am adnoddau parhaus. Roedd yr ymateb i'r tanau'n digwydd ochr yn ochr â'r ymatebion brys arferol, gan ennyn cryn sylw gan y cyhoedd a'r cyfryngau yn ogystal â diddordeb gwleidyddol.
- 10 Datganwyd y digwyddiad mawr ar Fynydd y Dref ar 12 Gorffennaf a daeth i ben pan allai'r gwaith a oedd yn weddill gael ei wneud trwy'r trefniadau arferol. Roedd diffoddwyr tân yn parhau i fod yn bresennol yno i fonitro'r amodau ac i reoli mannau problemus. Datblygodd tân y Rhinogydd ar dir mynyddig ac anghysbell ger Llyn Cwm Bychan. Roedd yn anodd iawn mynd ato mewn cerbydau ac ar droed, a'r tân yn bygwth ardaloedd coedwigaeth a chynefin gwarchodedig.

GWYBODAETH

- 11 Roedd ymateb yr ochr weithredol yn gofyn am dactegau tanau gwyllt arbenigol, cerbydau mynediad cul, cymorth rheoli digwyddiadau, criwiau cymorth a phresenoldeb parhaus. Ar Fynydd y Dref, defnyddiodd criwiau doriadau tân naturiol a rhai ychwanegol i gyfyngu ar linell y tân, a oedd oddeutu 1,600 metr o hyd yn ôl yr adroddiadau cyntaf. Gwellodd y sefyllfa ddigon i ganiatáu i'r trigolion a oedd wedi gadael eu cartrefi ddychwelyd adref ar 13 Gorffennaf, er bod mwg a mudlosgi yn parhau, a'r safle yn cael ei fonitro'n gyson rhag fflamau'n ailgydio.
- 12 Ar y Rhinogydd, gweithiodd diffoddwyr tân yn agos gyda Chyfoeth Naturiol Cymru i sefydlu a chryfhau toriadau tân, i wlychu mannau problemus, ac i ddiogelu'r coedwigoedd a'r tir amgylcheddol sensitif o'i amgylch. Roedd maint safle'r tân a pha mor anghysbell ydoedd yn golygu bod gweithrediadau ar y ddaear wedi parhau am gyfnod estynedig. Roedd tri deg chwech o griwiau'r Gwasanaeth yn rhan o'r ymateb i'r tân ar y Rhinogydd ac ymatebodd 22 o griwiau i'r tân ar Fynydd y Dref.
- 13 Roedd y trefniadau cydlynu Strategol a Thactegol yn cefnogi penderfyniadau ar y cyd a'r dyraniad o adnoddau arbenigol. Darparodd Cyfoeth Naturiol Cymru bersonél arbenigol, arbenigedd rheoli tir a pheiriannau trwm. Gofynnwyd am gymorth o'r awyr trwy'r trefniadau sefydledig ac, ar ôl i'r galw cenedlaethol uchel effeithio ar y cymorth oedd ar gael, anfonwyd hofrennydd i gynorthwyo gyda'r gwaith mewn ardaloedd anodd eu cyrraedd. Roedd asedau awyr yn cefnogi, yn hytrach na disodli, gwaith cydgysylltiedig diffoddwyr tân a phartneriaid ar y mynydd.
- 14 Fe wnaeth cymorth cydfuddiannol gan Wasanaethau Tân ac Achub De Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru helpu i gynnal gwytnwch. Trwy gyfathrebu negeseuon i'r cyhoedd, gofynnwyd yn gyson i bobl osgoi ardaloedd dan effaith y tanau, i ddilyn cyngor ynglŷn â lonydd a oedd wedi'u cau ac am osgoi mwg, ac i ddweud os byddan nhw'n gweld tân. Dywedwyd wrth breswylwyr yr oedd y mwg yn effeithio arnynt i aros tu mewn gyda'r ffenestri a drysau ar gau nes y byddai'r amodau'n gwella. Drwy gefnogaeth y cyhoedd ac amynedd cymunedau lleol llwyddwyd i gynnal gweithrediadau diogel.
- 15 Rhannodd y Tîm Cyfathrebu Corfforaethol ddiweddariadau rheolaidd am ddigwyddiadau a chynorthwyo i roi sawl cyfweliad i'r cyfryngau a sesiynau briffio i'n budd-ddeiliaid. Roedd y negeseuon yn cydnabod gwaith criwiau a phartneriaid, yn egluro gwerth yr ochr weithredol a chyfyngiadau'r cymorth o'r awyr, ac yn osgoi dyfalu am achosion y tân tra bod ymchwiliadau yn parhau. Denodd y digwyddiadau sylw cenedlaethol, gan gryfhau'r achos dros gynnal sgwrs gyd gysylltiedig ledled Cymru am weithgarwch atal tanau gwyllt, parodrwydd ac ymateb.

- 16 Gwaith atal yw'r ffordd fwyaf effeithiol o leihau niwed. Roedd y cyngor a roddwyd i'r cyhoedd yn canolbwyntio ar osgoi cynnau tanau agored a setiau barbeciw tafladwy, gwaredu pethau ysmegu yn gyfrifol, mynd â sbwriel a gwydr adref, cadw draw o safleoedd lle mae digwyddiad a ffonio 999 yn brydlon o le diogel.
- 17 Mae'r digwyddiadau wedi darparu sylfaen dystiolaeth sylweddol ar gyfer dysgu sefydliadol strwythuredig ac aml-asantiaethol. Mae'r meysydd blaenoriaeth yn cynnwys trefniadau lles a rhyddhau yn ystod ymatebion hir, mynediad at adnoddau arbenigol, sicrwydd cymorth o'r awyr, rheoli digwyddiadau, gwytnwch o ran rheoli tân, cymorth cydfuddiannol, cyfathrebu, offer, hyfforddiant ac atal. Dylai'r dysgu lywio canllawiau gweithredol, ymarferion a phenderfyniadau am ein gallu yn y dyfodol.
- 18 Mae'r digwyddiadau hefyd yn atgyfnerthu pwysigrwydd strategol hyfforddiant realistig a rhagoriaeth wrth reoli. Mae angen i ddiffoddwyr tân baratoi'n gynyddol ar gyfer tanau gwyllt ar raddfa fawr, llifogydd a risgiau technoleg sy'n dod i'r amlwg. Mae Hwb Awen yn parhau i fod yn berthnasol i'n gallu yn hyn o beth yn y dyfodol, er y bydd unrhyw ddatblygiad yn parhau i fod yn ddarostyngedig i'w achos busnes ar wahân, cyllido a threfniadau llywodraethu.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Roedd yr ymateb yn cefnogi cymunedau gwydn a chydlynol trwy ddiogelu bywydau, cartrefi, busnesau, seilwaith, amaethyddiaeth, bywyd gwyllt a'r amgylchedd naturiol. Mae gweithgareddau atal a phartneriaeth hefyd yn cefnogi gwytnwch cymunedol hirdymor a'r egwyddor datblygu cynaliadwy.
Cyllideb	Cynhyrchodd y digwyddiadau gostau ychwanegol o ran cyflogeion, goramser, dyletswydd ar alwad, tanwydd, arlwyo, lles, cerbydau, offer, nwyddau traul ac Offer Gwarchod Personol. Mae'r effaith ariannol lawn yn dal i gael ei fesur drwy fonitro'r gyllideb, ac mae swyddogion yn ymgysylltu â Llywodraeth Cymru ynglŷn â chefnogaeth bosibl drwy'r Cynllun Cymorth Ariannol Brys. Nid yw'r adroddiad hwn yn ceisio unrhyw benderfyniad cyllido ychwanegol.
Cyfreithiol	Cyflwynwyd yr ymateb drwy gyfrifoldebau ymateb argyfwng statudol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod). Nid oes angen penderfyniad cyfreithiol ar wahân gan yr adroddiad hwn.
Staffio	Mae digwyddiadau hir yn rhoi baich gweithredol a phersonol sylweddol ar ddiffoddwyr tân, swyddogion, swyddogaethau cymorth a rheoli tân, gan gynnwys llawer o ddiffoddwyr tân ar alwad sy'n cydbwyso dyletswyddau Gwasanaeth ag ymrwymïadau gwaith a theuluol eraill. Bydd gofynion lles, adfer, cymhwysedd a gwytnwch yn cael eu hystyried drwy'r broses adolygu.
Cydraddoldebau / Hawliau Dynol / Y Gymraeg	Darparwyd gwybodaeth gyhoeddus trwy sianeli swyddogol a dylai barhau i fod yn hygyrch ac yn ddwyieithog. Dylai gwaith atal a pharodwydd yn y dyfodol ystyried anghenion pobl dan effaith y canlynol: mwg, gwacáu eiddo, ynysu gwledig, anabledd, cyflyrau iechyd, iaith ac allgau digidol.
Risgiau	Mae tanau gwyllt yn parhau i fod yn risg strategol sylweddol sy'n parhau i newid. Mae'r risgiau allweddol yn cynnwys sawl digwyddiad ar yr un pryd, ymrwymo adnoddau am gyfod hir, tir anodd, cyfyngiadau o ran argaeledd awyrennau arbenigol, lles diffoddwyr tân, colled amgylcheddol, tarfu ar gymunedau a phwysau ariannol. Mae lliniaru yn dibynnu ar waith atal, pobl wedi'u hyfforddi, offer priodol, rheoli digwyddiadau cadarn, cymorth cydfuddiannol, partneriaethau gwydn, cymorth o'r awyr wedi'i seilio ar dystiolaeth a dysgu systematig o ddigwyddiadau sylweddol.

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	19 Hydref 2026
Swyddog Arweiniol	Amherthnasol
Swyddog Cyswllt	Gwasanaethau Aelodau (members.services@northwalesfire.gov.wales)
Pwnc	Adroddiad y Cadeirydd

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Mae'r adroddiad chwarterol hwn yn rhoi gwybodaeth i'r Aelodau am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau yr aeth Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod iddynt yn rhinwedd eu swyddi rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2026.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r Cadeirydd a/neu'r Dirprwy Gadeirydd wedi mynd i nifer o gyfarfodydd a digwyddiadau, yn fewnol ac yn allanol, ar ran yr Awdurdod.

ARGYMHELLION

- 3 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

I. nodi'r wybodaeth a roddwyd.

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

- 4 Nid yw'r adroddiad hwn wedi cael ei ystyried o'r blaen.

GWYBODAETH

- 5 Yn ogystal â'r cyfarfodydd sy'n gysylltiedig â'r Awdurdod, mae'r Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd hefyd wedi cwrdd â'r Prif Swyddog Tân (PST) yn rheolaidd.
6. Ar 11 Gorffennaf, aeth y Cadeirydd i ddigwyddiad Golchi Ceir Elusennol yng Ngorsaf Dân Caernarfon.
7. Ar 15 Gorffennaf, aeth y Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd i Weithdy Gwireddu Buddion Hwb Awen ym Mhencadlys GTAGC.
8. Ar 30 Gorffennaf, aeth y Cadeirydd i angladd y Rheolwr Gorsaf, Sheryl Teal-Bromley.

9. Ar y 1 Awst, aeth y Cadeirydd i Ddiwrnod Agored yng Ngorsaf Dân Bangor.
10. Ar 19 Awst, bu'r Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd ar Banel Dyfarnu Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol yn trafod cwyn pensiynau Cam Dau.
11. Ar 20 Awst, aeth y Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd i Sioe Dinbych a'r Fflint.
12. Ar 3 Medi, bu'r Dirprwy Gadeirydd a'r Prif Swyddog Tân mewn cyfarfod rhithwir gyda swyddogion Llywodraeth Cymru ynghyd â Chadeiryddion a Phrif Swyddogion Tân eraill Cymru.
13. Ar 16 Medi aeth y Dirprwy Gadeirydd i gyfarfod hybrid Comisiwn Tân y Gymdeithas Llywodraeth Leol
14. Ar 16–17 Medi, aeth y Cadeirydd i gynhadledd flynyddol CLILC a gynhaliwyd yn Abertawe.
15. Ar 24 Medi, aeth y Cadeirydd i seremoni wobrwyo flynyddol GTAGC yn Venue Cymru.
16. Ar 29 Medi, bu'r Cadeirydd mewn cyfarfod Teams gyda Matt Wellington, Dirprwy Gyfarwyddwr Llywodraeth Leol a Pholisi Tân Llywodraeth Cymru.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Amherthnasol.
Cyllideb	Mae unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â chyfarfodydd a digwyddiadau y mae aelodau'n mynd iddynt yn cael eu had-dalu o'r gyllideb teithio a chynhaliaeth.
Cyfreithiol	Does dim goblygiadau penodol yn codi yn sgil cymeradwyo'r argymhelliad.
Staffio	Does dim goblygiadau penodol yn codi yn sgil cymeradwyo'r argymhelliad.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Does dim goblygiadau penodol yn codi yn sgil cymeradwyo'r argymhelliad.
Risgiau	Does dim risgiau penodol yn codi yn sgil cymeradwyo'r argymhelliad.

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	19 Hydref 2026
Swyddog Arweiniol	Justin Evans, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Swyddog Cyswllt	Lee Bourne, Rheolwr Ardal Hyfforddiant a Datblygu
Pwnc	Diweddariad ar Brosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau ar gynnydd prosiect canolfan hyfforddi Hwb Awen a'r gweithgareddau allweddol sydd ar y gweill ar gyfer cam nesaf y datblygiad.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae prosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen yn dal i ddilyn y rhaglen ddiwygiedig a gymeradwywyd gan Fwrdd y Prosiect. Mae'r gwaith o ddatblygu'r dyluniad, ceisio sicrwydd technegol, a pharatoadau caffael yn parhau ar y trywydd iawn, ac mae'r prosiect yn parhau i weithredu o fewn y goddefiannau cymeradwy ar gyfer y rhaglen, y gyllideb, y cwmpas, yr adnoddau ac ansawdd.
- 3 Yn ystod y cyfnod adrodd, gwnaed cynnydd sylweddol wrth ddatblygu'r dyluniad, cynnal adolygiadau sicrwydd technegol, gweithgarwch cynllunio, a pharatoi ar gyfer caffael prif gontractwr. Mae'r drefn ymgynghori cyhoeddus hefyd wedi dod i ben yn llwyddiannus, gan ennyn cefnogaeth gref gan fudd-ddeiliaid ledled Gogledd Cymru.
- 4 Er bod y prosiect yn gwneud cynnydd da, mae fforddiadwyedd yn parhau i fod yn ystyriaeth allweddol. O ganlyniad, mae gwaith yn parhau i nodi ac i ddatblygu ystod o opsiynau cyllido a dulliau cyflawni posibl. Mae Bwrdd y Prosiect hefyd wedi comisiynu dadansoddiad ychwanegol o opsiynau cyflawni fesul cam er mwyn sicrhau bod yr Aelodau'n gallu ystyried ystod o opsiynau y gellid eu fforddio a'u cyflawni gan ddefnyddio trefniadau llywodraethiant a gosod cyllideb arferol yr Awdurdod.
- 5 Mae'r prosiect ar y trywydd iawn, ac ar hyn o bryd nid oes angen i'r Awdurdod wneud unrhyw benderfyniadau ynghylch cyllid ar gyfer adeiladu na goblygiadau ardoll yn y dyfodol.

ARGYMHELLION

6 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i. **nodi'r cynnydd a wnaed ar brosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen,**
- ii. **nodi'r pwyslais sy'n parhau ar fforddiadwyedd ac opsiynau cyllido, a**
- iii. **nodi'r camau nesaf sydd ar y gweill, cyn y rhoddir adroddiadau i'r Awdurdod yn y dyfodol.**

CEFNDIR

- 7 Nod prosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen yw disodli'r hen gyfleusterau hyfforddi sy'n dod yn fwyfwy cyfyngedig ac adeiladu canolfan fodern bwrpasol yn eu lle. Bydd y ganolfan yn gallu bodloni gofynion gweithredol, hyfforddi a sefydliadol yn awr ac yn y dyfodol.
- 8 Nod y prosiect yw gwella cymhwysedd yr ochr weithredol, diogelwch diffoddwyr tân, datblygu arweinyddiaeth, cydweithrediad aml-asiantaeth a llesiant y gweithlu, yn ogystal â sicrhau gallu'r Gwasanaeth i ymateb yn effeithiol i risgiau a heriau'r dyfodol.
- 9 Mae'r Awdurdod wedi cymeradwyo cynnydd yn flaenorol trwy'r camau datblygu a dylunio cychwynnol. Mae'r prosiect wedi symud trwy gamau dylunio manwl, a gweithgarwch sicrwydd, cynllunio a pharatoi ar gyfer caffael cyn i benderfyniadau gael eu gwneud am adeiladu a chyllido.

GWYBODAETH

- 10 Cyfarfu Bwrdd y Prosiect ar 29 Medi 2026 i adolygu'r cynnydd a wnaed ym mhob agwedd ar y prosiect. Clywodd yr Aelodau bod cynnydd y prosiect wedi aros o fewn y goddefiannau y cytunwyd arnynt, a bod y rhaglen ddiwygiedig a sefydlwyd yn gynharach yn y flwyddyn yn dal i fod yn realistig a chyflawnadwy.
- 11 Mae'r dyluniad wedi parhau i ddatblygu trwy gydol y cyfnod adrodd. Mae fîm y prosiect ar y trywydd iawn i gwblhau Adroddiad Hyder Cost Cam 2+ RIBA yn ystod mis Hydref. Mae'r gwaith hwn yn bwysig oherwydd bydd yn rhoi mwy o sicrwydd ynghylch costau'r prosiect ac yn cefnogi penderfyniadau ynghylch caffael, fforddiadwyedd a chyllid yn y dyfodol.
- 12 Mae'r paratodau ar gyfer caffael yn dod yn eu blaenau hefyd. Mae'r gwaith cyfreithiol a chytundebol sy'n ymwneud â'r dull dethol, Dylunio ac Adeiladu JCT, yn parhau, ac mae paratodau yn cael eu gwneud i ddechrau'r broses gaffael unwaith y bydd y cam nesaf o sicrwydd a chymeradwyaethau wedi'i gwblhau.

- 13 Mae'r gwaith cynllunio yn dal i fod ar y trywydd iawn. Mae'r asesiad cyn-gynllunio wedi'i gyflwyno, ac mae'r trafodaethau â'r tîm cynllunio yn parhau ynghylch y llwybr mwyaf effeithiol i sicrhau caniatâd cynllunio. Er y bu rhywfaint o oedi cyn y cafwyd adborth cyn-gynllunio, nid oes disgwyl i hyn gael effaith sylweddol ar y rhaglen gyffredinol. Mae adolygiadau technegol, gan gynnwys asesiadau peirianeg tân, hefyd wedi'u cwblhau, a dim ond mân ddiwygiadau i'r dyluniad a nodwyd.
- 14 Cafodd Bwrdd y Prosiect ddiweddariad ar y gwaith sicrwydd annibynnol. Mae adolygiadau porth ar y gweill ar hyn o bryd a byddant yn rhoi sicrwydd pellach ynghylch trefniadau llywodraethiant y prosiect, rheoli risg a chyflawni. Bydd Bwrdd y Prosiect yn ystyried y canfyddiadau o fewn eu proses sicrwydd parhaus.
- 15 Fforddiadwyedd oedd un o'r prif feysydd a ddenodd sylw trafodaethau'r Bwrdd ym mis Medi. Er bod y prosiect yn parhau i symud ymlaen yn dda ac o fewn paramedrau ariannol y cytunwyd arnynt, cydnabu'r bwrdd fod sicrhau datrysiad cyllido fforddiadwy ar gyfer adeiladu yn parhau i fod yn ystyriaeth hanfodol.
- 16 Felly, mae gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu ystod o opsiynau cyllido posibl. Mae'r rhain yn cynnwys ystyried cyfleoedd cyllido allanol, benthyca, cronfeydd wrth gefn, derbynion cyfalaf a threfniadau partneriaeth posibl. Ochr yn ochr â'r gwaith hwn, gofynnodd y Bwrdd i opsiynau cyflenwi graddol ychwanegol ac isafswm darpariaeth weithredol gael eu datblygu. Byddai hynny'n sicrhau bod Aelodau'n deall y dewisiadau posibl pe na bai cyfleoedd cyllido allanol yn dod i'r fei yn ôl y disgwyl.
- 17 Dylai aelodau nodi nad yw'r cynllun wrth gefn hwn yn newid y canlyniad a ffefrir ar gyfer y prosiect. Mae ymroddiad y Bwrdd i ddarparu canolfan hyfforddi addas i'r diben, sy'n gallu diwallu anghenion hirdymor y Gwasanaeth, yn parhau. Fodd bynnag, mae'r gwaith ychwanegol yn dangos ymagwedd ddarbodus tuag at fforddiadwyedd a bydd yn sicrhau bod penderfyniadau'r dyfodol yn cael eu gwneud ar sail dealltwriaeth drylwyr o gostau, risgiau ac opsiynau cyflawni.
- 18 Ystyriodd Bwrdd y Prosiect ganlyniadau'r ymgynghoriad cyhoeddus hefyd. Cafwyd 222 ymateb o bob rhan o Ogledd Cymru, gan ddangos cefnogaeth gref ar gyfer gwell cyfleusterau hyfforddi i ddiffoddwyr tân, buddion cymunedol, gwelliannau amgylcheddol a chyfleusterau modern hygyrch. Roedd yr adborth hefyd yn tynnu sylw at bryderon ynghylch fforddiadwyedd, goblygiadau teithio ac effeithiau amgylcheddol. Bydd y rhain yn parhau i gael sylw trwy'r gwaith gynllunio, ymgysylltu a datblygu achosion busnes.

- 19 Mae gweithgareddau ymgysylltu wedi parhau gyda chymunedau lleol, cynrychiolwyr etholedig a phartneriaid posibl. Mae tîm y prosiect hefyd wedi parhau i hyrwyddo manteision ochr weithredol y cyfleuster, yn enwedig mewn perthynas â diogelwch diffoddwyr tân, parodrwydd gweithredol, datblygu gwaith rheoli digwyddiadau, gwytnwch yn wyneb newid hinsawdd a risgiau sy'n dod i'r amlwg, megis tanau gwyllt.
- 20 Bydd cam nesaf y gweithgaredd yn canolbwyntio ar gwblhau Adroddiad Hyder Cost Cam 2+ RIBA, cwblhau adolygiadau sicrwydd, datblygu'r opsiynau cyllido i'w hystyried yn ystod y broses o osod cyllideb a chynnydd gweithgarwch cynllunio.

GOBLYGIADAU

- 21 Mae'r prosiect yn cynrychioli buddsoddiad strategol sylweddol yng ngallu Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn y dyfodol. Mae'r cynnydd a wnaed yn ystod y cyfnod adrodd yn parhau i fagu hyder yn y gallu i gyflawni'r rhaglen, yn ogystal â sicrhau bod penderfyniadau'r dyfodol yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn a chraffu priodol.

Amcanion Llesiant	Mae'r prosiect yn cefnogi Amcanion Llesiant yr Awdurdod trwy fuddsoddi yn natblygiad y gweithlu, diogelwch diffoddwyr tân, gwytnwch cymunedol a seilwaith cyhoeddus cynaliadwy. Mae'r datblygiad hefyd yn cyd-fynd ag egwyddorion hirdymor ac ataliol Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
Cyllideb	Mae'r prosiect yn parhau i fod o fewn ei gyllideb datblygu gymeradwy, ac mae'r gwariant yn parhau i gael ei reoli trwy drefniadau llywodraethu sefydledig. Y prif ystyriaeth ariannol ar gyfer y prosiect yw nodi datrysiad cyllido fforddiadwy ar gyfer y cyfnod adeiladu. Mae gwaith yn mynd rhagddo i ystyried yr holl gyfleoedd cyllido ac opsiynau cyflawni posibl. Dylai aelodau deimlo sicrwydd nad oes unrhyw benderfyniadau ynghylch trefniadau cyllido'r dyfodol wedi'u gwneud hyd yma, ac nad yw'r adroddiad hwn yn ceisio unrhyw gymeradwyaethau ariannol ychwanegol. Bydd unrhyw gynigion yn y dyfodol sy'n ymwneud â chyllid prosiectau yn cael eu hystyried drwy broses gosod cyllideb arferol yr Awdurdod, gan gynnwys ystyriaeth fanwl drwy'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb dan arweiniad yr Aelodau, cyn cael eu cyflwyno i'r Awdurdod i gael eu penderfyniad.

Cyfreithiol	Rydym yn ceisio cyngor cyfreithiol trwy gydol datblygiad y prosiect. Ar hyn o bryd mae'r gwaith adolygu cyfreithiol yn cefnogi paratodau caffael, dogfennaeth gytundebol a gweithgarwch cynllunio i sicrhau bod y prosiect yn parhau i gydymffurfio â'r holl ofynion perthnasol.
Staffio	Bydd y prosiect yn cynnig manteision hirdymor sylweddol i staff yr ochr weithredol a staff cefnogol trwy gynnig gwell cyfleusterau hyfforddi ac amgylcheddau dysgu, a mwy o gyfleoedd ar gyfer datblygu'r gweithlu. Byddwn yn parhau i ymgysylltu â staff trwy gydol datblygiad y prosiect.
Cydraddoldebau/ Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae ystyriaethau cydraddoldeb, hygyrchedd, hawliau dynol a'r Gymraeg yn parhau i gael eu hymgorffori o fewn dyluniad a datblygiad y cyfleuster. Roedd y drefn ymgynghori yn dangos cefnogaeth gref i ddarparu cyfleusterau modern a hygyrch ac i hyrwyddo'r Gymraeg a diwylliant Cymreig yn barhaus.
Risgiau	Y risg fwyaf sylweddol sy'n wynebu'r prosiect yw sicrhau digon o gyllid i adeiladu'r cynllun sy'n cael ei ffafrio. Mae risgiau allweddol eraill yn cynnwys chwyddiant costau adeiladu, amserlenni cynllunio, risgiau caffael a chynnal sicrwydd y rhaglen wrth i'r prosiect symud trwy'r camau yn y dyfodol. Mae'r risgiau hyn yn parhau i gael eu rheoli'n weithredol gan Fwrdd y Prosiect, prosesau sicrwydd annibynnol ac asesiadau fforddiadwyedd parhaus. Trwy ddatblygu opsiynau cyflawni fesul cam a senarios amgen, mae gallu'r Awdurdod i ymateb i amgylchiadau ariannol sy'n newid heb golli golwg ar anghenion yr ochr weithredol a gwerth am arian yn cael ei gryfhau. Ar y cam hwn, mae'r Bwrdd Prosiect yn fodlon bod y prosiect yn parhau ar y trywydd iawn, a bod trefniadau priodol ar waith i reoli fforddiadwyedd, risgiau a phenderfyniadau yn y dyfodol.

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Hydref 2026	
Swyddog Arweiniol	Dawn Docx, Prif Swyddog Tan	
Swyddogion Cyswllt	Elin Hughes a Tom Weston, Hyrwyddwyr Diwylliant	
Pwnc	Adroddiad Diweddariad Hyrwyddwyr Diwylliant – diweddariad 12 mis	

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Rhoi trosolwg i'r Awdurdod Tân o'r cynnydd a wnaed drwy'r gweithgaredd Hyrwyddwr Diwylliant a'r trefniadau a sefydlwyd i gynnal gwelliant diwylliant yn dilyn Adolygiad o Ddiwylliant gan CREST.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2. Sefydlwyd secondiadau Hyrwyddwr Diwylliant ym mis Medi 2025 i gefnogi ymateb y Gwasanaeth i Adolygiad o Ddiwylliant gan CREST. Dros y 12 mis diwethaf, mae'r rôl wedi datblygu o sefydlu mecanweithiau ymgysylltu a phrosesau sicrwydd i swyddogaeth gwella a sicrwydd sefydliadol ehangach, gan gysylltu llais staff, arweinyddiaeth, prosesau pobl, llywodraethu a pherfformiad sefydliadol. Mae hyn wedi galluogi gweithgarwch gwella diwylliant i symud o gynllunio gweithredu i fesur effaith ac ymgorffori trefniadau cynaliadwy ar draws y Gwasanaeth.
3. Mae'r cyflawniadau allweddol yn cynnwys:
 - Monitro'r 28 camau gweithredu o fewn y Cynllun Strategol i Wella Diwylliant ar draws chwe thema, gyda 14 camau gweithredu wedi'u cwblhau a'u hymgorffori fel arfer erbyn mis Medi 2026, gyda goruchwyliaeth barhaus wedi'i drosglwyddo i berchnogion gweithredu perthnasol.
 - Datblygu a gweithredu Dangosyddion Perfformiad Allweddol Diwylliant (KPIs) i gryfhau monitro, atebolrwydd a sicrwydd sefydliadol.
 - Datblygu a gweithredu Dangosfwrdd Diwylliant dau gam, gan wella tryloywder gweithredoedd a pherchnogaeth a chefnogi integreiddio KPIs a monitro canlyniadau.
 - Sefydlu llwybrau uniongyrchol a rheolaidd ar gyfer llais staff drwy'r blwch post Hyrwyddwyr Diwylliant ac ymweliadau Siop Siarad.
 - Cwblhau 24 ymweliad Hyrwyddwr Diwylliant ar draws gwylfaoedd, yr ystafell rheoli ac adrannau eraill, gan gryfhau dealltwriaeth o brofiad staff a helpu i nodi themâu a blaenoriaethau sy'n dod i'r amlwg.

- Cefnogi'r Gweithgor Arolwg Teulu Tân a defnydd ehangach o adborth staff, dangosyddion diwylliant a data sefydliadol i lywio gweithgarwch gwella.
 - Cefnogi datblygu, adolygu a gweithredu polisiâu a strategaethau sefydliadol arwyddocaol, gan gynnwys y Strategaeth Cynrychiolaeth Gweithlu, gwelliannau prosesau hyrwyddo, trefniadau trosglwyddo a datblygiadau diogelu.
 - Sicrhau a chefnogi'r gwaith o gyflwyno mentrau gwella diwylliant a ariennir gan Lywodraeth Cymru, cryfhau datblygu arweinyddiaeth, dysgu sefydliadol a gallu'r gweithlu.
 - Sefydlu a chadeirio Grŵp Gwella Diwylliant Golau Glas Cymru Gyfan, gan ddod â chydweithwyr Tân, yr Heddlu ac Ambiwylans ynghyd o bob cwr o Gymru i rannu dysgu, meincnodi dulliau a nodi cyfleoedd ar gyfer gwella ar y cyd.
 - Cryfhau llywodraethu, tryloywder ac atebolrwydd trwy adrodd yn rheolaidd i'r Awdurdod Tân, y Bwrdd Gwella Diwylliant a phwyllgorau llywodraethu eraill.
4. Y cyflawniad mwyaf arwyddocaol dros y 12 mis diwethaf yw'r trawsnewidiad o ymateb seiliedig ar brosiectau i'r Adolygiad CREST tuag at fframwaith cynaliadwy ar gyfer gwella diwylliannol. Mae'r Gwasanaeth bellach wedi sefydlu trefniadau llywodraethu, dangosyddion perfformiad diwylliant, mecanweithiau ymgysylltu â staff, monitro seiliedig ar arolygon, perchnogaeth gweithredu a threfniadau meincnodi allanol sy'n darparu sylfaen ar gyfer gwelliant parhaus a dysgu sefydliadol.
 5. Bydd y cam nesaf yn canolbwyntio ar gynnal y seilwaith hwn trwy drefniadau llywodraethu, rheoli perfformiad a sicrwydd sefydliadol presennol, gyda phwyslais cynyddol ar ganlyniadau, effaith a thystiolaeth o newid diwylliannol parhaus.
 6. Ar ôl i secondiadau Tom Weston ac Elin Hughes ddod i ben ar 30 Medi 2026, penodwyd Ruth Bateman yn Hyrwyddwr Diwylliant ar secondiad mewnol chwe mis yn dilyn proses recriwtio. Mae hyn yn darparu parhad ac yn cefnogi'r cam nesaf o gyflawni'r Cynllun Gwella Diwylliant Strategol.

SYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

7. Nid yw'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn wedi'i chyflwyno o'r blaen i aelodau'r Awdurdod yn y fformat cyfunol hwn.

ARGYMHELLION

8. Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i. **Gofynnir i'r Aelodau nodi'r cynnydd a wnaed drwy'r gweithgaredd Hyrwyddwr Diwylliant dros y 12 mis diwethaf a'r trefniadau a sefydlwyd i gynnal gwelliant diwylliant, gan gynnwys y Cynllun Gwella Diwylliant Strategol, Dangosfwrdd DPA Diwylliant, mecanweithiau ymgysylltu â staff, trefniadau monitro Arolwg Teuluoedd Tân a strwythurau llywodraethu cysylltiedig.**
- ii. **Gofynnir i aelodau hefyd gefnogi y gwaith monitro diwylliant sefydliadol trwy drefniadau llywodraethu presennol, gydag adroddiadau yn y dyfodol yn canolbwyntio fwyfwy ar ganlyniadau, effaith sefydliadol a thystiolaeth o welliant cynaliadwy.**

GWYBODAETH

9. Dechreuodd secondiadau Hyrwyddwr Diwylliant ym mis Medi 2025 yn dilyn Adolygiad o Ddiwylliant gan CREST ac fe'u sefydlwyd i gefnogi rhaglen gwella diwylliannol y Gwasanaeth.
10. Trwy gydol y flwyddyn, rhoddwyd pwyslais ar ddeall profiadau staff a sicrhau bod gweithgarwch gwella sefydliadol yn cael ei lywio gan adborth. Mae hyn wedi cynnwys ymweliadau â gorsafoedd, ymgysylltu â rhwydweithiau staff, cynrychiolwyr undebau llafur, gweithgorau a threfniadau llywodraethu ffurfiol.
11. Carreg filltir allweddol yw sefydlu trefniadau monitro a sicrwydd i gefnogi tryloywder ac atebolrwydd. Mae datblygu'r Dangosfwrdd Diwylliant a'r KPIs Diwylliant wedi galluogi mwy o dryloywder a gwelededd cynnydd yn erbyn gweithredoedd, cryfhau goruchwyliaeth sefydliadol ac yn darparu fframwaith ar gyfer monitro canlyniadau tymor hwy.
12. Mae cynnydd wedi'i gyflawni ar draws pob un o'r chwe thema'r Cynllun Strategol Gwella Diwylliant. Mae hyn wedi cynnwys cyhoeddi'r Strategaeth Cynrychiolaeth Gweithlu, gweithredu Polisi Disgyblaeth newydd, datblygu gwelliannau i brosesau hyrwyddo a throsglwyddo, cryfhau trefniadau diogelu, ail-lansio'r Rhwydwaith Cymorth Cymheiriaid a datblygu mentrau Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant parhaus.
13. Mae'r Cynllun Gwella Diwylliant wedi esblygu o fecanwaith ar gyfer olrhain argymhellion i fframwaith ehangach ar gyfer monitro diwylliant. Trwy ymgysylltu'n rheolaidd â pherchnogion gweithredoedd, trefniadau adrodd pwyllgorau, datblygu KPI a chyflwyno'r Dangosfwrdd Diwylliant, mae'r Gwasanaeth wedi

cryfhau ei allu i fonitro cynnydd, nodi risgiau sy'n dod i'r amlwg a dangos tystiolaeth o welliant.

14. Mae gweithgarwch gwella diwylliant hefyd wedi cefnogi mentrau lles ehangach. Yn ystod y cyfnod adrodd, ail-lansiwyd y Rhwydwaith Cymorth Cymheiriaid, cryfhawyd trefniadau diogelu a pharhaodd mentrau llesiant y gweithlu i ddatblygu, gan gynnwys gwell darpariaeth cymorth iechyd meddwl ar draws y sefydliad.
15. Mae Hyrwyddwyr Diwylliant wedi darparu diweddariadau rheolaidd drwy'r Awdurdod Tân, y Bwrdd Gwella Diwylliant, y Pwyllgor Datblygu Pobl a Sefydliadol a'r Cyd-bwyllgor Ymgynghori a Thrafod. Mae'r trefniadau hyn wedi cryfhau tryloywder ac atebolrwydd trwy ddarparu goruchwyliaeth o gamau strategol, adborth y gweithlu, dangosyddion diwylliant sy'n dod i'r amlwg a dysgu sefydliadol. Maent hefyd wedi cefnogi datblygu a gweithredu gwelliannau sefydliadol sylweddol, gan gynnwys y Strategaeth Cynrychiolaeth Gweithlu, Polisi Disgyblaeth, gwelliannau proses hyrwyddo, datblygiadau diogelu a threfniadau adrodd camymddwyn gwell.
16. Ar lefel genedlaethol, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi cymryd rôl flaenllaw wrth hwyluso cydweithio rhwng sefydliadau golau glas drwy Grŵp Gwella Diwylliant Golau Glas Cymru Gyfan. Mae'r gwaith hwn wedi cefnogi rhannu dysgu, meincnodi dulliau a datblygu rhwydweithiau proffesiynol sy'n canolbwyntio ar ddiwylliant a gwella sefydliadol.
17. Mae trosglwyddiad ffurfiol wedi'i gwblhau i sicrhau bod y seilwaith, y perthnasoedd, y trefniadau llywodraethu a'r systemau monitro a sefydlwyd yn ystod y secondiad yn cael eu cadw a'u hymgorffori mewn busnes fel arfer.
18. Bydd y cam nesaf yn canolbwyntio ar gynnal momentwm, monitro effaith a sicrhau bod diwylliant yn parhau i fod yn rhan annatod o sicrwydd sefydliadol, rheoli perfformiad a threfniadau gwella parhaus.
19. Daeth secondiadau Tom Weston ac Elin Hughes i ben ar 30 Medi 2026. Yn dilyn proses recriwtio, penodwyd Ruth Bateman i rôl yr Hyrwyddwr Diwylliant ar secondiad mewnol chwe mis. Bydd yn parhau i weithio gyda'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, rhwydweithiau staff, Undebau Llafur a chydweithwyr ar draws y Gwasanaeth i gefnogi cyflawni'r Cynllun Gwella Diwylliant Strategol ac ymgorffori newid diwylliannol cynaliadwy.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae gweithgarwch gwella diwylliant yn cefnogi gweithlu iach, cynhwysol ac ymgysylltiedig, gan hyrwyddo lles staff, perthnasoedd gwaith cadarnhaol a chynaliadwyedd sefydliadol hirdymor.
Cyllideb	Mae'r gweithgarwch wedi'i gyflawni'n bennaf o fewn cyllidebau presennol, gyda chefnogaeth cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer mentrau gwella diwylliant penodol.
Cyfreithiol	Cefnogi cydymffurfiaeth â gofynion cyflogaeth, cydraddoldeb a llywodraethu sefydliadol.
Staffio	Nod gweithgareddau gwella diwylliant parhaus yw cryfhau ymddiriedaeth, hyder mewn arweinyddiaeth, tegwch a phrofiad gweithwyr, gan gefnogi lles, cadw ac effeithiolrwydd sefydliadol staff.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/ Cymraeg	Mae gweithgarwch gwella diwylliant yn hyrwyddo urddas, parch, tegwch a chynhwysiant. Mae gwaith a wneir drwy'r Strategaeth Cynrychiolaeth y Gweithlu, ymgysylltu â staff a datblygu polisi yn cefnogi ymrwymiad y Gwasanaeth i gydraddoldeb, hawliau dynol a Safonau'r Gymraeg.
Risgiau	Mae cynnal momentwm yn parhau i fod yn hanfodol. Gall methu â chynnal gweithgarwch gwella neu ddangos cynnydd mewn ymateb i adborth staff effeithio ar ymddiriedaeth, ymgysylltu a hyder mewn arweinyddiaeth. Bydd angen perchnogaeth, monitro a goruchwyliaeth lywodraethu parhaus i sicrhau newid diwylliannol parhaol.

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Hydref 2026	
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael	
Pwnc	Pennu Cyllideb 2027/28	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r rhagdybiaethau cynllunio, y pwysau cyllidebol sy'n dod i'r amlwg, y datblygiadau strategol, y gofynion ymgynghori a'r amserlenni sy'n sylfaen i broses Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) o osod y gyllideb refeniw ar gyfer 2027/28.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Rhaid i'r Awdurdod gymeradwyo cyllideb refeniw gytbwys ar gyfer 2027/28. Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r rhagdybiaethau cynllunio cychwynnol, y pwysau cyllidebol sy'n dod i'r amlwg, y blaenoriaethau strategol, y risgiau a'r ansicrwydd a fydd yn llywio'r broses o osod cyllideb.
- 3 Mae'r asesiad ariannol yn dal yn y camau cynnar, a bydd yn cael ei fireinio yn dilyn adolygiadau manwl o gostau gweithwyr, gwariant nad yw'n gyflog, incwm, ariannu cyfalaf ac achosion busnes adrannol. Mae'r meysydd penodol sy'n peri ansicrwydd yn cynnwys: diwygio cyflogau, cyfraddau cyfraniadau pensiwn cyflogwyr, costau benthyca, incwm grant, goblygiadau refeniw a chyfalaf Hwb Awen, gofynion buddsoddi ystadau, a newidiadau yn y galw gweithredol a rheoleiddio.
- 4 Bydd Aelodau yn craffu ar y broses o bennu cyllideb drwy'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb. Ar ôl ei ystyried gan y Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol, bydd y gofyniad cyllideb arfaethedig yn destun ymgynghoriad ffurfiol. Bydd ymatebion i'r ymgynghoriad yn cael eu hystyried cyn i'r Awdurdod benderfynu ar y gyllideb derfynol a'r ardoll ar gyfer 2027/28.

SYLWADAU GAN BWYLLGORAU ERAILL

- 5 Ystyriodd y Pwyllgor Archwilio y rhagdybiaethau cychwynnol ar gyfer pennu'r gyllideb yn ei gyfarfod ar 21 Medi 2026. Nododd yr Aelodau'r rhagdybiaethau sy'n llywio cyllideb 2027/28, cylch gwaith y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb, a'r amserlenni a'r gofynion ymgynghori arfaethedig. Gofynnodd yr Aelodau hefyd am sicrwydd ynghylch y rhagdybiaeth ar gyfer dyfarniadau cyflog, yn ogystal â maint a rheolaeth yr ôl-groniad o waith cynnal a chadw'r ystad

ARGYMHELLION

6 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i) **Nodi'r rhagdybiaethau sy'n llywio cyllideb 2027/28;**
- ii) **Nodi cylch gwaith y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb; ac yn**
- iii) **Nodi'r amserlenni a'r gofynion ymgynghori.**

CEFNDIR

- 7 Bob blwyddyn, rhaid i'r Awdurdod osod cyllideb refeniw gytbwys sydd wedi'i chymeradwyo gan yr Awdurdod llawn. Er nad oes diffiniad ffurfiol o "cytbwys" wedi'i nodi yn y ddeddfwriaeth, mae canllawiau CIPFA yn pwysleisio'r angen am gynlluniau ariannol sy'n dangos sut y bydd gwariant yn cael ei ariannu dros y tymor byr a'r tymor canolig.
- 8 Mae cynaliadwyedd ariannol yn dibynnu ar ddealltwriaeth glir o'r gost o gyflawni amcanion sefydliadol, ochr yn ochr ag asesiad realistig o'r galw am wasanaethau, y risgiau, yr adnoddau sydd ar gael, y buddsoddiad cyfalaf a blaenoriaethau strategol yr Awdurdod.
- 9 Mae proses gynllunio 2027/28 yn adeiladu ar ganlyniad yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a'r gwaith dilynol ar niferoedd criw ac argaeledd gweithredol. Y modelau presennol ar gyfer cyflwyno'r gwasanaethau fydd y man cychwyn ar gyfer cynllunio cyllideb, yn amodol ar unrhyw benderfyniadau a wneir drwy drefniadau llywodraethiant yr Awdurdod.
- 10 Mae'r Gwasanaeth hefyd yn bwrw ymlaen â gwaith strategol a gweithredol sylweddol, gan gynnwys datblygu Hwb Awen, trosglwyddo gwasanaethau rheoli cyfleusterau o Heddlu Gogledd Cymru, gofynion cyflwr yr ystad a datgarboneiddio, a chymau gweithredu sy'n deillio o weithgarwch adolygu allanol a sicrwydd gweithredol.
- 11 Mae'r amgylchedd ariannol yn parhau i fod yn ansicr. Cyflog yw'r elfen fwyaf o wariant, tra bod cyllidebau costau nad ydynt yn gyflogau yn parhau i deimlo effaith pwysau chwyddiant cytundebol, yswiriant, meddalwedd, ynni, offer a'r gadwyn gyflenwi. Mae costau benthyca ac ail-ariannu hefyd yn parhau i fod yn ystyriaeth sylweddol i'r rhaglen gyfalaf.
- 12 Rhaid i'r Awdurdod hefyd gydymffurfio â gofynion statudol newydd i ymgynghori â'i awdurdodau lleol cyfansoddol fel rhan o'r broses o osod cyllideb. Mae hyn yn newid sylweddol i'r broses, a rhaid cwblhau ymgynghoriad ystyrlon ac ystyried yr ymatebion cyn gwneud penderfyniadau terfynol am ofyniad gwariant net ac ardoll yr Awdurdod.

GWYBODAETH

- 13 Mae proses gosod cyllideb 2027/28 yn cael ei lywio gan ganlyniad yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys 2023/24 a gwaith y Grŵp Gweithredu'r Cydgytundeb. Mae'r rhagdybiaeth gynllunio bresennol yn adlewyrchu parhad criwio cnewyllyn ym Mhorthmadog a Dolgellau er mwyn cynnig darpariaeth yn ystod y dydd. Bydd goblygiadau ariannol y trefniadau y cytunwyd arnynt yn cael eu hadlewyrchu yn y gyllideb fanwl i weithwyr.
- 14 Mae'r broses o bennu cyllideb yn ddarostyngedig i drosolwg a chraffu gan yr Aelodau drwy'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb. Mae'r Gweithgor yn cynnwys cynrychiolaeth o bob awdurdod lleol cyfansoddol ac mae disgwyl iddo gyfarfod bum gwaith rhwng Awst a Rhagfyr 2026.
- 15 Bydd adolygiadau manwl o gostau gweithwyr, gwariant nad yw'n gyflogau, incwm ac ariannu cyfalaf yn cael eu cynnal i gynorthwyo'r Aelodau i ddeall, craffu a herio. Bydd canlyniad y gwaith yn llywio'r gofyniad cyllideb arfaethedig a gyflwynir i'r Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol ym mis Rhagfyr 2026.
- 16 Bydd y broses gynllunio hefyd yn ystyried gofynion cyfalaf yr Awdurdod dros y cyfnod cynllunio tymor canolig, gan gynnwys fforddiadwyedd a chyllid y rhaglen gyfalaf. Bydd y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb yn cynnal sesiwn bwrpasol ym mis Hydref i ystyried goblygiadau cyfalaf a referniw sy'n dod i'r amlwg o brosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen.
- 17 Bydd yr asesiad cynllunio cychwynnol a'r gofyniad cyllideb arfaethedig ar gyfer 2027/28 yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol yn eu cyfarfodydd ar 14 Rhagfyr 2026. Gofynnir i'r Aelodau gymeradwyo'r gofyniad cyllideb arfaethedig ar gyfer ymgynghoriad ffurfiol â'r chwe awdurdod lleol cyfansoddol.
- 18 Ar ôl cymeradwyo ymgynghoriad, bydd yr Awdurdod yn cynnal trefn ymgynghori ffurfiol gyda'r chwe awdurdod lleol cyfansoddol. Bydd yr ymgynghoriad yn nodi'r gofyniad gwariant net arfaethedig, goblygiadau ardoll, cydweddu â'r Cynllun Rheoli Risg Cymunedol, a'r naratif ariannol ategol. Bydd yr ymgynghoriad yn rhoi cyfle i awdurdodau lleol cyfansoddol gyflwyno adborth ysgrifenedig ystyrion o fewn yr amserlen ar gyfer pennu cyllideb.
- 19 Bydd cynigion terfynol y gyllideb ar gyfer 2027/28, ynghyd â chrynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad ac unrhyw ddiwygiadau arfaethedig sy'n deillio o'r adborth hwnnw, yn cael eu cyflwyno i'r Awdurdod i'w hystyried a'u cymeradwyo yn ei gyfarfod ar 18 Ionawr 2027.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r broses o osod cyllideb yn cefnogi Amcanion Gwella a Llesiant yr Awdurdod drwy sicrhau cynaliadwyedd ariannol ac mae'n ymateb i risgiau cymunedol sy'n esblygu yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).
Cyllideb	Mae'r broses o bennu cyllideb yn debygol o arwain at gynnydd yn yr ardoll.
Cyfreithiol	Mae gan yr Awdurdod ddyletswydd gyfreithiol i bennu cyllideb gytbwys yn seiliedig ar ragdybiaethau realistig ac ar dystiolaeth.
Staffio	Mae dros 70% o'r gwariant yn ymwneud â chostau staff ac felly mae'n ffactor arwyddocaol wrth ystyried sefydlogrwydd ariannol yn y dyfodol.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd y materion hyn yn cael ystyriaeth o fewn y cynigion ar gyfer pennu'r gyllideb.
Risgiau	Mae'r risgiau a'r ansicrwydd allweddol i gyllideb 2027/28 wedi'u hamlinellu yn Atodiad 1.

Atodiad 1 – Crynodeb o'r rhagdybiaethau a'r risgiau cynllunio

Pennawd	Rhogdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
Costau gweithwyr	• Y modelau presennol ar gyfer cyflwyno gwasanaethau yw'r man cychwyn, yn amodol ar benderfyniadau a wneir trwy drefniadau llywodraethiant yr Awdurdod • Mae cyllidebau staff y System Dyletswydd Ar Alwad wedi'u seilio ar gyfrif staff Gorffennaf 2026, gyda darpariaeth ar gyfer cynnydd o 15 yn niferoedd y System Dyletswydd Ar Alwad yn ystod 2027/28. Mae nifer y staff ar alwad wedi cynyddu 52 dros y 12 mis diwethaf, gan greu pwysau amcangyfrifedig o tua £500k cyn dyfarnu cyflogau. Byddai cyllidebu ar gyfer y nifer staffio llawn angenrheidiol yn arwain at gost ychwanegol o tua £3 miliwn. • Mae'r asesiad cynllunio cychwynnol ar gyfer dyfarniadau cyflog ar gyfer 2027/28 yn gynnydd o 4% ar gyfer pob grŵp staff. • Nid yw unrhyw newid yng nghyfraddau cyfraniadau pensiwn cyflogwyr wedi'i gynnwys ar hyn o bryd.	• Cafwyd cytundeb cenedlaethol yn 2026/27 ar gyfer staff a oedd dan amodau'r llyfr llwyd, ac roedd hyn yn cynnwys ymrwymiad i fwrw ymlaen â'r agenda moderneiddio cyflogau. Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo yn genedlaethol, ac nid yw'r canlyniad a'r amseriad yn hysbys ar hyn o bryd, er y gall fod yn wahanol i'r rhagdybiaeth gynllunio. • Gall cyfraddau pensiwn cyflogwyr ar gyfer cynllun pensiwn y diffoddwyr tân newid yn dilyn prisiad GAD 2024, a fydd yn cael ei adrodd yn hydref 2026.

Pennawd	Rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
Costau nad ydynt yn gyflogau	• Bydd cyllidebau yn seiliedig ar y modelau presennol ar gyfer cyflwyno'r gwasanaethau a'r cynllun ariannol pedair blynedd. • Tybir lefel chwyddiant o 3% ar gyfer 2027/28, gan ostwng i 2% yn y blynyddoedd diweddarach. • Mae costau nad oes modd eu hosgoi sy'n gysylltiedig â materion iechyd a diogelwch penodol i'r diwydiant wedi'u cynnwys o fewn y gyllideb nad yw'n gyflogau. Mae'r rhain yn cynnwys costau sy'n gysylltiedig â hyfforddi diffoddwyr tân yr ochr weithredol a rheoli halogyddion. • Mae cyllidebau wedi'u llunio gan bob Pennaeth Adran perthnasol yn seiliedig ar eu gwybodaeth a'u barn broffesiynol am y gwariant sy'n angenrheidiol i gyflawni ein hamcanion corfforaethol. Mae hyn yn cynnwys adolygiad o rwymedigaethau cytundebol sylfaenol ac amcangyfrifon o weithgarwch. Mae ceisiadau newydd am gyllid dros £10,000 yn ddarostyngedig i achos busnes, a bydd craffu arno.	• Er bod y Gwasanaeth yn parhau i adolygu costau nad ydynt yn gyflogau ac yn ymdrechu i reoli pwysau o ran costau o fewn y gyllideb arfaethedig, mae hyn yn parhau i fod yn faes risg ac ansicrwydd. Yn benodol, nodwyd bod oedi wrth ddarparu nwyddau neu wasanaethau wedi effeithio ar broffiliau amser gwariant. • Er bod chwyddiant costau yn gyffredinol yn haws i'w reoli nag a fu yn y blynyddoedd diwethaf, nodir bod rhai meysydd sy'n parhau i beri gofid. Mae hyn yn cynnwys cynnydd mewn costau yswiriant a thrwyddedau ar gyfer meddalwedd gan gynnwys systemau critigol i fusnes a chostau yswiriant. • Cost ychwanegol nad yw'n gyflog ynghylch penderfyniad i barhau â Hwb Awen neu ddim. • Yn dilyn y gweithgarwch sylweddol o ganlyniad i dywydd anodd, mae gwaith yn mynd rhagddo yn genedlaethol i ystyried y dull a'r camau gweithredu angenrheidiol yn y dyfodol. Nid oes unrhyw ddarpariaeth yn cael ei wneud ar hyn o bryd yn y gyllideb gan fod y gwaith hwn yn ei gamau cynnar.

Pennawd	Rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
Ariannu Cyfalaf	• Mae'r gofynion ariannu cyfalaf ar gyfer 2027/28 yn cynnwys y tâl refeniw ar gyfer yr isafswm darpariaeth refeniw ar gyfer yr asedau presennol ac amcangyfrif o'r taliadau llog sy'n deillio o fenthycia. Yn dylanwadu ar y costau hyn mae gwariant cyfalaf hanesyddol, yr angen i fenthycia ar gyfer rhaglen gyfalaf 2027/28 ac effaith cynnydd mewn cyfraddau llog wrth ail-ariannu benthyciadau sy'n aeddfedu. • Mae'r asesiad cynllunio cychwynnol yn rhagdybio y bydd yr holl fenthycia yn y dyfodol ar gyfradd gyffredinol y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLb) ar adeg pennu'r gyllideb, yr amcangyfrifir ei bod yn 5% ar hyn o bryd (4.6% yn 2026/27). Mae'r Awdurdod yn derbyn cyngor ac arweiniad annibynnol ar y mater hwn gan Arlingclose, cwmni cyngori arbenigol. • Mae'r cynllun cyfalaf yn cynnwys costau posibl sy'n gysylltiedig ag achosion busnes a gyflwynir gan bob Pennaeth Adran.	• Mae'r cynnydd mewn cyfraddau llog yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn ardal risg allweddol ac mae'r gwariant cyfalaf a broffiliwyd yn yr SATC yn ei waethygu. Bydd modelu ariannol yn cael ei wneud i asesu pa mor fforddiadwy yw'r holl gynlluniau yn ystod y broses o bennu'r gyllideb. • Nid yw amseriad unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â chanolfan hyfforddi newydd yn hysbys ar hyn o bryd gan nad yw'r achos busnes wedi'i ystyried gan yr Awdurdod. Er na ragwelir na fydd yr achos busnes terfynol a'r opsiynau ariannu yn cael eu cyflwyno i'w cymeradwyo tan 2027 bydd darpariaeth ar gyfer costau sy'n gysylltiedig â cheisiadau cynllunio manwl yn cael ei chynnwys yn amcangyfrifon cychwynnol y gyllideb. • Mae'r hyn sydd wedi cronni o safbwynt yr ystad a gofynion datgarboneiddio yn parhau i fod yn amodol ar flaenoriaethu, dilysu costau a phenderfyniadau ariannu.

Pennawd	Rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio wrth bennu'r gyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
Incwm	• Mae cyllidebau incwm wedi cael eu hadolygu a'u pennu yn unol â'r blynyddoedd blaenorol, yn amodol ar chwyddiant fel y nodir trwy ein Cytundebau Lefel Gwasanaeth. • Bu gostyngiad sylweddol yn incwm grant Llywodraeth Cymru yn ystod y blynyddoedd diwethaf a bydd y broses o bennu'r gyllideb yn rhagdybio y bydd gweddill y cyllid grant gan Lywodraeth Cymru yn cael ei dderbyn ar lefelau 2025/26.	• Nid oes unrhyw risgiau penodol wedi'u nodi yn ychwanegol at yr incwm grant gan Lywodraeth Cymru, nas rhagwelir cynnydd chwyddiant arno.
Arall	• Mae'r gyllideb yn rhagdybio lefelau arferol o weithgarwch, oni ddangosir tystiolaeth o bwysau penodol a chymeradwyo hynny. • Bydd datblygiadau gweithredol a rheoleiddiol hysbys yn cael eu hasesu trwy gyflwyniadau adrannol ac achosion busnes. • Mae £130k wedi'i gynnwys ar gyfer dwy swydd Rheolwr Criw Gweithrediadau Technegol a gymeradwywyd yn flaenorol ac a ohiriwyd yn dilyn adolygiad y Prif Gynghorydd ac Arolygydd Tân ac Achub Cymru.	• Yn dilyn y gweithgarwch sylweddol o ganlyniad i dywydd anodd, mae gwaith yn mynd rhagddo yn genedlaethol i ystyried y dull a'r camau gweithredu angenrheidiol yn y dyfodol. Gallai hyn arwain at gynyddu costau gweithredol, staffio, fflyd ac offer. Nid oes darpariaeth yn y gyllideb wedi'i wneud eto gan fod y gwaith hwn yn ei gamau cynnar. • Gall newid rheoleiddiol posibl sy'n effeithio ar adeiladau rhwng 11 a 18 metr gynyddu'r angen am staffio, hyfforddiant a gweithgarwch gweithredol ychwanegol. Mae'r asesiad cynnar wedi cynnwys cost ychwanegol anochel amcangyfrifedig o oddeutu £0.5m. Nid oes darpariaeth wedi'i wneud yn y gyllideb eto.

Adroddiad i **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru**

Dyddiad **19 Hydref 2026**

Swyddog **Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân**
Arweiniol **Cynorthwyol**

Swyddog **Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael**
Cyswllt

Pwnc **Adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw 2026/27 – Cyfnod 5**

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau ar sefyllfa cyllideb refeniw Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (Yr Awdurdod) ar 31 Awst 2026 ac amlygu amrywiadau, risgiau ariannol sy'n dod i'r amlwg a'r sefyllfa alldro a ragwelir ar gyfer y flwyddyn ariannol.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r rhagolwg diweddaraf yn dangos gorwariant rhagamcanedig o £0.313m ar ddiwedd y flwyddyn, sy'n cyfateb i oddeutu 0.6% o ofyniad cyllideb net yr Awdurdod o £54.104m. Dylid ystyried y rhagolwg hwn yng nghyd-destun cyllideb gwariant gros a phwysau gweithredol parhaus a brofwyd yn ystod pum mis cyntaf y flwyddyn.
- 3 Mae'r prif bwysau ariannol yn ymwneud â chostau gweithwyr, y rhagwelir y byddant yn fwy na'r gyllideb o oddeutu £0.533m. Mae hyn yn adlewyrchu cynnydd mewn gweithgarwch gweithredol, yn enwedig yn ystod cyfnod yr haf, ynghyd ag effaith ariannol twf parhaus yn niferoedd diffoddwyr tân ar alwad a chostau cysylltiedig ymateb i ddigwyddiadau. Mae'r elfennau pwysau hyn yn cael eu gwrthbwysu'n sylweddol gan danwariant a ragwelir o fewn cyllidebau Cyflenwadau a Gwasanaethau, sy'n deillio'n bennaf o lithriad prosiect, gwahaniaethau amseru a gwariant gohiriedig.
- 4 Mae effaith ariannol tanau gwyllt sylweddol a brofwyd ledled Cymru yn ystod yr haf yn parhau i fod yn faes ffocws penodol. Ar hyn o bryd mae swyddogion yn asesu'r goblygiadau cost llawn ac yn ymgysylltu â Llywodraeth Cymru ynglŷn â chefnogaeth bosibl trwy'r Cynllun Cymorth Ariannol Brys (EFAS). Ar hyn o bryd, mae'r rhagolwg yn tybio nad oes unrhyw ad-daliad EFAS ac felly yn cynrychioli asesiad darbodus o sefyllfa ariannol yr Awdurdod.

SYLWADAU GAN BWYLLGORAU ERAILL

- 5 Ystyriodd y Pwyllgor Archwilio yr adroddiad yn ei gyfarfod ar 21 Medi 2026. Nododd yr Aelodau'r gorwariant a ragwelir a'r risgiau ariannol cysylltiedig, a chafodd sicrwydd bod sefyllfa ariannol yr Awdurdod yn parhau i gael ei monitro'n agos. Nododd y Pwyllgor hefyd fwriad yr Awdurdod i ofyn am gymorth gan Lywodraeth Cymru drwy'r Cynllun Cymorth Ariannol Brys (EFAS) mewn perthynas â chostau eithriadol cymwys sy'n gysylltiedig â thanau gwyllt.
- 6 Gofynnodd yr Aelodau hefyd am eglurhad ynghylch y pwysau sy'n deillio o danau gwyllt a chostau tanwydd, llithriad prosiectau, amseriad hawliad posibl drwy EFAS, a chyfleoedd i ddarparu mwy o sicrwydd ynghylch costau tanwydd yn y dyfodol.

ARGYMHELLION

- 7 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
 - i) **Nodi'r sefyllfa ariannol ar gyfer refeniw a chyfalaf; a**
 - ii) **Nodi bwriad yr Awdurdod i ofyn am gymorth gan Lywodraeth Cymru trwy'r Cynllun Cymorth Ariannol Brys mewn perthynas â'r costau eithriadol sy'n gysylltiedig â thanau gwyllt.**

CEFNDIR

- 8 Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Awdurdod bennu cyllideb refeniw gytbwys sydd wedi ei chymeradwyo gan yr Awdurdod llawn. Cymeradwywyd y gyllideb derfynol ar gyfer 2026/27 gan yr Awdurdod yn ei gyfarfod ar 19 Ionawr 2026. Cadarnhaodd hyn ofyniad cyllideb refeniw net o £54.104m i'w ariannu gan yr awdurdodau lleol cyfansoddol.
- 9 Wrth bennu'r gyllideb, cymeradwyodd yr Aelodau ystod o fesurau nad ydynt yn rheolaidd sy'n angenrheidiol i sicrhau cydbwysedd ariannol o fewn 2026/27 a oedd yn cynnwys defnyddio cronfeydd wrth gefn.
- 10 Cyflwynwyd y cynllun cyfalaf o £6.661m i'r gweithgor Craffu ar y Gyllideb a chafodd ei gymeradwyo gan yr Awdurdod.

GWYBODAETH

CYLLIDEB REFENIW YTD

- 11 Ar 31 Awst 2026, mae'r Awdurdod wedi ysgwyddo gwariant gros o oddeutu £18.744m yn erbyn cyllideb wedi'i phroffilio o £20.668m, ynghyd ag ymrwymadau o £4.966m. Mae hyn yn arwain at gyfanswm gwariant ac ymrwymadau o £23.710m ar ddiwedd Cyfnod 5.
- 12 Mae llawer o gyflenwadau, contractau cynnal a chadw, trwyddedau meddalwedd ac ymrwymadau gweithredol yn disgyn yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol ac felly nid yw'r sefyllfa bresennol o ran y flwyddyn hyd yma o reidrwydd yn arwydd o'r alldro terfynol.

RHAGOLWG ALLDRO

	Cyllideb (£'m)	Alldro (£'m)	Defnydd o Gronfeydd wrth Gefn (£'m)	Cyfraniadau CERA (£'m)	Cyfanswm (£'m)	Amrywiant (£'m)	Amrywiant (%)
Gweithwyr	39.902	40.435	0	0	40.435	0.533	1.34%
Adeiladau	2.578	2.707	0	0	2.707	0.129	5.02%
Cludiant	1.404	1.442	0	0	1.442	0.038	2.67%
Cyflenwadau	6.586	6.034	(0.271)	0	5.763	(0.823)	(12.50%)
Trydydd Parti	0.488	0.488	0	0	0.488	0	0%
Cost Cyfalaf	4.464	4.605	0	0	4.605	0.141	3.17%
Incwm	(1.047)	(1.024)	0	0	(1.024)	0.023	(2.22%)
Cronfeydd Wrth Gefn	(0.271)	0	0	0	0	0	
Is-Gyfanswm	54.104	54.688	(0.271)	0	54.417	0.313	0.6%
Ardollau	(54.104)	(54.104)	0	0	(54.104)	0	0.0%
Alldro	0	0	0	0	0.313	0.313	0.6%

- 13 **Costau gweithwyr** yw'r maes pwysau ariannol mwyaf arwyddocaol yn dal i fod, gan gynrychioli dros 70% o sylfaen gwariant yr Awdurdod. Ar hyn o bryd rhagwelir y bydd gwariant gweithwyr yn fwy na'r gyllideb o oddeutu £0.533m erbyn diwedd y flwyddyn. Mae'r prif gyfranwyr at y pwysau yma'n cynnwys:
- £0.457m - Ffioedd digwyddiadau Ar Alwad y flwyddyn hyd yma.
 - £0.168m - Gwariant goramser y flwyddyn hyd yma.
- 14 Roedd cyllideb 2026/27 yn cynnwys dyfarniad cyflog tybiedig o 3.8% ar gyfer pob grŵp staff. Setlwyd y dyfarniad cyflog ar gyfer staff llywodraeth leol, sy'n weithredol o fis Ebrill 2026, ar 3.3%, tra bod dyfarniad cyflog y diffoddwyr tân wedi'i setlo ar 3.8% o 1 Gorffennaf 2026.

- 15 Bydd yr aelodau yn ymwybodol bod gwella argaeledd diffoddwyr tân ar alwad wedi bod yn amcan hirsefydlog i'r Awdurdod. Yn ystod y 12 mis diwethaf mae'r Gwasanaeth wedi llwyddo i gynyddu lefelau niferoedd y diffoddwyr tân ar alwad, gan wella gwydnwch gweithredol ac argaeledd peiriannau ledled Gogledd Cymru.

Dadansoddiad System Dyletswydd Ar Alwad	Cyllid eb 2026/2 7	Aws- 23	Aws- 24	Aws- 25	Aws -26
Nifer	489	465	473	485	536

- 16 Yn ystod y 12 mis diwethaf, mae'r Gwasanaeth wedi parhau i gryfhau gwydnwch gweithredol trwy weithgaredd recriwtio a chadw llwyddiannus o fewn y System Dyletswydd Ar Alwad (RDS). Cynyddodd nifer y staff System Dyletswydd Ar Alwad o 485 ym mis Awst 2025 i 536 ym mis Awst 2026. Mae'r gwelliant hwn yn cyfrannu at argaeledd peiriannau a gallu'r Awdurdod i ymateb i ddigwyddiadau ledled Gogledd Cymru. Er bod hyn yn cynrychioli canlyniad gweithredol cadarnhaol, mae lefelau staffio uwch hefyd yn arwain at wariant ychwanegol ar ffioedd ar alwad, ffioedd digwyddiadau, hyfforddiant a chostau cyflogwyr. Mae amcangyfrifon cyfredol yn awgrymu bod y twf hwn yn creu pwysau cyllidebol cylchol o oddeutu £500k y flwyddyn, cyn effaith dyfarniadau cyflog y dyfodol.
- 17 Rhagwelir y bydd cyllidebau **adeiladau** yn gorwario tua £129k. Mae hyn yn adlewyrchu gwariant ychwanegol sy'n gysylltiedig ag eiddo, gwaith wedi'i gynllunio a gweithgarwch ymgynghori ar draws portffolio yr ystad. Er bod rhywfaint o bwysau wedi dod i'r amlwg yn ystod y flwyddyn, mae'r amrywiant cyffredinol yn parhau i fod yn gymharol gymedrol yng nghyd-destun cyllideb eiddo'r Awdurdod.
- 18 Rhagwelir y bydd cyllidebau **cludiant** yn gorwario tua £38k, yn bennaf oherwydd gwaith cynnal a chadw arbenigol, costau teiars, tanwydd a gwariant arall sy'n gysylltiedig â defnydd. Mae costau'n parhau i gael eu monitro'n agos o ystyried yr ansicrwydd ynghylch prisiau tanwydd a'r galw gweithredol.
- 19 Rhagwelir y bydd cyllidebau **Cyflenwadau a Gwasanaethau** yn tanwario o oddeutu £0.823m, gan roi'r brif ffynhonnell liniaru yn erbyn pwysau gweithwyr. Mae'r tanwariant a ragwelir yn adlewyrchu:
- Oedi cyn prynu offer.
 - Lithriad wrth weithredu prosiect.
 - Ailbroffilio gwariant i gyfnodau yn y dyfodol.
 - Gwariant is na'r disgwyl yn erbyn cyllidebau wrth gefn.
 - Gwahaniaethau amseru ar brosiectau meddalwedd, trwyddedau a rhai gweithredol.

- 20 Mae swyddogion yn adolygu'r cyllidebau hyn i benderfynu a ellir cyflawni'r gwariant yn ystod 2026/27 neu a allai fod angen ceisiadau i'w cario ymlaen i'r dyfodol.
- 21 Rhagwelir y bydd cyllidebau **Taliadau Trydydd Parti** yn parhau i fod yn unol â'r gyllideb.
- 22 Rhagwelir y bydd **costau ariannu cyfalaf** yn fwy na'r gyllideb o oddeutu £141k, gan adlewyrchu rhagdybiaethau benthyca a chyllido sy'n gysylltiedig â chyflawni rhaglen gyfalaf yr Awdurdod ac effaith barhaus cyfraddau llog uwch.
- 23 Mae'r sefyllfa ariannol gyffredinol yn parhau i fod yn hylaw ar hyn o bryd yn y flwyddyn, gyda gorwariant wedi'i ragweld o £313k sy'n cynrychioli llai nag 1% o ofyniad cyllideb net yr Awdurdod. Y risgiau ariannol allweddol ar gyfer gweddill y flwyddyn yw:
- Gweithgarwch parhaus yr ochr weithredol a chostau ymateb i danau gwyllt.
 - Gwariant gweithwyr yn arbennig costau diffoddwyr tân ar alwad.
 - Cyflawni proffiliau arbedion a gwariant arfaethedig.
 - Pwysau chwyddiant.

Gweithgaredd Tanau Gwyllt ac Effaith Ariannol

- 24 Yn ystod haf 2026 bu gweithgarwch tanau gwyllt helaeth ar draws Gogledd Cymru ac ardaloedd cyfagos. Mae'r digwyddiadau hyn wedi golygu bod angen lleoli staff gweithredol am gyfnodau hir, trefniadau gorchmynion estynedig, criwiau cymorth, cyfleusterau lles a mwy o ddefnydd o offer. Mae'r effaith ariannol yn dod yn amlwg ar draws sawl pennawd cyllideb gan gynnwys:
- Ffioedd digwyddiad ar alwad.
 - Costau goramser.
 - Defnydd o danwydd.
 - Costau lles arlwy a diffoddwyr tân.
 - Treuliau rhedeg cerbydau.
 - Amnewid a chynnal a chadw offer.
 - Nwyddau traul gweithredol a Offer Gwarchod Personol.
- 25 Mae gwariant y flwyddyn hyd yma ar gostau arlwy a chymorth sy'n gysylltiedig â digwyddiadau eisoes yn fwy na phroffiliau'r gyllideb mewn sawl maes, tra gellir gweld yr effaith ehangach hefyd drwy variant sy'n gysylltiedig â gweithwyr.
- 26 Er bod effaith ariannol lawn tymor y tanau gwyllt yn dal i gael ei mesur, disgwylir y bydd gweithgaredd tanau gwyllt yn parhau i fod yn gyfrannwr sylweddol at y gorwariant ar gyllideb y gweithwyr a ragwelir ar hyn o bryd.

Cynllun Cymorth Ariannol Brys (EFAS)

- 27 Ar hyn o bryd mae swyddogion yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru a chydweithwyr gweithredol i nodi gwariant cymwys sy'n deillio'n uniongyrchol o weithgarwch ymateb i danau gwyllt.
- 28 Pan fo gwariant yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd perthnasol, mae'r Awdurdod yn bwriadu gofyn am adferiad trwy'r Cynllun Cymorth Ariannol Brys (EFAS). Mae gwaith ar y gweill i sicrhau bod yr holl gostau ychwanegol wedi'u nodi'n glir, wedi'u tystiolaethu a'u cofnodi'n briodol.
- 29 Nid oes unrhyw ad-daliad EFAS wedi'i gynnwys yn y sefyllfa alldro a ragwelir ar hyn o bryd. O ganlyniad, byddai unrhyw hawliad llwyddiannus yn gwella sefyllfa ariannol yr Awdurdod yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol.
- 30 Bydd yr Aelodau'n cael eu hysbysu wrth i ragor o wybodaeth ddod ar gael am gostau cymwys a thrafodaethau gyda Llywodraeth Cymru.

RHAGLEN GYFALAF

- 31 Cymeradwyodd yr Awdurdod raglen gyfalaf ar gyfer 2026/27 gwerth cyfanswm o £6.661 miliwn ym mis Ionawr 2026, gyda £3.434 miliwn ychwanegol yn cael ei ddwyn ymlaen oherwydd oedi wrth gyflawni a chynlluniau wedi'u gohirio. A £2.600m arall ar gyfer datblygiad Hwb Awen i Borth 4 RIBA.
- 32 Ar ddiwedd Awst 2026, cyfanswm y gwariant cyfalaf oedd £0.559 miliwn, gydag ymrwymïadau o £6.253 miliwn. Disgwylir i'r rhan fwyaf o gynlluniau gael eu cyflawni o fewn y flwyddyn ariannol gyfredol, gyda disgwyl i ryw faint o wariant fflyd drosglwyddo i flynyddoedd i ddod oherwydd yr amserlenni caffael ac adeiladu sy'n gysylltiedig â cherbydau fflyd.

Enw/Disgrifiad o'r Prosiect	Cyllideb (£m)	Gwirioneddol £m	Ymrwymïadau £m	Cyfanswm £m
Fflyd	3.432	0	2.199	2.199
Cyfleusterau	0.985	0.055	0.009	0.064
Gweithrediadau Technoleg	1.844	0	0	0
Cynaliadwyedd	0.400	0.009	0.014	0.023
Is-Gyfanswm 2026/27	6.661	0.064	2.222	2.286
Cyllideb Dreigl	3.434	0.100	2.080	2.180
Hwb Awen	2.600	0.395	1.951	2.346
Is-Gyfanswm	6.034	0.495	4.031	4.526
Cyfanswm	12.695	0.559	6.253	6.812

- 33 Gwnaed cynnydd o ran ymrwymo gwariant yn erbyn y rhaglen gyfalaf gymeradwy, gydag ymrwymïadau a gwariant yn dod i gyfanswm o £6.812m, sy'n cynrychioli dros 50% o gyfanswm gwerth y rhaglen o £12.695m. Mae'r gweithgarwch hyd yma wedi canolbwyntio'n bennaf ar ailgyflenwi'r fflyd, datblygu Hwb Awen a buddsoddiad parhaus yn yr ystad. Er bod gwariant yn is nag y byddai'n ddisgwyliedig ar yr adeg yma o'r flwyddyn, mae hyn yn adlewyrchu natur prosiectau cyfalaf lle mae gwariant sylweddol yn cael ei wneud ar ôl caffael, dyfarnu contract a cherrig milltir cyflawni yn hytrach nag yn gyson trwy gydol y flwyddyn.
- 34 Mae maes mwyaf yr ymrwymiad gwariant yn ymwneud â'r Rhaglen Fflyd, lle mae amseroedd arweiniol ar gyfer caffael, adeiladu cerbydau a gosod offer arbenigol yn parhau i effeithio ar amserlenni cyflenwi. O ganlyniad, efallai y bydd angen ailbroffilio rhywfaint o'r gwariant sydd wedi'i gynllunio ar gyfer 2026/27 ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae swyddogion yn parhau i adolygu gofynion cyflawni prosiectau a chyllid i sicrhau bod y rhaglen gyfalaf yn parhau i fod yn fforddiadwy, yn gyflawnadwy ac yn cyd-fynd â blaenoriaethau strategol yr Awdurdod.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r adroddiad hwn yn gysylltiedig ag amcanion llesiant hirdymor GTAGC. Mae cyllid ar gyfer y Gwasanaeth o fudd i gymunedau Gogledd Cymru ac yn sicrhau bod digon o fuddsoddiad yn cael ei wneud mewn seilwaith i alluogi'r gwasanaeth i roi ymatebion brys a gwaith atal ymhell i'r dyfodol.
Cyllideb	Mae'r gyllideb yn cael ei phennu bob blwyddyn yn unol â darpariaeth arfaethedig y gwasanaeth sy'n cynnwys ymateb brys a gwaith atal.
Cyfreithiol	Mae'r Awdurdod yn parhau i gydymffurfio â'i ddyletswydd statudol i gynhyrchu adroddiadau ariannol a chynnal cyllideb gytbwys.
Staffio	Mae rheolaeth ariannol effeithiol yn cefnogi strategaeth hirdymor y gweithlu i sicrhau bod yr Awdurdod yn gallu cyflawni ei gyfrifoldebau.
Cydraddoldebau/ Hawliau Dynol/y Gymraeg	Dim
Risgiau	Caiff incwm a gwariant eu monitro'n ofalus i sicrhau bod gwyrïadau o'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael eu nodi a'u hysbysu'n briodol i'r Aelodau.

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Hydref 2026	
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Jon Blyde, Rheolwr Perfformiad a Chynllunio Corfforaethol	
Pwnc	Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol 2027/28	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol drafft ar gyfer 2027/28 i aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub; a cheisio cymeradwyaeth i gael adborth ar y cynllun, drwy ymgynghoriad cyhoeddus a thrwy ymgysylltu â chyrrff cynrychioladol.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 O dan Fframwaith Cenedlaethol Tân ac Achub Llywodraeth Cymru 2016, un o'r prif amcanion ar gyfer Gwasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru yw mynd ati'n barhaus ac mewn modd cynaliadwy i leihau risg a gwella diogelwch dinasyddion a chymunedau.
- 3 Yn unol â gofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, rhaid i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) wneud trefniadau i wella'n barhaus wrth arfer ei swyddogaethau, drwy osod amcanion gwella iddo'i hun ym mhob blwyddyn ariannol yn erbyn o leiaf un o saith swyddogaeth. Mae'n rhaid ymgynghori â'r cyhoedd ynghylch yr amcanion hyn.
- 4 Mae'n ofyniad statudol o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i Gyrff Cyhoeddus gyhoeddi amcanion llesiant blynyddol ac adrodd yn flynyddol ar eu cynnydd tuag at gyflawni eu hamcanion llesiant.
- 5 Mae Cylchlythyr Tân ac Achub Llywodraeth Cymru W-FRSC (2024)06 yn cadarnhau y gellir cyflawni'r dyletswyddau o dan Fesur 2009 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 drwy gyhoeddi un adroddiad.

- 6 Dyma'r pedwerydd Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol (CRMIP), a ddatblygwyd i gefnogi'r gwaith o gyflawni Cynllun Rheoli Risg Cymunedol (CRMP) yr Awdurdod 2024-2029. Nod y Cynllun Rheoli Risg Cymunedol yw nodi risgiau sy'n wynebu'r gymuned ac mae'n disgrifio sut y bydd yr Awdurdod yn rheoli'r risgiau hynny ac yn parhau i atal tanau ac argyfyngau eraill ac ymateb iddynt. Ysgrifennwyd yr amcanion i ystyried gofynion y ddau ddarn o ddeddfwriaeth y cyfeiriwyd atynt uchod.

ARGYMHELLION

- 7 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i) **Nodi cynnwys y cynllun arfaethedig ar gyfer 2027/28; a**
- ii) **Chymeradwyo lansio'r ymgynghoriad cyhoeddus.**

CEFNDIR

- 13 Bydd yr Awdurdod yn rhoi gwybod am ei gynnydd yn erbyn amcanion Cynllun Rheoli Risg Cymunedol 2027/28 yn ei Asesiad Perfformiad Blynyddol yn hydref 2028.

GWYBODAETH

- 14 Bwriedir i'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus ddechrau ar 19 Hydref 2026 a chau 8 wythnos yn ddiweddarach ar 14 Rhagfyr 2026.
- 15 Bydd y gwaith ymgynghori yn cynnwys ymgysylltu ag aelodau o'r gymuned trwy ddigwyddiadau ymgysylltu personol a chyfryngau electronig (e.e. cyfryngau cymdeithasol, cyfle i'r cyhoedd e-bostio ymholiadau ac adborth i flwch post pwrpasol), fel yn y blynyddoedd blaenorol.
- 16 Bydd cyfleoedd i unigolion roi adborth unigol, yn ogystal ag adborth grŵp trwy gymryd rhan mewn grwpiau ffocws.
- 17 Bydd gwaith ymgysylltu'n digwydd gyda grwpiau buddiant cydraddoldeb, fel yn y blynyddoedd blaenorol, er mwyn sicrhau bod lleisiau grwpiau sydd fel arfer wedi'u tangynrychioli yn cael eu clywed.
- 18 Ar ôl i'r ymgynghoriad cyhoeddus ddod i ben, bydd adroddiad yn cael ei gynhyrchu a fydd yn manylu ar yr holl adborth a gafwyd ac yn cynnwys cynigion gwella, gan ddangos ystyriaeth briodol i'r holl adborth, sy'n cyd-fynd ag Egwyddorion Gunning.
- 19 Bydd ymgynghori â chyrff cynrychioliadol yn digwydd trwy'r Cydbwyllgor Ymgynghori a Negodi (JCNC), er mwyn sicrhau bod y gwaith llywodraethu presennol yn digwydd fel bo'n briodol.

- 20 Bydd Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol terfynol 2027/28 yn cael ei gyflwyno i'r awdurdod ym mis Ebrill 2027.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol 2027/28 yn cynnwys datganiad Llesiant fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf
Cyllideb	Amherthnasol
Cyfreithiol	Paratowyd Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol 2027/28 yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol.
Staffio	Dim
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb wedi'i baratoi a'i ddiweddarau yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus.
Risgiau	Mae'r Cynllun Rheoli Risg Cymunedol yn cefnogi trefniadau rheoli risg yr Awdurdod.

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Cynllun Gweithredu Drafft Rheoli Risg Cymunedol

**Amcanion Llesiant a Gwella
2027 – 2028**

Ein pum egwyddor ar gyfer cadw cymunedau'n ddiogel – dweud eich dweud

POBL

ATAL

DIOGELU

YMATEB

AMGYLCHEDD

Cynnwys

Cyflwyniad.....	3
Ein Gwasanaeth.....	3
Ein Staff	4
Ardal Ein Gwasanaeth.....	4
Ein Llywodraethu a Deddfwriaeth	5
Ein Risgiau a'r Galw	7
Ein Hegwyddorion.....	8
Ein Hegwyddor Pobl	9
Ein Hegwyddor Atal	10
Ein Hegwyddor Diogelu.....	11
Ein Hegwyddor Ymateb	12
Ein Hegwyddor Amgylcheddol	13
Nodau Llesiant Cymru – Sut rydym yn cyfrannu.....	14
Sut i Roi Adborth	17

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Cyflwyniad

Un o'r prif amcanion ar gyfer gwasanaethau tân ac achub yng Nghymru yw mynd ati'n barhaus ac mewn modd cynaliadwy i leihau risg ac i wella diogelwch dinasyddion a chymunedau.

Nod y Cynllun Rheoli Risg Cymunedol (CRMP) yw nodi'r risgiau sy'n wynebu'r gymuned, ac mae'n disgrifio sut y bydd yr Awdurdod Tân ac Achub yn rheoli'r risgiau hynny ac yn parhau i atal ac ymateb i danau ac argyfyngau eraill.

Ym mis Gorffennaf 2024, cyhoeddwyd ein Cynllun Rheoli Risg Cymunedol pum mlynedd yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus.

Mae'r cynlluniau gweithredu blynyddol canlynol bellach wedi'u cyhoeddi, sy'n cynnwys [amcanion gwella a llesiant](#) i'n galluogi i gyflawni ein hamcanion hirdymor.

- 2024-25 – wedi'i gyhoeddi Gorffennaf 2024
- 2025-26 – wedi'i gyhoeddi Ebrill 2025
- 2026-27 – wedi'r gyhoeddi Ebrill 2026

Y cynllun Gweithredu Rheoli Risg cymunedol drafft hwn, ar gyfer 2027-28, yw'r pedwerydd cynllun blynyddol sy'n cynnwys amcanion a fydd yn parhau i gyflawni yn erbyn amcanion CRMP 2024-29.

Ein Gwasanaeth

Mae'r Awdurdod Tân ac Achub yn cynnwys 28 o gynghorwyr etholedig o chwe awdurdod unedol Gogledd Cymru, gyda nifer y cynrychiolwyr yn cael eu pennu gan boblogaeth yr ardal. Ein cenhadaeth yw gwneud Gogledd Cymru yn ardal ddiogel i fyw ynddi, i weithio ynddi ac i ymweld â hi. Gallwch ddarllen mwy am ein strwythur [a'n trefniadau llywodraethu, gan gynnwys rôl yr Awdurdod Tân ac Achub](#).

Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn cael ei arwain gan Brif Swyddog Tân a Phrif Weithredwr a Thîm Arweinyddol y Gwasanaeth. Mae'r tîm hwn yn cynnwys uwch swyddogion a rheolwyr sy'n gyfrifol am adrannau sy'n gofalu am swyddogaethau gweithredol a chorfforaethol allweddol ein Gwasanaeth.

Mae'r Gwasanaeth yn gweithredu mewn amgylchedd sy'n newid ac yn cael ei ddylanwadu gan ddatblygiadau polisi cenedlaethol, newid hinsawdd, tueddiadau cymdeithasol a disgwyliadau cymunedol sy'n newid. Rydym yn paratoi ar gyfer newidiadau sy'n deillio o'r Fframwaith Cenedlaethol newydd ar gyfer Gwasanaethau Tân ac Achub gan ganolbwyntio'n drwm ar atebolrwydd, cynaliadwyedd, arweinyddiaeth a chynllunio seiliedig ar risg yr un pryd. Gan gydnabod y cymhlethdod a'r ansicrwydd cynyddol sy'n wynebu gwasanaethau cyhoeddus, byddwn yn parhau i gymryd agwedd hyblyg a gwydn at gynllunio, gan sicrhau y gallwn addasu i heriau sy'n dod i'r amlwg a diwallu anghenion ein cymunedau.

Ein Staff

Mae ein diffoddwyr tân yn ymateb i danau, gwrthdrawiadau traffig ffyrdd ac argyfyngau eraill o 44 o orsafoedd tân ar draws Gogledd Cymru. Mae gennym 53 injan dân. Mae gan rai o'n gorsafoedd tân ddwy injan dân. Mae gan orsafoedd eraill gerbydau arbenigol fel peiriannau ag ysgol ac esgynlawr, cerbydau cefnogi digwyddiadau neu gychod, yn dibynnu ar y risg yn eu hardal.

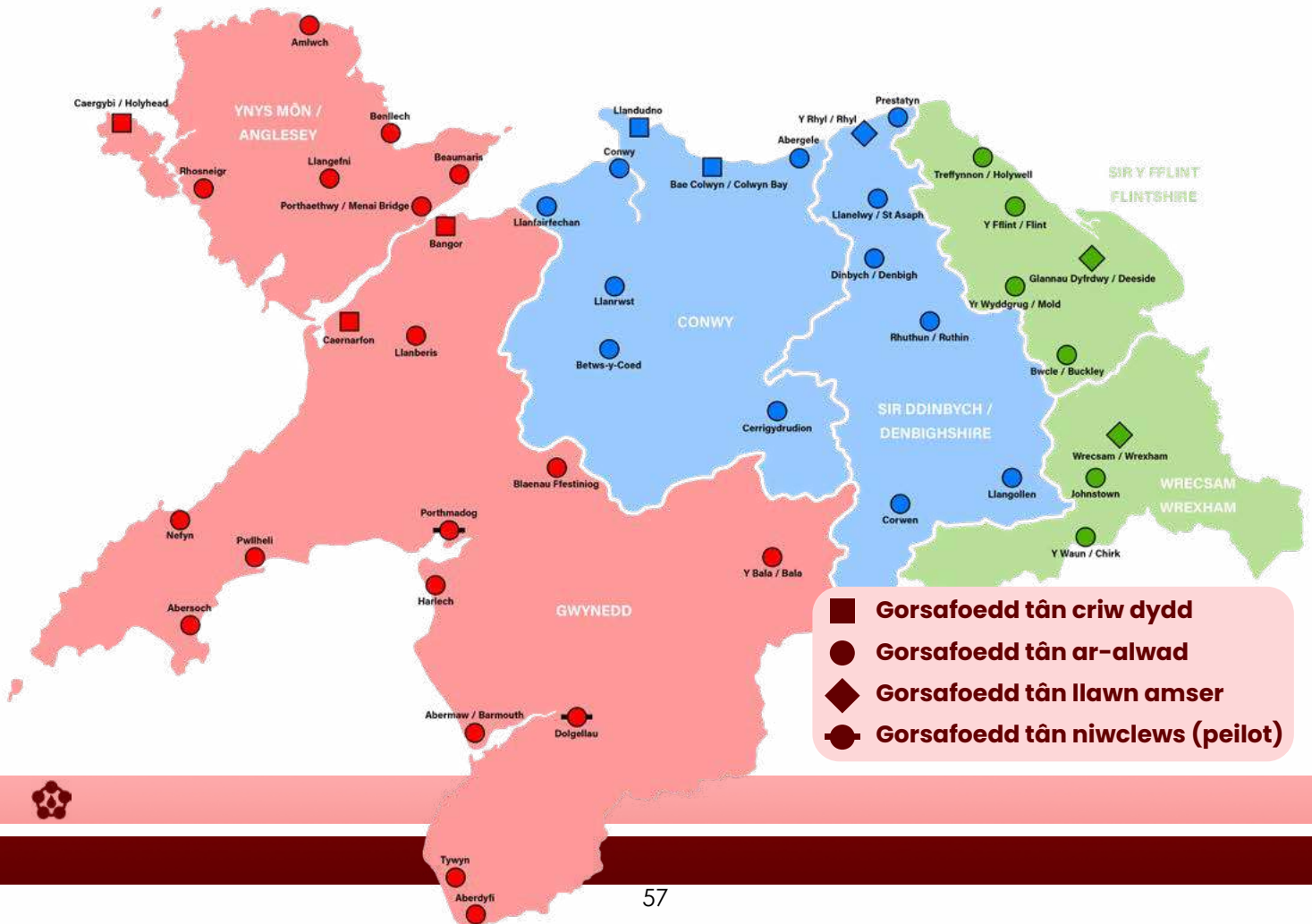
Gallwch ddarllen am ein [hymateb brys a rolau eraill](#) i ddysgu sut mae diffoddwyr tân ac arbenigwyr maes busnes yn cadw'r gwasanaeth tân i fynd.

Ardal Ein Gwasanaeth

Mae Gogledd Cymru yn ardal o 6,172 cilomedr sgwâr sydd â phoblogaeth o 687,000, ac sydd â chryn amrywiaeth yn ei thirwedd, gan gynnwys mynyddoedd Parc Cenedlaethol Eryri, ardaloedd arfordirol, cymunedau gwledig ac ardaloedd trefol mawr.

Mae gogledd Cymru'n cynnwys chwe sir: Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam. Mae'r A55 yn rhedeg trwy bump o'r chwe sir, ac mae'n ffordd sy'n rhan o un o'r llwybrau hiraif yn Ewrop, gan ymestyn o Gaergybi i Ddwyrain Ewrop. Darllenwch ein hadroddiad [daearyddiaeth a demograffeg](#).

Ei Llywodraethu a Deddfwriaeth

Fel pob corff arall yn y sector cyhoeddus, rhaid i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru weithredu yn unol â nifer o ddarnau o ddeddfwriaeth. Gallwch ddarllen mwy am y ddeddfwriaeth sy'n llywodraethu ein Gwasanaeth [yma](#).

Yn unol â gofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, rhaid i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru wneud trefniadau ar gyfer gwelliant parhaus wrth arfer ei swyddogaethau, a hynny trwy osod amcanion gwella iddo'i hun ym mhob blwyddyn ariannol yn erbyn o leiaf un o saith swyddogaeth.

Ar ben hynny, rhaid i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru ymgynghori â'r cyhoedd ar ei amcanion gwella arfaethedig. Darllenwch am sut y gallwch roi [adborth yn ein hadroddiad ymgynghori](#).

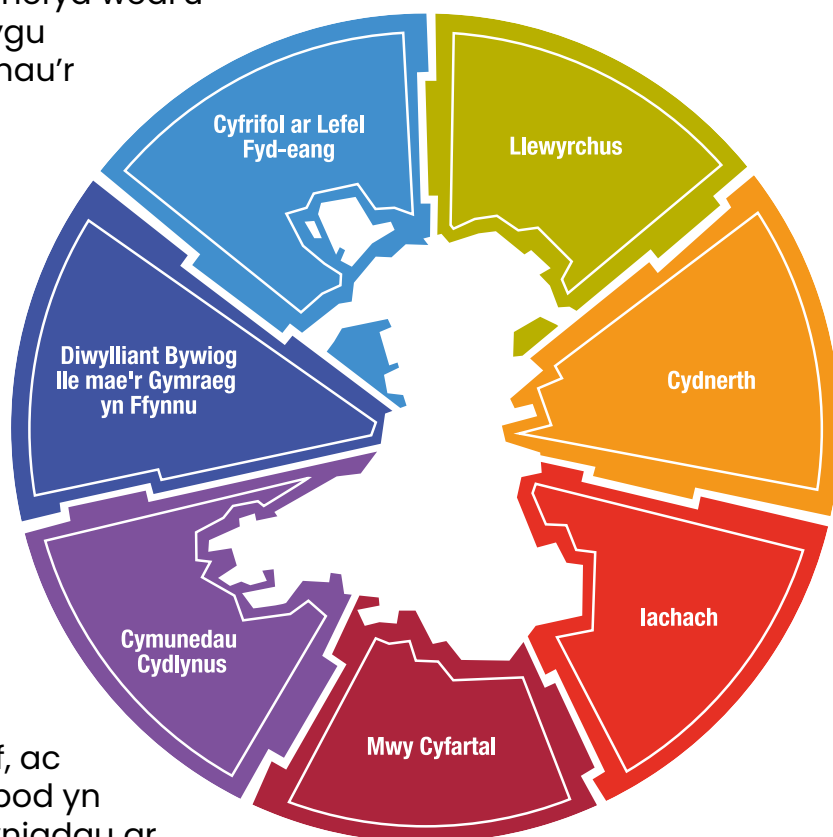
Gallwch ddarllen am ein hasesiad o'n perfformiad yn erbyn ein hamcanion llesiant a gwella blaenorol yn ein hadroddiad, [Asesiad Perfformiad Blyneddol 2025-26](#).

Mae ein hamcanion ar gyfer 2027-28 hefyd wedi'u datblygu yn unol ag egwyddor datblygu cynaliadwy Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Datganiad Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Rydym wedi ymroi i gefnogi Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gan groesawu'r dyletswyddau a'r gwaith a ddaw o fod yn bartner statudol ar draws tri Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Rydyn ni'n deall diben a nod y Ddeddf, ac rydyn ni wedi ymrwymo i sicrhau ein bod yn ystyried effaith hirdymor ein penderfyniadau ar gymunedau ardal y Gwasanaeth.

O ganlyniad, pan fyddwn yn gwneud penderfyniadau, byddwn yn ystyried effeithiau posibl y penderfyniadau hyn ar y bobl sy'n byw yng Ngogledd Cymru, yn awr ac yn y dyfodol. Hefyd, byddwn yn cofio bod angen ystyried amrywiaeth cyfoethog y bobl sy'n byw, sy'n gweithio, ac sy'n ymweld â Gogledd Cymru, a byddwn yn parhau i gydweithio ag eraill er mwyn helpu'r Awdurdod i wireddu ei Amcanion a, pan fo'n berthnasol, i helpu eraill i wireddu eu hamcanion hwy.

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Cymru Lewyrchus

Trwy ein **Hegwyddorion Atal a Diogelu**, byddwn yn gwneud gwaith arloesol i gadw pobl yn fwy diogel yn eu cartrefi a'u busnesau. Trwy leihau'r costau sy'n gysylltiedig â marwolaethau, difrod, anafiadau a tharfu yn sgil tân, byddwn yn gwella ein cefnogaeth i economïau lleol Gogledd Cymru.

Cymru Gydnerth

Mae ein **Hegwyddor Amgylcheddol** a'n hamcanion sylfaenol yn cyfrannu tuag at greu Cymru Gydnerth trwy fabwysiadu arferion ecogyfeillgar yn ein gweithrediadau beunyddiol i leihau allyriadau carbon. Trwy ein **Hegwyddor Amddiffyn** byddwn yn ymdrechu i leihau'r nifer o danau gwyllt, a thrwy hynny wella ansawdd aer a gwarchod cynefinoedd naturiol ac ecosystemau.

Cymru Sy'n Fwy Cyfartal

Gyda'n **Hegwyddor Pobl**, byddwn yn recriwtio, yn datblygu ac yn cadw gweithlu medrus, dwyieithog, llawn cymhelliant sy'n cynrychioli ac yn hyrwyddo amrywiaeth y cymunedau rydym yn eu gwasanaethu. Byddwn hefyd yn nodi potensial staff ac yn gwneud y mwyaf ohono drwy reoli a datblygu pobl yn effeithiol, gan arwain at ddiwylliant o berfformiad uchel, lle mae pobl yn gwerthfawrogi ac yn parchu ei gilydd, a thrwy hynny gyfrannu at Gymru sy'n fwy Cyfartal. Byddwn yn parhau i ymgynghori â staff, undebau llafur a'r cyhoedd ar faterion a chynigion statudol a allai gael effaith sylweddol ar y gwasanaethau a ddarparwn i'r cyhoedd.

Cymru Iachach

Byddwn yn cyfrannu at greu Cymru Iachach gyda'n **Hegwyddor Atal**, trwy ddarparu archwiliadau diogel ac iach i'r dinasyddion sydd fwyaf agored i niwed, a thrwy wneud i bob cyswllt gyfrif trwy rannu unrhyw bryderon iechyd a llesiant a nodir gyda phartneriaid perthnasol.

Trwy gynnal ymgyrchoedd aml-asiantaethol, ar sail gwybodaeth, sy'n targedu'r rhai sydd fwyaf tebygol o fod mewn Gwrthdrawiadau ar y Ffordd neu ddigwyddiadau boddi mewndirol, byddwn yn lleihau'r risg o farwolaeth ac anafiadau difrifol.

Trwy ein **Hegwyddor Pobl** byddwn yn cefnogi ein gweithlu i fod yn ffit yn gorfforol ac yn wydn yn feddyliol, a thrwy ein **Hegwyddor Ymateb** byddwn yn gwella darpariaeth frys yn ein hardaloedd mwy gwledig a llai poblog.

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Gymru o Gymunedau Cydlynus

Trwy ein **Hegwyddorion Atal, Diogelu, Ymateb ac Amgylcheddol** byddwn yn cyfrannu at greu Cymru o Gymunedau Cydlynus, gan sicrhau bod tanau mewn cartrefi, busnesau neu ar dir agored naill ai'n cael eu hatal, neu trwy leihau eu heffaith cymaint ag sy'n bosibl.

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Bydd ein **Hegwyddor Pobl** yn cyfrannu at greu Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu, a hynny trwy gynnig mynediad at ein gwasanaethau trwy'r Gymraeg a thrwy ganiatáu i bobl gyfathrebu â ni yn y Gymraeg, gan gefnogi ein staff i siarad eu hiaith ddewisol yn y gweithle a chynnig cyfleoedd i staff sy'n dymuno dysgu Cymraeg.

Cymru sy'n Gyfrifol ar Lefel Fyd-eang

Trwy ein **Hegwyddor Amgylchedd**, byddwn yn chwarae ein rhan mewn Cymru sy'n Gyfrifol ar Lefel Fyd-eang. Byddwn yn lleihau ein hallyriadau carbon ein hunain trwy newid ein ffylid o Injanau Tân diesel fel eu bod yn rhedeg ar Olew Llysiau wedi'i Drin â Hydrogen, trwy brynu ceir a faniau allyriadau sero neu isel iawn yn unig, a thrwy gael gwared ar wres nwy a Nwy Petroliwm Hylif o'n hystad yn raddol.

Gyda'n **Hegwyddorion Atal a Diogelu**, byddwn yn sicrhau bod Gogledd Cymru yn ddiogel drwy gynnal gweithgareddau ataliol, a hynny gan flaenoriaethu'r rhai sydd fwyaf agored i niwed yn ein cymunedau a thrwy fod yn barod i ymateb i'r risgiau a nodwyd yn y Gofrestr Risg Cymunedol.

Trwy ein gwaith **Diogelu**, byddwn yn ceisio osgoi neu gyfyngu ar allyriadau o nwyon niweidiol i'r atmosffer o ganlyniad i danau gwastraff diwydiannol neu amgylcheddol.

Trwy ein **Hegwyddor Diogelu**, byddwn yn gweithio gyda phartneriaid lleol i gadw safleoedd ac adeiladau treftadaeth yn ddiogel rhag tân.

Ein Risgiau a'r Galw

Mae'r gwaith o gyflawni ein hamcanion blwyddyn wedi'i gynllunio i liniaru rhai o'r risgiau a nodwyd fel rhan o ddatblygiad ein Cynllun Rheoli Risg Cymunedol.

Mae ein tirwedd risg yn newid. Fel Gwasanaeth, mae'n rhaid i ni barhau i esblygu i gwrdd â'r risgiau sy'n dod i'r amlwg hyn a'r galw cynyddol. Rydym yn paratoi ar gyfer dyfodol lle mae digwyddiadau yn fwy cymhleth, hir a rhyng-gysylltiedig.

Mae newid yn yr hinsawdd yn cynyddu nifer a difrifoldeb argyfyngau sy'n gysylltiedig â'r tywydd. Rhaid i ni fod yn barod i ymateb i ddigwyddiadau mawr olynol neu ar

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

yr un pryd ledled Cymru. Mae hyn yn rhoi mwy o bwysau ar ein pobl, ein hoffer a'n hadnoddau arbenigol.

Ar yr un pryd, mae technolegau ynni sy'n dod i'r amlwg yn creu risgiau newydd a mwy cymhleth. Mae datblygiad y Ganolfan Hyfforddiant Hwb Awen felly yn anghenraid strategol. Bydd yn helpu i sicrhau bod gan ein gweithlu y sgiliau, y wybodaeth a'r parodrwydd gweithredol sydd eu hangen i fynd i'r afael â'r risgiau newidiol hyn. Bydd hefyd yn darparu cyfleusterau sy'n cefnogi lles diffoddwyr tân ac yn helpu i leihau amlygiad i halogion a charsinogenau.

Mae ansefydlogrwydd rhyngwladol cynyddol a bygythiadau diogelwch sy'n dod i'r amlwg yn cynyddu risgiau i'n cymunedau. Yn y dyfodol, gallai'r Gwasanaeth chwarae mwy o ran cryfhau gwytnwch sifil a pharodrwydd cymunedol. Gallwn helpu i adeiladu cymunedau mwy diogel, cryfach a mwy gwydn cyn i argyfyngau ddigwydd. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy addysg gyhoeddus, ymgysylltu â'r gymuned a gweithio mewn partneriaeth.

Cynhaliwyd astudiaeth fanwl o '[Ein Risgiau a'n Gofynion](#)' yn 2024 ac fe'i hadolygir yn flynyddol, mae'r meysydd a gofnodwyd yn cynnwys:

- Twristiaeth
- Tanau Damweiniol mewn Cartrefi
- Tanau mewn Eiddo Annomestig
- Tanau gwyllt
- Boddi
- Gwrthdrawiadau ar y Ffordd
- Llifogydd
- Technolegau sy'n Dod i'r Amlwg
- Dulliau Modern o Adeiladu

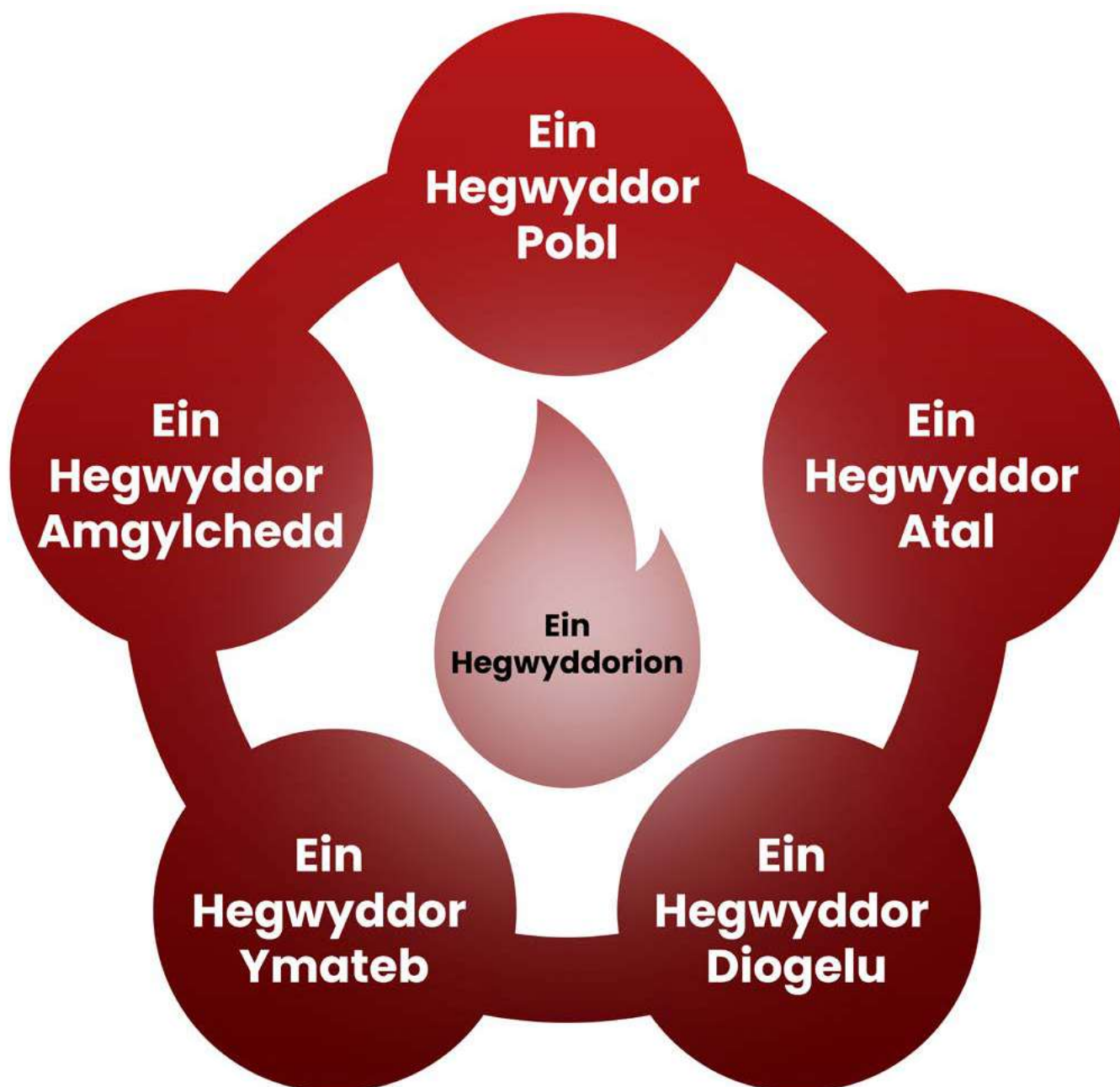
Bydd cyflawni'r amcanion hyn yn digwydd o fewn cyllidebau refeniw a chyfalaf cymeradwy, ac yn unol â threfniadau llywodraethiant yr Awdurdod. Lle bo'n briodol, bydd prosiectau a buddsoddiadau unigol yn cael eu cefnogi gan achosion busnes manwl, gweithgaredd caffael a chymeradwyaeth drwy brosesau gwneud penderfyniadau sefydledig. Bydd yr Awdurdod yn parhau i geisio gwerth am arian a sicrhau cynaliadwyedd ariannol hirdymor y Gwasanaeth wrth gyflawni yn erbyn amcanion Ei Gyllun Rheoli Risg Cymunedol.

Bydd cynnydd yn erbyn yr amcanion hyn yn cael ei fonitro trwy gydol y flwyddyn. Gall yr Awdurdod ddiwygio blaenoriaethau ac amserlenni cyflwyno mewn ymateb i risgiau gweithredol sy'n dod i'r amlwg, newidiadau deddfwriaethol, setliadau cyllid, gofynion y gweithlu neu ffactorau arwyddocaol eraill sy'n effeithio ar gyflwyno'r gwasanaethau.

Ein Hegwyddorion

Mae ein Gwerthoedd Craidd wedi ein tywys tuag at fabwysiadu pum Egwyddor. Trwy'r egwyddorion hyn, byddwn yn darparu gwasanaethau arloesol o ansawdd uchel i'n cymunedau ac i'r bobl sy'n ymweld â Gogledd Cymru ac yn gweithio yma. Datblygwyd ein Hegwyddorion yn dilyn ymgynghoriad mewnol a byddant yn ein cynorthwyo i liniaru'r risgiau i'n cymunedau ac yn ein helpu i ganolbwyntio ar wella o fewn ein Gwasanaeth dros y pum mlynedd nesaf. Gallwch ddarllen mwy am [Ein Hegwyddorion](#).

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Amcanion ein Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol ar gyfer 2027–28

Ein Hegwyddor Pobl

Bod yn y lle cywir, ar yr adeg gywir, gyda'r sgiliau cywir.

Sicrhau gweithlu medrus iawn drwy recriwtio, datblygu a chadw gweithlu dwyieithog, llawn cymhellant sy'n cynrychioli ac yn hyrwyddo amrywiaeth y cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethu.

Beth fyddwn ni'n ei wneud yn 2027–28?

- Parhau i sicrhau cydymffurfiaeth â safonau'r Gymraeg, gan gynnwys rhoi cyfleoedd i ddysgu Cymraeg, a hyrwyddo gweithgareddau yn unol â'n hymrwymiad i fod yn sefydliad dwyieithog.
- Parhau â'n Cynllun Gweithredu pedair blynedd, o Strategaeth Pobl a Datblygu Sefydliadol Cymru Gyfan (2025–29).
- Parhau i ddatblygu gwerthoedd ac ymddygiadau diwylliannol sy'n gwneud y Gwasanaeth yn lle gwyb i weithio i bawb.
- Cefnogi a gwella lechyd a Lles ein holl weithwyr.
- Gweithio i ddenu gweithlu medrus a gwerthfawr; creu gweithle amrywiol a chynhwysol, lle mae pob gweithiwr yn teimlo ei fod yn cael ei werthfawrogi, ac yn cael y cyfle i lwyddo.
- Datblygu a gweithredu dull sefydliadol o waith rheoli prosiectau a rhaglenni.
- Gwella ansawdd a chysondeb ein hadnoddau dysgu ar-lein a pha mor reddfolydynt i'w defnyddio i gynorthwyo gyda hyfforddiant mewn gorsafoedd, datblygiad personol a dysgu hunangyfeiriedig.
- Cyflwyno prosesau ymsefydlu a chynefino newydd ar gyfer gweithwyr newydd i'r Gwasanaeth.

Bydd y camau hyn yn bodloni Amcanion Gwella Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009:

- Effeithiolrwydd Strategol, Tegwch, Effeithlonrwydd ac Arloesedd.

Ein Hegwyddor Atal

Gweithio gyda phartneriaid i helpu i wneud cymunedau'n fwy diogel.

Lleihau'r risgiau i'n cymunedau, yn enwedig i'r bobl hynny a allai fod yn fwy agored i niwed, drwy ein rhaglenni ymyrraeth sefydledig fel Archwiliadau Diogel ac Iach a Phrosiect Ffenics.

Beth fyddwn ni'n ei wneud yn 2027–28?

- Gwneud ymyriadau diogelwch yn y cartref sy'n seiliedig ar wybodaeth ac sy'n targedu'r trigolion mwyaf agored i niwed yn ein cymunedau.
- Bydd pob gorsaf dân yn cynnal un ymgyrch aml-asiantaethol i wneud gwiriadau Diogelwch a Llesiant, gan dargedu'r cymunedau mwyaf agored i niwed.
- Gweithio i leihau nifer y bobl sy'n cael eu lladd neu eu hanafu'n ddifrifol ar ffyrdd Gogledd Cymru drwy ymyriadau wedi'u targedu, sy'n seiliedig ar dystiolaeth, sy'n blaenoriaethu defnyddwyr ffyrdd risg uchel ac agored i niwed.
- Gweithio i leihau marwolaethau sy'n gysylltiedig â dŵr, a digwyddiadau difrifol yng Ngogledd Cymru trwy ddull aml-asiantaethol sy'n seiliedig ar risg ac sy'n blaenoriaethu addysg gyhoeddus, gwelliannau i'r seilwaith, ac ymgysylltu â'r gymuned.
- Ymgymryd â sesiynau hyfforddi misol ar gyfer yr holl staff atal sy'n gwella cymhwysedd proffesiynol, hyrwyddo lles personol, a chryfhau ymgysylltiad â rhwydweithiau gwasanaeth mewnol ac allanol, gan sicrhau ymagwedd gyfannol at ddatblygu a gwydnwch y gweithlu.
- Gweithredu strategaeth gynhwysfawr ar gyfer lleihau tanau bwriadol sy'n cymhwyso'r model 4P, sef Dilyn, Atal, Diogelu a Pharatoi (Pursue, Prevent, Protect, Prepare) i leihau digwyddiadau cynnau tanau bwriadol, diogelu cymunedau, gwella ymateb a chydnerthedd aml-asiantaethol.
- Ymgorffori diogelu fel elfen graidd o ymarfer bob dydd trwy sicrhau bod yr holl staff yn cael hyfforddiant rheolaidd, sy'n briodol i'w rôl, eu bod yn hyderus wrth nodi a chyfeirio pryderon, ac yn deall eu cyfrifoldebau wrth greu amgylchedd diogel a chefnogol.
- Cyflwyno pecynnau ymyrraeth gynnar pwrpasol sydd wedi'u hachredu gan Ymddiriedolaeth y Brenin gan fabwysiadu dull sy'n seiliedig ar drawma i ddatblygu plant a phobl ifanc mwy diogel, cryfach a mwy gwydn yng Ngogledd Cymru.
- Cydlynu grŵp prosiect mewnol i ymchwilio i ddatrysiad newydd ar gyfer system rheoli cofnodion Farynor adrannau Diogelwch Tân Cymunedol.

Bydd y camau hyn yn bodloni Amcanion Gwella Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009:

- Effeithiolrwydd Strategol, Ansawdd y Gwasanaeth, Tegwch, Effeithlonrwydd ac Arloesedd.

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Ein Hegwyddor Diogelu

Gwneud busnesau'n fwy diogel gyda'n gilydd.

Darparu canllawiau arbenigol i fusnesau ar ddiogelu rhag tân i helpu i sicrhau diogelwch adeiladau, gweithwyr a chwsmeriaid, a thrwy hynny gefnogi busnesau i dyfu. Mae adeiladau risg uchel yn cael eu blaenoriaethu ar gyfer arolygiadau, gan gyfrannu at ddiogelwch y cyhoedd yn gyffredinol.

Beth fyddwn ni'n ei wneud yn 2027-28?

- Darparu rhaglen arolygu sy'n seiliedig ar risg sy'n blaenoriaethu adeiladau risg uchel gan ddefnyddio data gwell, deallusrwydd a mewnwleidiad partner, gan sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth diogelwch tân, a gwella diogelwch yn yr amgylchedd adeiledig.
- Datblygu ac ymgorffori llwybr cymhwysedd strwythuredig ar gyfer staff gweithredol a goruchwyllo trwy gyflwyno cymhwyster Diogelwch Tân Lefel 2 a gydnabyddir yn genedlaethol, gan alluogi gweithgarwch diogelwch tân cyson a sicr ar lefel leol, a chynorthwyo i uwchgyfeirio i swyddogaethau amddiffyn rhag tân arbenigol.
- Cyfateb gweithgarwch diogelu rhag tân â deddfwriaeth diogelwch adeiladu sy'n dod i'r amlwg, a fframweithiau cenedlaethol, gan sicrhau parodrwydd ar gyfer diwygio rheoleiddiol, ymgysylltu effeithiol â phartneriaid, a dull cyson o wella diogelwch o fewn yr amgylchedd adeiledig.

Bydd y camau hyn yn bodloni Amcanion Gwella Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009:

- Effeithiolrwydd Strategol, Ansawdd y Gwasanaeth, Tegwch, Effeithlonrwydd ac Arloesedd.

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Ein Hegwyddor Ymateb

Darparu ymateb brys effeithiol.

Bod yn barod i ymateb pan fydd arnoch ein hangen: i ddiogelu'r hyn sy'n bwysig i chi, i achub bywydau, lleihau niwed, ac amddiffyn cartrefi a busnesau.

Beth fyddwn ni'n ei wneud yn 2027-28?

- Parhau i wella darpariaeth frys mewn cymunedau gwledig ledled Gogledd Cymru, trwy werthuso'r cynllun peilot o systemau criw amser cyflawn yng ngorsafoedd tân Porthmadog a Dolgellau. Adolygu a gwneud newidiadau i amseroedd shiftiau, a'r ffordd y mae diffoddwyr tân yn cymryd eu gwyliau.
- Digidio sut mae diffoddwyr tân amser cyflawn yn rheoli ac yn cyrchu eu hamserlenni shift, gan wella effeithlonrwydd, hyblygrwydd a chynllunio'r gweithlu.
- Adolygu datblygiadau technolegol mewn offer diffodd tân, fel dronau, ac adolygu tactegau ac arferion diffodd tân.
- Dylunio, caffael a chyflenwi offer diffodd tân arbenigol, gan gynnwys Peiriant ag Ysgol Drofwrdd Cyrraedd yn Uchel newydd, a dwy uned Ymateb Technegol newydd. Parhau i gyflwyno injanau tân newydd i'r fflyd ymateb brys.
- Safoni'r cynnwys, y strwythur, y dulliau asesu, a'r broses ymsefydlu ar gyfer rhaglenni cwrs adleoli amser cyflawn, ar alwad, mudo a rhyngwasanaeth; ac adolygu llwyddiant ymgyrch recriwtio diffoddwyr tân 2026-27, a mentrau gweithredu cadarnhaol.
- Parhau i arwain ar brosiect gweithredu'r Rhwydwaith Gwasanaethau Brys.
- Uwchraddio'r system Gorchymyn a Rheoli bresennol o fewn amgylchedd yr Ystafell Reoli.
- Cryfhau diogelwch y cyhoedd drwy roi system reoli'r gweithlu modern ar waith sy'n wydn ac integredig ac yn gwella argaeledd diffoddwyr tân, parodrwydd gweithredol, ac ymateb brys ledled Gogledd Cymru.

Bydd y camau hyn yn bodloni Amcanion Gwella Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009:

- Effeithiolrwydd Strategol, Ansawdd y Gwasanaeth, Argaeledd y Gwasanaeth, Tegwch, Effeithlonrwydd ac Arloesedd.

Ein Hegwyddor Amgylcheddol

Diogelu a gwarchod ein hamgylchedd naturiol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Mabwysiadu arferion ecogyfeillgar yn ein gweithrediadau beunyddiol i leihau allyriadau carbon ac effeithiau amgylcheddol eraill a chodi ymwybyddiaeth amgylcheddol ymhlith ein staff a'n cymunedau.

Beth fyddwn ni'n ei wneud yn 2027–28?

- Cynnal astudiaethau dichonoldeb manwl i gryfhau monitro data amgylcheddol a fydd yn llywio strategaeth ddatgarboneiddio hirdymor ar draws ystadau, a sicrhau adroddiadau cywir a chydymffurfiol ar berfformiad ynni, dŵr, gwastraff a charbon i Lywodraeth Cymru yr un pryd.
- Defnyddio caffael yn effeithiol i ddarparu gwerth am arian, bodloni dyletswyddau statudol a gwneud y mwyaf o gyfleoedd i gyflenwyr Gogledd Cymru ac i fentrau bach a chanolig.
- Monitro'n weithredol, a chofnodi cynnydd yn erbyn y Cynllun i Ddatgarboneiddio'r Fflyd, a Nodau Cynaliadwyedd Ystadau, trwy wella'r seilwaith i alluogi newid ymddygiad, a diogelu bioamrywiaeth ar draws ein safleoedd.
- Ehangu'r rhwydwaith Gwefru Cerbydau Trydan (EVCP) presennol ar draws safleoedd GTAGC.
- Newid o danwydd Diesel i Olew Llysiau Hydrodrin (HVO) ym mhob cerbyd cydnaws.
- Parhau gyda gosod Mesurydd Llif ar offer ymateb brys, fel ymateb i'r hyn a ddysgwyd o dân Tŵr Grenfell.
- Ehangu'r pwnc dan sylw i ymgorffori newid yn yr hinsawdd ar y cyd â'r proffil risg cymunedol, ac adolygu'r defnydd o risgiau newydd a chenedlaethol sy'n dod i'r amlwg.
- Parhau i wneud cynnydd i gyflawni 'Hwb Awen', prosiect y Ganolfan Hyfforddiant a Datblygu.

Bydd y camau hyn yn bodloni Amcanion Gwella Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009:

- Effeithiolrwydd Strategol, Cynaliadwyedd, Effeithlonrwydd ac Arloesedd.

Nodau Llesiant Cymru – Sut rydym yn cyfrannu

Dyma rai enghreifftiau o sut mae Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn cyfrannu at y saith nod Llesiant cenedlaethol:

Cymru Lewyrchus

- Y nod wrth weithredu'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys yw gwella'r ddarpariaeth frys mewn ardaloedd gwledig, gan greu cyfleoedd cyflogaeth newydd.
- Cynyddu'r sefydliad o ddiffoddwyr tân ar alwad ledled Gogledd Cymru, gan gynnig llwybrau at gyflogaeth lawn-amser.
- Hyfforddi pob aelod o staff i ddefnyddio Microsoft 365 ac i fod yn seiber-ymwybodol.

Cymru Gydnerth

- Rydym eisoes yn sicrhau nad ydym yn torri gwair rhwng Mai a Medi bob blwyddyn ar ein hystad.
- Byddwn yn dal ati i addysgu tirfeddianwyr am sut i ddefnyddio tir yn gyfrifol, gan gynnwys gadael i anifeiliaid bori a mesurau eraill sy'n atal tanau gwyllt.
- Rydym yn gosod blychau nythu ar gyfer gwenoliaid duon mewn lleoliadau priodol o amgylch ein hystad.
- Ein nod yw trosi ein Fflyd o Gerbydau Trwm i ddefnyddio Olew Llysiau wedi'i drin â Hydrogen (HVO) yn hytrach na Diesel.
- Byddwn yn ceisio trosi ein hystad fel nad oes yna systemau gwresogi sy'n defnyddio hydrocarbonau.
- Ein nod yw gosod paneli solar ffotofoltäig yn y mwyafrif o'n safleoedd erbyn 2030.

Cymru sy'n Fwy Cyfartal

- Byddwn yn datblygu strategaeth hyfforddiant a datblygu 2026-2029 yn seiliedig ar ddadansoddiad o anghenion hyfforddi, gan alluogi ein staff i ddatblygu'r sgiliau a'r wybodaeth y bydd arnyn nhw eu hangen.
- Byddwn yn defnyddio ein hymgyngoriadau â'r cyhoedd, y ddyletswydd partneriaeth gymdeithasol, a'r arolygon Teulu Tân a gynhelir bob dwy flynedd er mwyn rhoi cyfle i bobl gymryd rhan mewn penderfyniadau.
- Cydraddoldeb Canlyniadau Iechyd – diogelwch tân a diogelwch ar y ffyrdd – ACE ac ymyriadau ieuencid.

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Cymru Iachach

- Byddwn yn parhau â'r gwaith o sefydlu prosesau cadarnhaol a chefnogol i wella presenoldeb, a hynny trwy ddarparu cymorth iechyd a lles galwedigaethol rhagorol.
- Byddwn yn parhau i gefnogi mannau gwyrdd cymunedol drwy gymryd rhan mewn digwyddiadau fel rhai casglu sbwriel, mewn partneriaeth â chymdeithasau tai a chynghorau lleol.
- Byddwn yn cynnal dadansoddiadau o ansawdd uchel er mwyn cefnogi'r defnydd o ddulliau gwell o gynnal Archwiliadau Diogel ac Iach rhagweithiol, yn seiliedig ar risg.
- Byddwn yn gweithio mewn partneriaeth er mwyn dod i ddeall esblygiad y bygythiad gan Systemau Storio Ynni Batri, a byddwn yn cynnal ymgyrchoedd i wella ymwybyddiaeth er mwyn hysbysu'r cyhoedd.
- Rydym yn rhagweithiol wrth hyrwyddo'r cynllun beicio i'r gwaith, ynghyd ag ymgyrchoedd eraill sy'n annog ffyrdd iach ac egniol o fyw. Rydym yn annog ein staff i fyw mewn ffordd iach ac egniol, a hynny trwy hyrwyddo cynlluniau maethg a thrwy bennu amseroedd i ddefnyddio ein hystafelloedd ffitrwydd.

Cymru o Gymunedau Cydlynus

- Mae rhwydweithiau staff mewnol a grwpiau adnoddau yn creu llwyfannau diogel a chynhwysol lle gall pobl gael gafael ar gyngor, codi pryderon, rhannu syniadau a darparu adborth.
- Trwy ddefnyddio dylunio cynhwysol, mae ein pobl yn lleihau eu hól troed amgylcheddol trwy weithio'n ystwyth, yn hyblyg, ac o bell. Mae ein mentrau rhannu ceir yn effeithiol ac yn helpu ein pobl i leihau costau tanwydd ac yn lleihau'r effaith ar yr amgylchedd.
- Mae natur y gwaith a wnawn i atal tanau yn golygu bod ein gwasanaeth yn ychwanegu llawer o werth i gymuned Gogledd Cymru, gan gynnig cyngor diogel ac iach sy'n cynnwys diogelwch, iechyd a llesiant. Hefyd, trwy wneud gwaith ymgysylltu gweithredol yn y gymuned yn ystod 2026/27, bydd ein gwasanaeth yn cyflawni rhaglenni, prosiectau ac ymgyrchoedd sy'n meithrin cymunedau sy'n iachach ac yn fwy diogel. Mae cyngor a gwybodaeth yn cael eu cyfleu gan ddefnyddio ystod o wahanol fethodolegau cyfathrebu, gan wella mynediad i wahanol fudd-ddeiliaid, yn enwedig y rhai sydd fwyaf agored i niwed.
- Rydym yn ychwanegu gwerth sylweddol i gymuned Gogledd Cymru drwy gynnal archwiliadau diogel ac iach, gan gael effaith gadarnhaol ar ddiogelwch personol, ar iechyd ac ar les.
- Rydym yn aelodau gweithgar o amrywiaeth o rwydweithiau a fforymau sydd wedi'u sefydlu gan sefydliadau pwysig yn y gymuned. Er enghraifft, mae Tîm Cydlyniant Cymunedol Gogledd Cymru wedi sefydlu Fforwm Rhyng-ffydd Gogledd Cymru.

Pobl

Atal

Diogelu

Ymateb

Amgylchedd

Cymru â Diwylliant Bywiog lle mae'r Gymraeg yn Ffynnu

- Byddwn yn parhau i ddarparu cyfleoedd i ddysgu Cymraeg ac yn hyrwyddo gweithgareddau yn unol â'n hymrwymiad i fod yn sefydliad dwyieithog, gan gynnig cyrsiau Cymraeg yn y gweithle i staff ar lefelau 2 a 3.
- Rydym yn sicrhau bod staff rheng flaen sy'n delio'n uniongyrchol â phobl agored i niwed, fel gweithwyr yr Ystafell Reoli a Gweithwyr Cefnogi Diogelwch yn y Cartref, oll yn siaradwyr Cymraeg rhugl. Mae hyn yn ein galluogi i gynnig dewis iaith rhagweithiol yn unol â'r gwerthoedd a geir yn fframwaith 'Mwy na Geiriau' Llywodraeth Cymru.
- Drwy hyrwyddo ein gwasanaethau dwyieithog, rydym yn caniatáu i holl drigolion Gogledd Cymru ac ymwelwyr â'r ardal eu defnyddio yn eu hiaith ddewisol.
- Byddwn yn parhau i gydweithio â Mentrau Iaith ledled Gogledd Cymru i sicrhau ein bod yn amlwg mewn dathliadau neu ddigwyddiadau diwylliannol lle gall y Gwasanaeth wneud gwaith ymgysylltu.

Cymru sy'n Gyfrifol yn Fyd-eang

- Byddwn yn adolygu eitemau stoc yn ein Storfeydd ac yn datblygu arferion gweithio sy'n lleihau gwastraff.
- Byddwn yn parhau i newid ein fflyd o gerbydau ysgafn er mwyn defnyddio cerbydau hybrid a thrydan.
- Byddwn yn parhau i ddadansoddi cyflenwyr ar sail sgôr datblygu Cynaliadwyedd a datblygu dwysedd Carbon.
- Rydym yn cynnal gwiriadau diwydrwydd dyladwy parhaus ar gyflenwyr, gan gynnwys: cydymffurfiaeth â threth ac â'r gyfraith, caethwasiaeth fodern, a chydymffurfiaeth â deddfwriaeth Cyflog Byw Cenedlaethol neu Isafswm Cyflog Byw, er mwyn sicrhau bod cyflenwyr yn gweithredu mewn modd moesegol.
- Defnyddio cyflenwyr o fewn fframweithiau sydd â Dangosyddion Perfformiad Allweddol moesegol a chynaliadwy sydd wedi'u pennu ymlaen llaw.
- Rydym wedi cyhoeddi datganiad Caethwasiaeth Fodern.
- Rydym yn cynnal gwiriadau DBS ar bob aelod o staff fel rhan o'n mesurau diogelwch, gan sicrhau ein bod yn cynnal amgylchedd diogel i'n gweithwyr ac i'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu.

Sut i Roi Adborth

Byddwn yn cynnal ymgynghoriad cynhwysfawr i geisio barn ar y cynigion a nodir yn y CRMIP drafft hwn cyn i ni wneud unrhyw benderfyniadau terfynol. Hoffem i chi gymryd rhan a dweud eich dweud.

Gallwch wneud hyn mewn sawl ffordd. Y brif ffordd yw trwy [arolwg ar-lein](#), neu sganio'r cod QR i gymryd rhan.

Fersiynau Amgen

Os nad oes gennych fynediad i'r rhynggrwyd

Ffoniwch neu anfonwch neges destun i **07345 030 316**; neu danfonwch e-bost i **EinPumEgwyddor@tangogleddcymru.llyw.cymru** – gallwn anfon copi papur o'r holiadur atoch, a gallwch ei ddychwelyd atom am ddim.

Mae fformat hawdd ei ddarllen ar gael ar ein gwefan – sydd hefyd yn cynnig gwybodaeth yn Gymraeg a Saesneg ac yn darparu bar offer cynorthwyol hawdd ei ddefnyddio, gan gynnwys swyddogaeth darllen yn uchel, testun mwy a'r gallu i weld yr wybodaeth mewn nifer o ieithoedd ychwanegol.

Byddwn yn croesawu eich sylwadau neu awgrymiadau. Mae'r ymgynghoriad yn digwydd rhwng **19 Hydref a 13 Rhagfyr 2026**.

Fel arall, gallwch roi adborth trwy gysylltu â ni ar ein gwefan **www.tangogleddcymru.llyw.cymru**, trwy ein ffonio ni ar **01745 535250** neu trwy ddanfon llythyr i;

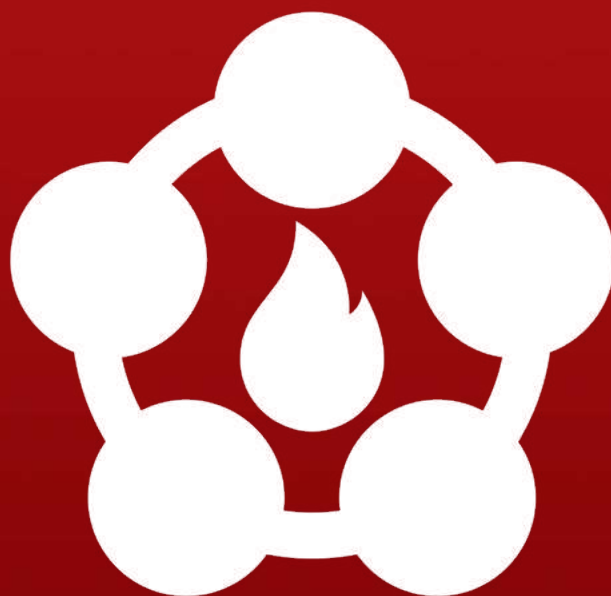
Pencadlys y Gwasanaeth Tân ac Achub
Ffordd Salisbury
Parc Busnes Llanelwy Llanelwy
Llanelwy
LL17 0JJ

Beth sy'n digwydd nesaf?

Yn dilyn yr ymgynghoriad, bydd adroddiad sy'n cynnwys yr holl adborth a dderbyniwyd yn cael ei gyflwyno i aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru i'w ystyried yn y cyfarfod a drefnwyd ar gyfer **19 Ebrill 2027**.

Bydd Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol 2027-28 yn dod i rym ar 1 Ebrill 2027 a bydd yn cael ei gyhoeddi ar ein gwefan.

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Hydref 2026	
Swyddog Arweiniol	Dawn Docx Prif Swyddog Tân	
Swyddog Cyswllt	Chris Dinwoodie Rheolwr Datblygu Sefydliad	
Pwnc	Adroddiad Blynyddol ar y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau 2026	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau 2026 i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, yn seiliedig ar ddyddiad statudol y ciplun, sef 31 Mawrth 2026.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Gwybodaeth am y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau) yn ei gwneud yn ofynnol i gyflogwyr perthnasol gyhoeddi gwybodaeth ragnodedig am y bwlch cyflog rhwng y rhywiau bob blwyddyn. Mae'r adroddiad atodedig yn nodi data bwlch cyflog rhwng y rhywiau Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) ar 31 Mawrth 2026.
- 3 Bwlch cyflog cymedrig y Gwasanaeth oedd 7.32%, a'r bwlch cyflog canol rifol rhwng y rhywiau oedd 11.70%. Mae'r ddau ganlyniad yn is na ffigurau cymharol y DU y cyfeirir atynt yn yr adroddiad.
- 4 Mae'r dadansoddiad yn dangos mai strwythur a chyfansoddiad y gweithlu sy'n cael y dylanwad pennaf ar y bwlch, gyda mwy o ddynion mewn swyddi ochr weithredol â chyflogau uwch. Mae menywod yn parhau i gael eu tangynrychioli ar draws y gweithlu, er bod eu cynrychiolaeth yn uwch yn y chwarterl cyflog uchaf.
- 5 Mae'r adroddiad hefyd yn nodi bylchau cyflog bonws Datblygu Cymhwysedd (DTC) cymedrig a chanolrifol y Gwasanaeth a chyfran y menywod a'r dynion sy'n cael taliad DTC, ynghyd â'r camau y bydd y Gwasanaeth yn eu cymryd i wella cynrychiolaeth, datblygiad a dilyniant. Nod hyn oll yw lleihau'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau dros amser.

SYLWADAU GAN DÎM ARWEINYDDOL Y GWASANAETH

- 6 Fe wnaeth y Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth ystyried a chymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol ar y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau, gan gynnwys diwygiadau yn yr adroddiad terfynol.

ARGYMHELLION

- 7 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
- i) nodi cynnwys Adroddiad Blynyddol Bwlch Cyflog Rhwng y Rhywiau 2026; ac yn**
 - ii) cymeradwyo cyhoeddi Adroddiad Blynyddol Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau 2026 yn unol â'r gofynion cyfreithiol.**

CEFNDIR

- 8 Er mwyn adrodd ar y bwlch cyflog rhwng y rhywiau rydym yn mesur y gwahaniaeth rhwng enillion cyfartalog yr awr i fenywod a dynion ar draws sefydliad. Mae'n wahanol i gyflog cyfartal, sy'n ymwneud â gwahaniaethau mewn cyflog rhwng menywod a dynion sy'n gwneud yr un gwaith.
- 9 Mae'r adroddiad yn defnyddio'r rhyw a gofnodwyd yng nghofnodion AD/cyflogres y Gwasanaeth ar ddyddiad y ciplun statudol, sef 31 Mawrth 2026, ac mae'n cyflwyno'r mesurau rhagnodedig ar gyfer tâl fesul awr, chwartelau cyflog a thâl bonws.
- 10 Ar ddyddiad y ciplun, roedd y Gwasanaeth yn cyflogi 895 o weithwyr ar draws 989 o swyddi, gan gynnwys gweithwyr a oedd yn cyflawni mwy nag un swydd. O'r swyddi hyn, roedd 210 (21.2%) yn cael eu dal gan fenywod a 779 (78.8%) gan ddynion.

GWYBODAETH

- 11 Y bwlch cyflog cymedrig rhwng y rhywiau oedd 7.32%, gyda chyflog cyfartalog yr awr yn £19.15 i fenywod a £20.66 i ddynion. Y bwlch cyflog canolrifol rhwng y rhywiau oedd 11.70%, gyda chyflog canolrifol yr awr yn £17.86 i fenywod a £20.22 i ddynion.

- 12 Roedd menywod yn cyfrif am 17% o'r chwarterel cyflog isaf, 14% o'r chwarterel canol isaf, 23% o'r chwarterel canol uchaf a 34% o'r chwarterel uchaf. Mae hyn yn dangos bod menywod yn parhau i gael eu tangynrychioli ar bob lefel cyflog, er mai yn y chwarterel uchaf yr oedd cynrychiolaeth ar ei orau.
- 13 Y bwlch cyflog cymedrig rhwng y rhywiau o ran bonws DTC oedd -9.23% o blaid menywod, a'r bwlch cyflog canolrifol rhwng y rhywiau o ran bonws DTC oedd 0%. Yn ystod y cyfnod adrodd, cafodd 13.9% o fenywod a 26.3% o ddynion daliad DTC. Mae'r adroddiad yn egluro bod hyn yn adlewyrchu cyfansoddiad y gweithlu a dosbarthiad taliadau DTC yn hytrach na gwahaniaethau mewn trefniadau cyflog neu driniaeth.
- 14 Mae'r adroddiad yn nodi ystod o gamau gweithredu i barhau i fynd i'r afael â'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn y Gwasanaeth. Mae'r rhain yn cynnwys hyrwyddo cyfleoedd i fenywod fod yn ddiffoddwyr tân, monitro cyfraddau cwblhau DTC yn ôl rhywedd, ystyried y ffactorau sy'n rhwystro dyrchafiadau, gwella llwybrau datblygu a dilyniant ar gyfer staff corfforaethol, cefnogi diwylliant cynhwysol, datblygu cynllun gweithredu menapos, cynyddu gwelededd modelau rôl menywod a pharhau i ddatblygu'r rhwydwaith Menywod yn y Gwasanaeth Tân.

Goblygiadau

Amcanion Llesiant	Amcanion Llesiant: Mae'r adroddiad yn cefnogi amcanion llesiant y Gwasanaeth ac yn cyfrannu at nod llesiant cenedlaethol Cymru Sy'n Fwy Cyfartal yn enwedig, gan ei bod yn cefnogi camau i wella cydraddoldeb, cynrychiolaeth y gweithlu, datblygiad a dilyniant.
Cyllideb	Mae ceisiadau am gyllideb 2027/28 wedi'u cyflwyno i gefnogi'r gwaith hwn.
Cyfreithiol	Mae'n cefnogi cydymffurfiaeth â Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Gwybodaeth am y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau).
Staffio	Mae'n cefnogi gwaith y Gwasanaeth i greu gweithle amrywiol, cynhwysol yn unol â "Ein Gwerthoedd Craidd."
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi yn Gymraeg a Saesneg.
Risgiau	Byddai methu â chyhoeddi'r wybodaeth angenrheidiol yn creu risg gyfreithiol, risg lywodraethiant ac yn peryglu enw da. Mae

	parhau i fonitro'r bwllch hefyd yn cefnogi'r gwaith o adnabod problemau cynrychiolaeth a dilyniant y gweithlu.
--	--

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

Adroddiad Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau 2026

ATAL AMDDIFFYN YMATEB
PREVENTING PROTECTING RESPONDING

www.tangogleddcymru.llyw.cymru
www.northwalesfire.gov.wales

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn nodi data bwlch cyflog rhwng y rhywiau Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ar 31 Mawrth 2026, yn unol â Rheoliadau (Gwybodaeth am y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau) Deddf Cydraddoldeb 2010.

Y diffiniad a ddefnyddir ar gyfer adrodd

At bwrpas adrodd yn statudol ar y bwlch cyflog rhwng y rhywiau, mae ein cyfrifiadau'n seiliedig ar y rhyw a gofnodwyd ar gyfer gweithwyr yng nghofnodion AD/cyflogres y Gwasanaeth ar y dyddiad penodol.

Beth yw bylchau cyflog?

Mae bylchau cyflog yn fesur a ddefnyddir i asesu'r gwahaniaeth mewn enillion cyfartalog rhwng gwahanol grwpiau o bobl mewn sefydliad, er enghraifft dynion a menywod. Mae'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn mesur y bwlch rhwng y gyfradd fesul awr i fenywod a'r gyfradd fesul awr i ddynion.

Proffil ein gweithlu

Ar 31 Mawrth 2026, roeddem yn cyflogi 895 o weithwyr ar draws 989 o rolau (gan gynnwys rhai gweithwyr sydd â sawl rôl):

Cyfanswm y staff:	Menywod:	Dynion:
989	210 (21.2%)	779 (78.8%)

Ein bylchau cyflog rhwng y rhywiau cymedrig a chanolrifol

Ein bwlch cyflog CYMEDRIG rhwng y rhywiau oedd 7.32%		Ein bwlch cyflog CANOLRIFOL rhwng y rhywiau oedd 11.70%	
Mae'r CYMEDR yn dangos y gwahaniaeth rhwng cyflog cyfartalog fesul awr dynion a menywod.		Y CANOLRIF yw'r canolbwynt yn yr ystod cyflog.	
Ein cyflog cyfartalog CYMEDRIG yr awr oedd:		Ein cyflog cyfartalog CANOLRIFOL yr awr oedd:	
Menywod £19.15	Dynion £20.66	Menywod £17.86	Dynion £20.22
Wrth gymharu cyflogau CYMEDRIG yr awr, mae dynion yn gwneud £1.08 am bob £1 y mae menywod yn ei wneud.		Wrth gymharu cyflogau CANOLRIFOL yr awr, mae dynion yn gwneud £1.13 am bob £1 y mae menywod yn ei wneud.	

Ein bandiau cyflog fesul chwarterl

Cyfrifir y chwarterli hyn drwy restru cyflogau dynion a menywod o'r isaf i'r uchaf a rhannu'r rhestr yn bedwar segment cyfartal, a elwir yn chwarterli.

Dyma gyfran y gweithwyr gwrywaidd a benywaidd yn y chwarterli band cyflog isaf, canol isaf, canol uchaf ac uchaf:

17%	83%	14%	86%	23%	77%	34%	66%
Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw
Cyflogau'r chwarterl isaf hyd at £16.85 yr awr		Cyflogau chwarterl canol isaf £16.86 yr awr - £19.89 yr awr		Cyflogau chwarterl canol uchaf £19.90 yr awr - £22.55 yr awr		Cyflogau chwarterl uchaf £22.56 yr awr ac uwch	

Ein bylchau cyflog rhwng y rhywiau cymedrig a chanolrifol ar gyfer taliadau bonws

Mae'r Bylchau Cyflog Bonws yn adlewyrchu'r taliadau Datblygu i Gymhwysedd (DTC) a wneir i'r holl ddiffoddwyr tân cymwys fel rhan o'u telerau ac amodau cyflogaeth a drafodwyd yn genedlaethol.

Ein bwlch cyflog bonws (DTC) CYMEDRIG rhwng y rhywiau oedd: -9.23%	Ein bwlch cyflog bonws (DTC) CANOLRIFOL rhwng y rhywiau oedd: 0%	Cyfran y staff a gafodd daliad bonws (DTC) oedd: Menywod 13.9% Dynion 26.3%
Yn cymharu'r taliad DTC cyfartalog a gafodd dynion a menywod cymwys yn ystod y cyfnod 12 mis perthnasol.	Yn cymharu'r taliad DTC canol a gafodd dynion a menywod cymwys pan fydd yr holl daliadau wedi'u rhestru o'r isaf i'r uchaf.	Yn cymharu canran y dynion a'r menywod a gafodd daliad DTC yn ystod y cyfnod adrodd.

Beth mae ein canlyniadau yn ei olygu?

Mae ein bylchau cyflog rhwng y rhywiau cymedrig a chanolrifol yn is na chyfartaledd y DU*:

- Bwlch canolrifol y DU (pob gweithiwr): tua **12.8%**
- • Bwlch cymedrig y DU (pob gweithiwr): tua **13%**

Mae hyn yn golygu bod y gwahaniaeth mewn cyflog yn llai yn ein Gwasanaeth nag ar draws y DU.

Fodd bynnag, mae bwlch yn dal i fodoli. Byddwn yn parhau i gymryd camau i'w leihau.

*Arolwg Blynnyddol y Swyddfa Ystadegau Gwladol o Oriau ac Enillion, a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2025. Mae'r ffigurau cenedlaethol hyn yn seiliedig ar rolau rhan-amser ac amser-llawn, gan ddarparu cymhariaeth gyson â'n data ein hunain.

Mae ein **gwybodaeth chwarterl am gyflog** yn dangos bod menywod yn cael eu tangynrychioli ar draws pob lefel cyflog. Fodd bynnag, mae eu cynrychiolaeth yn cynyddu yn y chwarterlau cyflog uwch. Mae hyn yn arwydd cadarnhaol. Mae'n dangos bod mwy o fenywod yn symud i rolau uwch. Fodd bynnag, dynion yw'r mwyafrif o hyd ar bob lefel.

Mae ein taliadau Datblygu i Gymhwysedd (DTC) yn cael eu cytuno yn genedlaethol ac yn cael eu talu'n gyfartal waeth beth fo'r rhywedd. Er bod cyfran uwch o ddynion wedi cael taliadau DTC oherwydd bod ganddynt fwy o gynrychiolaeth mewn rolau diffoddwyr tân, cafodd nifer llai o fenywod daliadau DTC gwerth uwch, a oedd yn cael mwy o ddylanwad ar y taliad cyfartalog a gafodd menywod.

Arweiniodd hyn at fwllch cyflog bonws cymedrig o -9.23% o blaid menywod, tra bod y bwlch cyflog bonws canolrifol yn parhau i fod yn 0%. Mae hyn yn dangos bod y gwahaniaeth yn cael ei yrru gan gyfansoddiad y gweithlu a dosbarthiad taliadau DTC, yn hytrach nag unrhyw wahaniaeth mewn trefniadau cyflog, arferion cyflog neu driniaeth.

Beth mae ein canlyniadau'n ei ddangos?

- Strwythur a chyfansoddiad y gweithlu sy'n dylanwadu'n bennaf ar ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau.
- Mae mwy o ddynion yn gweithio mewn rolau gweithredol ar gyflog uwch, sy'n cynyddu'r cyflog cyfartalog cyffredinol i ddynion.
- Nid yw hyn yn golygu bod dynion a menywod yn cael eu talu'n wahanol am wneud yr un swydd.
- Er bod mwy o fenywod yn gweithio mewn rolau uwch, maent yn parhau i gael eu tangynrychioli ar draws y gweithlu.

Ein hymrwymiad a'n camau nesaf

Byddwn yn parhau i gymryd camau i leihau ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau trwy:

- Hyrwyddo rolau diffoddwyr tân amser cyflawn ac ar alwad ymysg menywod trwy hysbysebu wedi'i dargedu a diwrnodau profiad
- Monitro pwy sy'n cwblhau rhaglen Datblygu Cymhwysedd Diffoddwyr Tân yn ôl rhywedd
- Archwilio rhwystrau i ddyrchafiad i ddiffoddwyr tân presennol
- Gwella llwybrau datblygu a chynnydd ar gyfer staff corfforaethol
- Cryfhau ein dull o ymdrin â bwllo, aflonyddu, dioddefiaeth ac aflonyddu gan drydydd parti i gefnogi diwylliant cynhwysol
- Datblygu cynllun gweithredu ar gyfer y menopos i gefnogi staff benywaidd yn well
- Cynyddu gwelededd modelau rôl benywaidd mewn digwyddiadau cyhoeddus a gweithgareddau allgymorth
- Parhau i dyfu ein rhwydwaith Menywod yn y Gwasanaeth Tân a chefnogi mentora, cyngor a chymorth gan gymheiriaid

Crynodeb

Mae ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn is na chyfartaledd y DU. Fodd bynnag, mae'n parhau i fod yn faes ffocws.

Mae'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn adlewyrchiad o strwythur a chyfansoddiad y gweithlu yn bennaf, gyda dynion ar hyn o bryd yn cael eu cynrychioli'n fwy mewn rolau sy'n ennill cyflog uwch. Byddwn yn parhau i wella cynrychiolaeth, cefnogi cynnydd a sicrhau cyfleoedd teg i bawb.

Os oes angen yr adroddiad hwn arnoch mewn print bras neu mewn fformat arall, cysylltwch â ni drwy e-bost: enquiries@tangogleddcymru.llyw.cymru neu Ffôn: 01745 535250.

**Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service**

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	19 Hydref 2026
Swyddog Arweiniol	Gareth Owens, Clerc
Swyddog Cyswllt	Gareth Owens, Clerc (01745 535286)
Pwnc	Adnewyddu'r Cyfansoddiad

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cymeradwyo mân newidiadau a chywiriadau i'r cyfansoddiad.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r Awdurdod yn cyhoeddi cyfansoddiad sy'n cynnwys y rheolau allweddol sy'n llywodraethu ei weithrediad. Cafodd cynnwys y cyfansoddiad ei ddiweddarau ddiwethaf yn 2021, ac ers hynny mae mân ddiwygiadau wedi'u gwneud.
- 3 Rydym wedi adolygu'r ddogfen er mwyn sicrhau bod yr holl welliannau hynny wedi'u cynnwys. Rydym hefyd wedi ymgymryd ag ail-gyfieithiad cynhwysfawr o'r ddogfen er mwyn sicrhau bod ystyr y ddogfen yn cael ei gadw ac nad yw newidiadau tameidiog i'r ddogfen Saesneg wedi arwain at ddarnau yn y ddogfen Gymraeg nad ydynt yn gwneud synnwyr.

ARGYMHELLION

- 4 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
 - i) **Cymeradwyo'r newidiadau i'r cyfansoddiad fel y dangosir yn Atodiad 1**

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

- 5 Nid yw'r adroddiad hwn wedi cael ei ystyried gan yr Aelodau o'r blaen.

CEFNDIR

- 6 Er mwyn cynnal arferion da, mae'r ATA yn cyhoeddi cyfansoddiad ag ynddo'r dogfennau allweddol sy'n sylfaen i'w lywodraethiant. Mae'r ddogfen yn nodi'r strwythur democrataidd, cylch gorchwyl y pwyllgorau, rheolau'r weithdrefn contractio ac ati.

- 7 Adolygwyd y ddogfen yn drylwyr yn 2021, a bryd hynny manteisiodd yr ATA ar y cyfle i ailystyried ei brosesau. Ers hynny, mae'r ATA wedi cymeradwyo nifer o fân ddiwygiadau e.e. newidiadau i gylch gorchwyl y Bwrdd Pensiwn Lleol, neu'n fwyaf diweddar y newid o ran dynodiad y swyddog a.151

GWYBODAETH

- 8 Mae swyddogion wedi ailwampio'r testun er mwyn:
- sicrhau bod y ddogfen yn adlewyrchu'r holl newidiadau sydd wedi'u cymeradwyo
 - cael gwared ar unrhyw enghreifftiau o iaith sy'n ymwneud â rhywedd
 - cywiro rhai gwallau fformatio
 - mireinio geiriad heb newid yr ystyr
- 9 Yn bennaf, gwnaed y newidiadau cymeradwy i'r testun Saesneg, gan mai hon yw iaith gyntaf y clerc. Mae'n bosibl na fydd y mân welliannau i'r testun Saesneg yn gallu cael eu cyfieithu'n uniongyrchol i'r Gymraeg. Weithiau, bydd angen newid mwy cynhwysfawr er mwyn parchu gwahaniaethau gramadegol a strwythurol y Gymraeg, gan sicrhau bod yr iaith yn parhau i fod yn eglur. Felly, rydym wedi ymgymryd ag ail-gyfieithiad cynhwysfawr o'r Saesneg er mwyn sicrhau nad yw'r golygiadau i'r Saesneg wedi cael effaith anfwriadol ar ystyr neu ar lunio'r ddogfen yn Gymraeg. Un fantais ychwanegol o wneud hyn yw ei fod yn sicrhau bod y dogfennau Cymraeg a Saesneg yn mynegi'r un peth yn y ddwy iaith.
- 10 Mae'r ddogfen ddiwygiedig wedi'i hatodi, gyda'r newidiadau wedi'u tracio yn Atodiad 1 ac fel copi glân yn Atodiad 2.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Ystyrir nad yw'n berthnasol
Cyllideb ar gyfer 2025/26	Mae'r costau cyfieithu o fewn y gyllideb.
Cyfreithiol	Yn wahanol i gynghorau cyfansoddiadol, nid oes rhaid i'r ATA gyhoeddi cyfansoddiad. Fodd bynnag, mae'n cyhoeddi dogfen er mwyn cynnal arfer da.
Staffio	Ystyrir nad yw'n berthnasol
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Mae'r adroddiad yn nodi ein bod wedi cymryd camau i sicrhau bod y Gymraeg yn cael ei pharchu.
Risgiau	Ystyrir nad yw'n berthnasol

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Hydref 2026	
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Jon Blyde, Rheolwr Perfformiad a Chynllunio Corfforaethol	
Pwnc	Asesiad Perfformiad Blynyddol 2025/26	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r Asesiad o Berfformiad Blynyddol 2025/26 i aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae Adran 15 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod Tân ac Achub wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi asesiad o berfformiad yr awdurdod yn ystod y flwyddyn ariannol, a hynny erbyn 31 Hydref yn y flwyddyn ariannol wedi'r flwyddyn ariannol dan sylw.
- 3 Mae darpariaeth yn Atodlen 1 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 sy'n ei gwneud yn ofynnol i bob corff cyhoeddus gyhoeddi adroddiadau blynyddol am eu cynnydd o ran cyflawni eu hamcanion llesiant.

SYLWADAU GAN DÎM ARWEINYDDOL Y GWASANAETH

- 4 Gofynnwyd am fân ddiwygiadau i'r geiriad a'r fformatio drwy'r ddogfen, ac mae'r rheiny wedi'u gwneud.

ARGYMHELLION

- 5 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
 - i) **nodi cynnwys yr Asesiad Perfformiad Blynyddol ar gyfer cyfnod 2025/26; ac yn**
 - ii) **cymeradwyo Asesiad Perfformiad Blynyddol 2025/26 i'w gyhoeddi cyn y dyddiad cau statudol sef 31 Hydref 2026.**

CEFNDIR

- 6 Mae'r Asesiad Perfformiad Blynyddol yn hunanasesiad o'r cynnydd a wnaed yn erbyn amcanion gwelliant (Mesur 2009) a Llesiant (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015) y flwyddyn flaenorol.
- 7 Mae gan Awdurdodau Tân ac Achub hyblygrwydd i ddewis sut y byddant yn adrodd ar eu perfformiad, ond er mwyn sicrhau cysondeb o ran adrodd ac atebolrwydd, argymhellir bod pob adroddiad yn cynnwys:
 - Tystiolaeth o'r prosesau y mae'r ATA wedi'u defnyddio er mwyn cyflawni ei ddyletswydd gyffredinol i wella, fel sydd wedi'i nodi yng nghynllun gwella'r flwyddyn flaenorol;
 - Asesiad cryno o farn yr ATA ynghylch ei lwyddiant wrth fodloni ei amcanion gwella, fel sydd wedi'u nodi yng nghynllun gwella'r flwyddyn flaenorol;
 - Datganiad o berfformiad ar sail yr holl Ddangosyddion Perfformiad statudol, p'un a ydynt yn ymwneud â'r amcanion gwella yn uniongyrchol neu beidio;
 - Manylion eraill ynghylch gwybodaeth am berfformiad a'i defnydd, gan gynnwys canlyniadau adolygiadau cymheiriaid, unrhyw asesiadau a wnaed gan y Prif Gynghorydd Tân ac Achub, a ffynonellau gwybodaeth ansoddol eraill gan gynnwys data meincnodi;
 - Asesiad o'r perfformiad trwy gymharu â pherfformiad yr ATA mewn blynyddoedd blaenorol a thrwy gymharu â chyrff cyffelyb eraill (gan gynnwys Awdurdodau Tân ac Achub eraill), i'r graddau y bo hyn yn ymarferol;
 - Manylion am y ffyrdd y mae'r ATA wedi arfer ei bwerau cydweithredu yn ystod y flwyddyn adrodd, gan gynnwys manylion ynghylch a yw gweithgareddau cydweithredol wedi arwain at y canlyniadau a fwriadwyd; ac
 - Unrhyw ddatganiadau o weithgareddau a gyhoeddwyd gan yr ATA o ganlyniad i unrhyw adroddiadau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru dan Adran 19 y Mesur i'r ATA hwnnw yn ystod y flwyddyn adrodd honno.

GWYBODAETH

- 8 Mae dyluniad yr Asesiad Perfformiad Blynyddol hwn yn adlewyrchu dyluniad 'Ein 5 Egwyddor', ac mae'n gyson â dyluniad Asesiad Perfformiad Blynyddol 2024–25
- 9 Gan mai dyma ail flwyddyn y cynllun pum blynedd, mae trosolwg o'r cynnydd a wnaed dros oes y cynllun wedi'i gynnwys ynghyd â'r diweddariad blynyddol ynghylch cynnydd.
- 10 Mae'r Asesiad Perfformiad Blynyddol yn cynnwys Siarter Ymateb i Danau Annedd Cymru Gyfan.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae cyhoeddi'r Asesiad Perfformiad Blynyddol yn un o ofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.
Cyllideb	Dim goblygiadau
Cyfreithiol	Mae cyhoeddi'r Asesiad Perfformiad Blynyddol yn un o ofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.
Staffio	Dim goblygiadau
Cydraddoldebau /Hawliau Dynol/y Gymraeg	Bydd yr Asesiad Perfformiad Blynyddol yn cael ei gyhoeddi yn y Gymraeg a'r Saesneg.
Risgiau	Dim goblygiadau

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Asesiad Perfformiad Blynyddol 2025–26

Cyhoeddwyd Hydref 2026

This publication is available in English

Rheoli Fersiwn

Dyddiad diwygio	Crynodeb o Ddiwgiadau	Rhif y Dudalen
Awst 2026	Diweddariad Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	-
Hydref 2026	Dogfen wedi ei gyhoeddi ar y wefan	-

Cynnwys

Rheoli Fersiwn.....	2
Gofynion Cyfreithiol ar gyfer Adrodd	5
Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	5
Gogledd Cymru	5
Adnoddau a Gweithgaredd	6
Staffio.....	6
Rheoli Adnoddau Cyhoeddus yn Gyfrifol	7
Beth a Ddisgwylir Gan yr Awdurdod Tân.....	8
Cynnydd yn Erbyn Amcanion Gwella a Llesiant	9
Ein Hegwyddor Pobl	10
Ein Hegwyddor Atal	22
Ein Hegwyddor Diogelu.....	27
Ein Hegwyddor Ymateb	30
Ein Hegwyddor Amgylchedd	37
Cydnabyddiaeth o'n Cydweithio.....	40
Crynodeb Gwybodaeth Perfformiad	42
Crynodeb Gwybodaeth Perfformiad	43
Siarter Ymateb i Danau Mewn Cartrefi yn 2025–26	44
Beth Mae Eraill yn ei Ddweud Amdanom ni	50
Gwybodaeth Arall.....	50
Ymgynghoriadau	51
Geirfa a Diffiniadau	52
Dweud eich dweud	54

Croeso i'r ail adolygiad blynyddol o'n Cynllun Rheoli Risg Cymunedol 5 mlynedd

Mae'r Asesiad Perfformiad Blynyddol hwn yn rhoi trosolwg o'r cynnydd a wnaed gan Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn ystod 2025-26 wrth gyflawni ei Gynllun Rheoli Risg Cymunedol a chefnogi llesiant y cymunedau yr ydym yn eu gwasanaethu.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi parhau i ganolbwyntio ar gadw pobl yn ddiogel, lleihau risg, ymateb yn effeithiol i argyfyngau, cefnogi ein gweithlu, a diogelu'r amgylchedd. Mae'r adroddiad hwn yn tynnu sylw at y cyflawniadau a wnaed ar draws ein pum egwyddor strategol ac yn dangos sut rydym yn cyflawni yn erbyn y blaenoriaethau a nodir yn ein Cynllun Rheoli Risg Cymunedol 2024-2029.

Mae'r flwyddyn wedi gweld buddsoddiad parhaus yn ein pobl, offer, technoleg a phartneriaethau, yn gyfochrog â gwaith sylweddol i gryfhau diwylliant sefydliadol, gwella gwasanaethau, a pharatoi ar gyfer heriau yn y dyfodol. Rydym wedi parhau i weithio'n agos gyda'n staff, cyrff cynrychioladol, awdurdodau lleol, gwasanaethau brys, mudiadau gwirfoddol a phartneriaid eraill i gefnogi cymunedau mwy diogel a mwy gwydn ledled Gogledd Cymru.

Rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i agored, atebolrwydd a gwelliant parhaus. Trwy gyhoeddi'r asesiad hwn, ein nod yw darparu cyfrif clir a thryloyw o'n perfformiad, dathlu'r hyn sydd wedi cael ei gyflawni, a nodi lle mae angen gwaith pellach. Gobeithiwn y bydd yr adroddiad hwn yn helpu preswylwyr, staff,

mae aelodau a phartneriaid yn deall sut mae'r Awdurdod yn darparu gwerth ac yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i gymunedau Gogledd Cymru.

Fel bob amser, rydym yn croesawu eich adborth ar unrhyw awgrymiadau ar gyfer gwella ein hadroddiadau. Mae ein manylion cyswllt i'w gweld ar dudalen olaf yr adroddiad hwn.

North Wales Fire and Rescue Authority

**Prif Swyddog Tân
Dawn Docx**

**Cadeirydd yr Awdurdod
Tân Dylan Rees**

Gwneud Gogledd Cymru yn lle mwy diogel i fyw, gweithio ac ymweld ag ef

Gofynion Cyfreithiol ar gyfer Adrodd

Mae'r Awdurdod o'r farn bod atebolrwydd i'r cyhoedd a thryloywder yn hollbwysig ym mhob agwedd ar ei berthynas â chymunedau lleol, partneriaid a sefydliadau ac mae'n croesawu'r cyfle i gyhoeddi gwybodaeth am berfformiad.

Bob blwyddyn mae'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi asesiad o'i berfformiad yn unol â'r ddeddfwriaeth sydd i'w gweld [yma](#).

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Mae 28 aelod etholedig o [Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru](#). Mae'r Gwasanaeth, dan arweiniad y Prif Swyddog Tân, yn cynnwys llawer o wahanol adrannau sydd i gyd yn cyfrannu at redeg y gwasanaeth tân. Mae mwy o wybodaeth am sut mae'r gwasanaeth yn gweithredu ar gael [yma](#).

Gogledd Cymru

Mae adnabod Gogledd Cymru heddiw yn helpu'r Awdurdod i gynllunio i wneud newidiadau cadarnhaol ar gyfer y dyfodol. Gellir dod o hyd i wybodaeth am yr ardal y mae'r Gwasanaeth yn helpu i'w diogelu [yma](#).

Adnoddau a Gweithgaredd

Isod ceir crynodeb o adnoddau a lefelau gweithgareddau'r Awdurdod yn 2025-26.

Gorsafoedd Tân	Injans Tân Llinell Blaen	Galwadau 999 yr Ymdriniwyd â Hwyl	Staff y Gwasanaeth Tân (ar 31 Mawrth 2025)
 44	 54	 15,972	 989 (headcount)
Digwyddiadau Argyfwng y Rhoddwyd Sylw Iddynt	Tanau	Galwadau Diangen	Argyfyngau nad oeddent yn Dân
 6,614	 2,043	 3,209	 1,362

Gall data digwyddiadau fod yn destun mân newidiadau.

Staffio

Ar 31 Mawrth 2026	Cryfder cyfwerth ag amser llawn	Cyfrif pennau staff unigol
Gweithredol Amser Cyflawn (System Dyletswydd Amser Cyflawn)	284.00	284
Gweithredol Rhan Amser (System Dyletswydd Ar- alwad/ Rhan amser)	371.40	512
Gwasanaethau Corfforaethol	156.33	160
Diffoddwr Tân yr Ystafell Reoli	32.50	33
Cyfansymiau	844.23	989

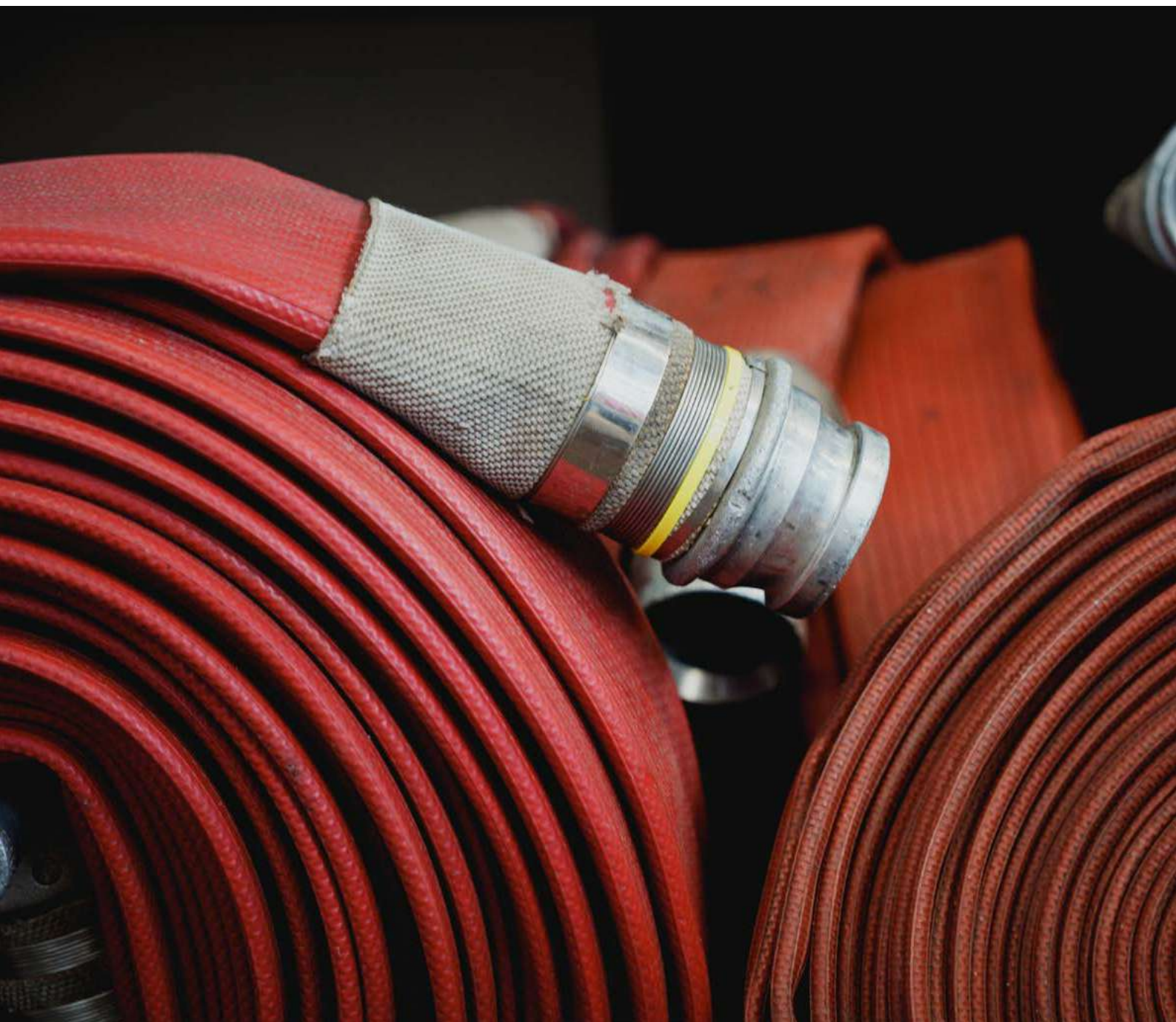
Nodwch fod y ffigur o 989 a ddyfynnir uchod yn cyfateb i 895 o bobl. Mae hyn oherwydd unigolion sy'n cael eu cyflogi gan y Gwasanaeth mewn mwy nag un rôl neu swydd. Er enghraifft, gallai diffoddwr tân yr ystafell reoli hefyd weithio fel diffoddwr tân ar alwad.

Mae bron i hanner y personél a gyflogir gan yr Awdurdod yn cael eu categorio fel diffoddwr tân ar-alwad.

Rheoli Adnoddau Cyhoeddus yn Gyfrifol

Drwy gydol 2025–26, parhaodd yr Awdurdod i reoli arian cyhoeddus yn gyfrifol, gan gyfeirio adnoddau at y meysydd â'r risg a'r angen mwyaf. Cefnogwyd penderfyniadau buddsoddi gan achosion busnes, prosesau caffael a threfniadau llywodraethiant cadarn er mwyn sicrhau gwerth am arian. Er gwaethaf pwysau ariannol parhaus, parhaodd y Gwasanaeth i ganolbwyntio ar gynnal gwasanaethau rheng flaen wrth fuddsoddi mewn gwelliannau sydd o fudd i gymunedau ledled Gogledd Cymru.

Mae manylion llawn am berfformiad a sefyllfa ariannol yr Awdurdod ar gael yn y [Datganiad Cyfrifon Archwiliedig](#).

Beth a Ddisgwylir Gan yr Awdurdod Tân

Mae'n rhaid i Awdurdodau Tân ac Achub yng Nghymru

Atal Tân	Drefnu bod diogelwch tân yn cael ei hyrwyddo yn eu hardaloedd. Mae hyn yn cynnwys addysgu pobl ynghylch atal tân a'u cynghori pa ymateb sydd orau os bydd tân yn digwydd.
Gorfodi Diogelwch Tân	Bod yn gyfrifol am orfodi diogelwch tân mewn adeiladau annomestig, er enghraifft, gwestai, ysgolion, siopau a swyddfeydd. Mae'r ddyletswydd hon yn cynnwys arfer pwerau i orfodi newidiadau, gorfodi a hyd yn oed roi hysbysiadau gwahardd os ydynt yn canfod bod trefniadau diogelwch tân yn anfoddhaol mewn safleoedd.
Ymateb Brys	Gwneud trefniadau ar gyfer derbyn galwadau 999 ac anfon personél hyfforddedig â'r offer priodol i ddiffodd tanau ac amddiffyn bywydau ac eiddo yn y tanau hynny. Mae'n rhaid iddynt hefyd wneud trefniadau ar gyfer achub pobl mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a'u hamddiffyn rhag niwed difrifol.
Cynllunio ac Ymateb i Argyfyngau Eraill	Gwneud trefniadau ar gyfer dadheintio pobl ar lefel dorfol ar ôl digwyddiadau cemegol, biolegol neu ymbelydrol, ac ar gyfer achub pobl o drenau, awyrennau ac adeiladau sydd wedi cwympo. Mae'n rhaid iddynt hefyd fod yn barod i gynorthwyo gydag argyfyngau ar raddfa fawr (gan gynnwys ymosodiadau terfysgol) mewn mannau eraill yn y DU. Fel ymatebwyr 'Categori 1' o dan y Ddeddf Argyfyngau Sifil, mae gan awdurdodau tân ac achub ddyletswyddau hefyd yn ymwneud â dyletswyddau digwyddiadau ar raddfa fawr sy'n bygwth niwed difrifol i les pobl, bywyd gwyllt, yr amgylchedd a phrif gadwyni cyflenwi.
Argyfyngau Llifogydd a Dŵr Mewndirol	Gwneud trefniadau i ymateb i achosion o lifogydd neu achub o ddŵr sy'n peri bygythiad uniongyrchol a allai achosi marwolaeth neu anaf.
Cydraddoldeb	Gweithio tuag at ddileu gwahaniaethu, hyrwyddo cyfle cyfartal a meithrin perthynas dda rhwng pobl â nodweddion gwarchodedig gwahanol.
Y Gymraeg	Trin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal, gan hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a chydymffurfio â safonau'r Gymraeg sy'n ddiffiniedig.
Gwella Parhaus	Gosod amcanion yn barhaus i wella'r hyn a wnânt, a chyhoeddi gwybodaeth am eu gwelliannau a'u perfformiad.
Cynllunio ar gyfer y Dyfodol	Gweithio tuag at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol pobl yn ogystal â gweithio mewn modd sy'n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb gyfaddawdu ar anghenion cenedlaethau'r dyfodol.

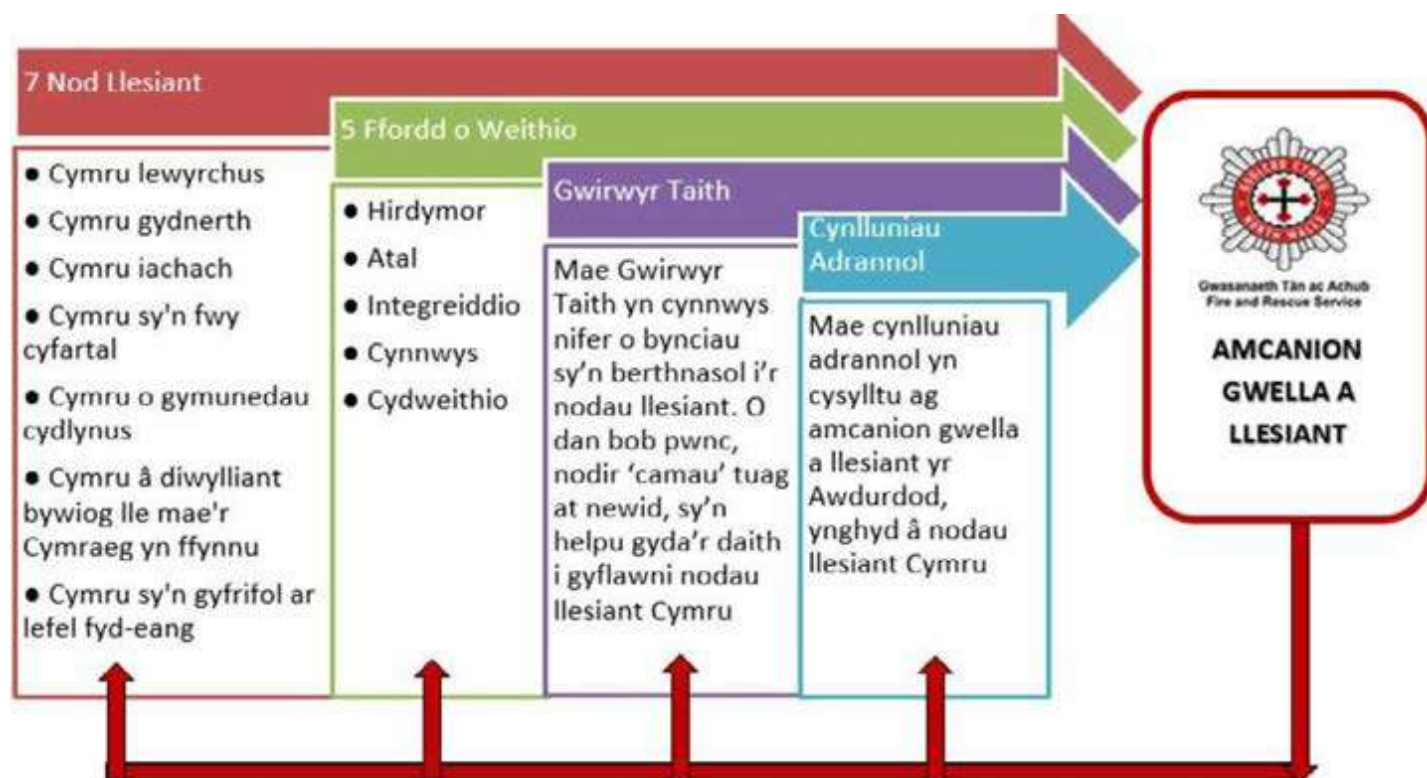
Gallwch ddarllen mwy am ein rhwymedigaethau statudol yma.

Cynnydd yn Erbyn Amcanion Gwella a Llesiant

Mae'r adran hon yn disgrifio'r cynnydd a wnaeth yr Awdurdod tuag at gyflawni ei amcanion gwella a llesiant hirdymor yn ystod 2025-26. Mae'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi'r asesiad hwn o'i berfformiad ei hun ar gyfer 2025-26, a'r dangosyddion perfformiad statudol ar gyfer yr un flwyddyn erbyn, 31 Hydref 2026.

Ym mis Ebrill 2021 cymeradwyodd y Cyngor Penaethiaid Tân Cenedlaethol (NFCC) y 'Cynllunio Rheoli Risg Cymunedol' (CRMP) fel [Safon Tân](#) ar gyfer Gwasanaethau Tân ac Achub Lloegr. Er bod y Gwasanaethau Tân ac Achub wedi'u datganoli i Lywodraeth Cymru, mae'r holl Wasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru wedi mabwysiadu canllawiau'r NFCC i gyhoeddi CRMP.

Mae'r Awdurdod wedi ymgorffori argymhellion yr NFCC yn ei gylch adrodd blynyddol, ac wedi diweddarau ei gynllun hirdymor blaenorol gyda [Chynllun Rheoli Risg Cymunedol pum mlynedd newydd 2024-29](#). Mae Pum Egwyddor newydd yr Awdurdod wedi disodli'r saith amcan gwella a lles hirdymor presennol.

Yn ystod 2025-26, cynhaliwyd gwaith i sicrhau bod yr amcanion llesiant yn cael eu hymgorffori trwy bob cynllun adrannol lle bo hynny'n berthnasol.

Mae'r [Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer 2025-26](#) yn rhoi trosolwg o'r trefniadau llywodraethu yn ogystal â chadarnhau cynllun gwaith ar gyfer 2026-27.

Ar ôl ei gymeradwyo a'i gyhoeddi, bydd perfformiad yn erbyn y blaengynllun gwaith yn cael ei fonitro drwy Fwrdd Perfformiad Tîm Arweinyddiaeth y Gwasanaeth.

Ein Hegwyddor Pobl

Bod yn y lle cywir, ar yr adeg gywir, gyda'r sgiliau cywir.

Bod yn y lle cywir, ar yr adeg gywir, gyda'r sgiliau cywir. Sicrhau gweithlu medrus iawn drwy recriwtio, datblygu a chadw gweithlu llawn cymhelliant a dwyieithog sy'n cynrychioli ac yn hyrwyddo amrywiaeth y cymunedau rydym yn eu gwasanaethu.

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Cymru
gydnerth

Cymru o
gymunedau
cydlynus

Cymru
iachach

Cymru â
diwylliant
bywiog
lle mae'r
Gymraeg yn
ffynnu

Cymru
tecach

Cymru
llewyrchus

Cyflawniadau yn 2025–26

Amcan 1: Sicrhau ein bod yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg, gan gynnwys darparu cyfleoedd i ddysgu Cymraeg a thrwy hyrwyddo gweithgareddau, yn unol â'n hymrwymiad i fod yn sefydliad dwyieithog.

Fel rhan o ymdrechion yr Awdurdod Tân i gryfhau'r defnydd o'r Gymraeg, a gwarchod treftadaeth ardaloedd lleol, mae ein polisi Cymraeg mewnol newydd yn nodi, lle bo'n briodol, y cyfeiriir at enwau gorsafoedd ym mhob cyfathrebiad mewnol gan ddefnyddio eu ffurfiau Cymraeg yn unig.

Mae'r rhan fwyaf o'n gorsafoedd eisoes yn defnyddio'r enw Cymraeg unigol ar gyfer eu lleoliad. Fodd bynnag, bydd yr ychydig sydd ag enwau deuol yn cael eu cyfeirio at eu henw Cymraeg mewn cyfathrebiadau mewnol.

Enw Saesneg	Enw Cymraeg	Sut i ynganu
Buckley	Bwcle	Book – lare
Barmouth	Abermaw	Aber – maw (rhymes with 'now')
Colwyn Bay	Bae Colwyn	By – Colwyn
Chirk	Y Waun	Ugh – Wine
Deeside	Glannau Dyfrdwy	Glan – eye – dove – dwi
Denbigh	Dinbych	Din – bich (Welsh 'ch')
Flint	Fflint	Dim newid
Holyhead	Caergybi	Kire – gybee

Holywell	Treffynnon	Trare – fur – non
Mold	Yr Wyddgrug	Ugh With – grig
Ruthin	Rhuthun	Rhith – in
St Asaph	Llanelwy	Llan – elwi
Wrexham	Wrecsam	Dim newid

Mae enwau lleoedd yn helpu i adrodd stori pwy ydym ni fel cenedl, ac mae rhai llefydd hyd yn oed wedi colli eu henw Cymraeg gwreiddiol yn swyddogol o blaid yr enw Saesneg.

Rydym wedi cael ein hysbrydoli gan sefydliadau sydd eisoes wedi rhoi hyn ar waith fel awdurdod y parc cenedlaethol sydd wedi penderfynu defnyddio Eryri yn hytrach nag Eryri, a'r Wyddfa yn lle yr Wyddfa yn ôl yn 2022 a hefyd Cymdeithas Bêl-droed Cymru sydd wedi bod yn defnyddio Cymru yn lle Cymru, yn fewnol ers 2021.

Mae'r Gymraeg yn parhau i gael ei hyrwyddo'n fewnol gyda chylchlythyrau, postiadau ar y cyfryngau cymdeithasol, a digwyddiadau 'Paned a Sgwrs'. Lle mae staff yn cael eu hannog i ddefnyddio eu sgiliau Cymraeg, ar ba bynnag lefel, mewn lleoliad anffurfiol dros baned o de.

Mae'r Adroddiad Blynyddol diweddaraf ar safonau'r Gymraeg i'w weld [yma](#).

Amcan 2: Cefnogi'r gwaith o gyflawni'r cynllun gweithredu ar gyfer gwella, yn dilyn arolwg staff Teulu Tân 2023.

Mae'r categorïau ar gyfer y Gwobrau Gwasanaeth blynyddol wedi cael eu hadolygu mewn ymateb i adborth staff ac fel rhan o waith parhaus i gryfhau'r ffordd y mae staff yn cael eu cydnabod ar draws y sefydliad.

Mae'r categorïau gwobrau hefyd wedi'u halinio â phedwar gwerth craidd y Gwasanaeth: Gwasanaeth i'r Gymuned, Ymdrech am Ragoriaeth, Pobl, ac Amrywiaeth a Chynhwysiant.

Mae'r canlynol yn tynnu sylw at y cynnydd a wnaed mewn ymateb i adborth o arolwg staff 2023:

- **Dangosyddion rôl a gyflwynwyd:** Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn cefnogi cyflwyno dangosyddion rôl gweithredol, a weithredwyd ym mis Ionawr 2025. Gwnaed y penderfyniad i beidio â darparu 'marcwyr rôl' i grwpiau staff eraill.
- **Cydnabod a dathlu staff:** Mae Polisi Gwobrwy, Cydnabyddiaeth ac Arloesi newydd wedi'i gyflwyno, ochr yn ochr â nodwedd reolaidd yn ddiweddarad staff wythnosol y Gwasanaethau i ddathlu cyflawniadau staff ar draws y sefydliad. Mae gwaith hefyd yn mynd rhagddo i archwilio ffyrdd newydd o gryfhau ymgysylltu a chydweithredu staff.
- **Cefnogi rheolwyr:** Mae datblygiad a hyfforddiant wedi'i dargedu wedi'i gyflwyno mewn ymateb i feysydd a nodwyd i'w gwella yn yr arolwg.
- **Ymgysylltu ar alwad:** Mae sesiynau ymgysylltu â staff wedi helpu i lunio gwelliannau wedi'u cynllunio, gan gynnwys opsiynau arolwg mwy hygrych, hyrwyddwyr lleol, a threfniadau cymorth cryfach.

Mae'r gwasanaeth bellach yn canolbwyntio ar ganlyniadau Arolwg Staff 2025.

Amcan 3: Cynllunio a chynnal arolwg staff Teulu Tân 2025.

Roedd y trydydd Arolwg Teuluoedd Tân ar agor ar gyfer adborth staff o 3 Hydref 2025 tan 14 Tachwedd 2025. Rhoddodd hyn gyfle i'r holl staff helpu i lunio dyfodol y Gwasanaeth. Sicrhaodd y Gweithgor Teulu Tân fod yr arolwg yn hygyrch, yn ymgysylltu ac yn ystyrlon. Canolbwyntiodd y trafodaethau ar gwblhau cwestiynau'r arolwg, datblygu cynllun cyfathrebu clir a pharatoi deunyddiau lansio a oedd yn adlewyrchu amrywiaeth a gwerthoedd ein teulu tân.

Yn dilyn adborth a gasglwyd o'r arolwg blaenorol yn 2023, gweithredodd aelodau'r gweithgor fel 'Hyrwyddwyr yr Arolwg', gan ymweld â gorsafoedd a gweithleoedd i godi ymwybyddiaeth o'r arolwg a darparu cymorth ymarferol, megis helpu staff i gael mynediad i'r ddolen, deall y cwestiynau, a chwblhau'r arolwg os oes angen.

Cyflwynwyd y canlyniadau gan dynnu sylw at themâu a chanlyniadau allweddol, a bydd y Gweithgor Arolwg Staff Teuluoedd Tân yn creu cynllun gweithredu yn seiliedig ar y tueddiadau cyffredin hyn.

Amcan 4: Cyfathrebu canfyddiadau adolygiad diwylliannol annibynnol CREST i staff a rhanddeiliaid allanol, a gweithio gyda staff i ddatblygu a gweithredu sut rydym yn ymateb, yn seiliedig ar argymhellion yr adroddiad, i gryfhau a gwella ein diwylliant yn y gweithle ymhellach.

Fel rhan o ymrwymiad y Gwasanaeth i gryfhau diwylliant sefydliadol, penodwyd dau Hyrwyddwr Diwylliant i gefnogi'r gwaith o gyflwyno rhaglen gwella diwylliannol y Gwasanaeth.

Gan weithio'n agos gydag uwch arweinwyr, cyrff cynrychioladol, rhwydweithiau staff a chydweithwyr ar draws y sefydliad, mae'r Hyrwyddwyr Diwylliant wedi hyrwyddo arferion cynhwysol, cryfhau ymgysylltiad ac ymddiriedaeth, a chefnogi datblygu diwylliant yn y gweithle sy'n agored, parchus a grymuso staff. Maent wedi gweithio ar draws y Gwasanaeth trwy fynd i gyfarfodydd llywodraethiant allweddol, ymgysylltu â sefydliadau allanol i nodi arfer da, ac ymgymryd ag ymgysylltiad helaeth â staff ar draws amrywiaeth o leoliadau.

Un o brif ffocws y rolau oedd gwella cyfathrebu ac ymgysylltu, gan sicrhau bod cydweithwyr yn cael yr holl wybodaeth, bod rhywun yn gwrando arnynt a'u bod yn cael eu diweddarau'n rheolaidd am gynnydd yn erbyn rhaglen gwella diwylliant y Gwasanaeth. Mae adborth a gasglwyd drwy ymgysylltu â staff wedi llywio blaenoriaethau a chamau gweithredu'n uniongyrchol, gan helpu i sicrhau bod gwelliannau'n adlewyrchu profiadau ein gweithlu.

Ym mis Mawrth 2024, comisiynodd Llywodraeth Cymru adolygiad annibynnol o ddiwylliant Gwasanaethau Tân ac Achub Gogledd Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru mewn ymateb i bryderon cenedlaethol a lleol yn ymwneud â diwylliant, gwerthoedd, ymddygiadau a thegwch yn y gweithle. Yn dilyn proses gaffael gystadleuol, cwblhaodd a chyhoeddodd Crest Advisory ei adolygiad annibynnol ym mis Chwefror 2025.

Mewn ymateb i'r canfyddiadau, mae'r Gwasanaeth wedi gwneud cynnydd sylweddol o ran cyflawni ei raglen wella. Mae hyn yn cynnwys:

- Cwblhau a chyhoeddi'r Cynllun Gwella Diwylliannol Strategol.
- Sefydlu trefniadau llywodraethiant clir, amserlenni gweithredu ac arweinwyr atebol ar gyfer pob argymhelliad.
- Cryfhau datblygiad arweinyddiaeth gyda mwy o ffocws ar reoli pobl, arweinyddiaeth sy'n seiliedig ar werthoedd ac ymddygiadau cynhwysol.
- Gwella tryloywder, cysondeb a thegwch ar draws prosesau recriwtio, dyrchafiad a chwynion.
- Cyfathrebu'n rheolaidd gyda staff, cyrff cynrychioliadol a budd-ddeiliad allanol ynghylch cynnydd a chyflawniadau.
- Datblygu Dangosfwrdd Gwella Diwylliant rhyngweithiol, gan alluogi'r holl staff i fonitro cynnydd yn erbyn camau gwella a dangosyddion perfformiad allweddol.
- Parhau i feithrin ymddiriedaeth drwy fod yn agored, ymgysylltu'n ystyrlon, cydnabod y cynnydd a wnaed a chydabod yn onest y meysydd lle mae angen gwelliant pellach.

Mae cynnydd yn erbyn y Cynllun Gwella Diwylliannol Strategol yn parhau i gael ei fonitro'n agos. Hyd yn hyn, mae 13 o'r 28 cam gwella wedi'u cwblhau'n llwyddiannus a'u hymgorffori mewn gweithgarwch busnes fel arfer, gyda goruchwyliaeth barhaus yn trosglwyddo i'r perchnogion gweithredu perthnasol er mwyn sicrhau bod gwelliannau'n cael eu cynnal. Mae'r 15 cam gweithredu sy'n weddill yn mynd rhagddynt fel y cynlluniwyd ac yn parhau i gael eu monitro gan yr Hyrwyddwyr Diwylliant mewn cydweithrediad â pherchnogion y camau gweithredu, gyda chefnogaeth trefniadau llywodraethiant y Gwasanaeth ac adrodd rheolaidd trwy'r Dangosfwrdd Gwella Diwylliant.

Mae'r Gwasanaeth yn parhau i fod wedi ymrwymo i ymgorffori diwylliant sefydliadol cadarnhaol a chyflawni gwelliannau cynaliadwy, hirdymor sy'n sicrhau bod Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn lle cynhwysol, parchus a chefnogol i bawb weithio ynddo.

Amcan 5: Parhau i gynnal proses gadarnhaol a chefnogol i wella presenoldeb, a hynny trwy ddarparu cymorth iechyd a lles galwedigaethol rhagorol.

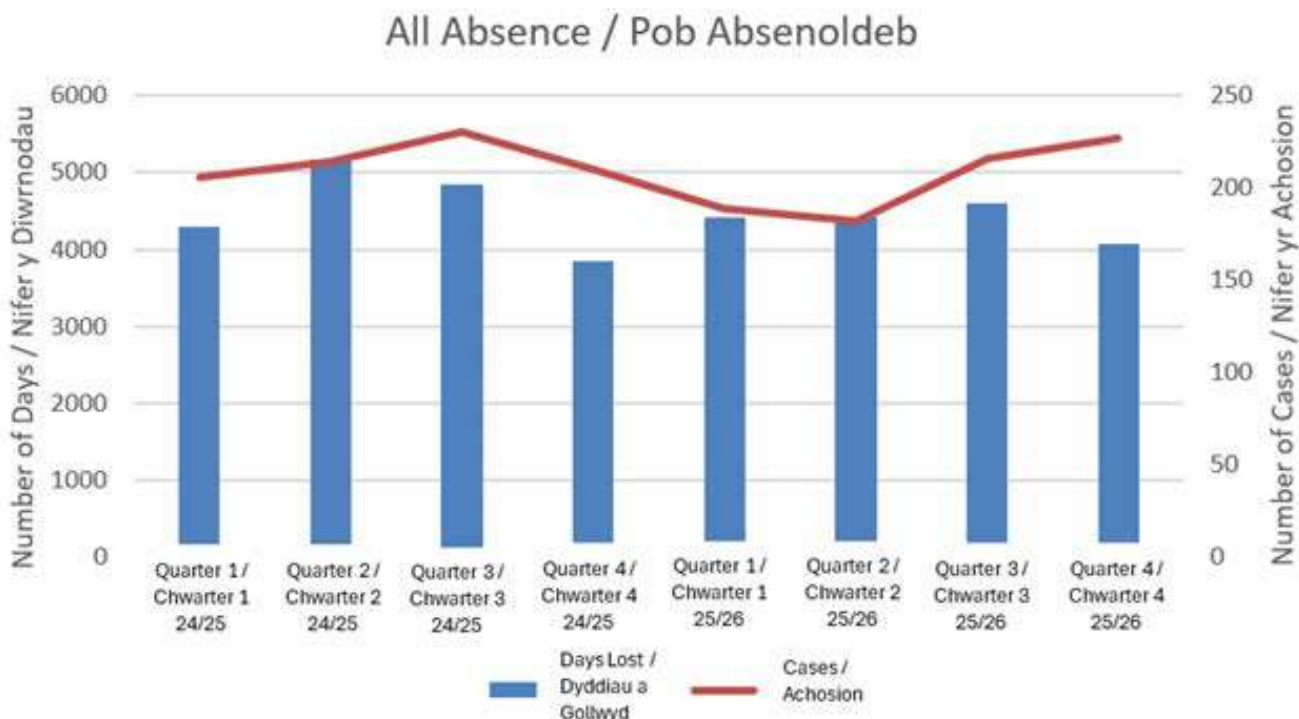
Dros y flwyddyn, gwnaed cynnydd sylweddol i wella cefnogaeth gweithwyr, rheoli presenoldeb a lles ar draws y Gwasanaeth. Roedd y gwaith yn canolbwyntio ar wneud polisiau'n gliriach, yn fwy cefnogol ac yn cyd-fynd yn well â'r ddeddfwriaeth gyfredol a'r arfer gorau. Roedd hyn yn cynnwys adolygiad parhaus o'r Polisi Rheoli Presenoldeb, newidiadau i gontractau staff, a diweddariadau i brosesau ynghylch dyletswyddau wedi'u haddasu, apwyntiadau meddygol a chymorth sy'n gysylltiedig ag anafiadau.

Cryfhawyd cefnogaeth ar gyfer iechyd a lles gweithwyr drwy weithredu'r contract Iechyd Galwedigaethol newydd yn barhaus, cyflwyno ffurflenni adborth ar gyfer gwasanaethau Iechyd Galwedigaethol a ffisiotherapi, a gwell monitro perfformiad ac adrodd.

Datblygodd cymorth iechyd meddwl hefyd yn ystod y flwyddyn, gydag argymhellion adolygiad iechyd meddwl yn mynd rhagddo, hyfforddiant ychwanegol i staff AD, a hyrwyddo parhaus y cymorth mewnol ac allanol sydd ar gael.

Gwnaed cynnydd pellach ym meysydd lles staff, gan gynnwys cymorth menopos, lle helpodd sesiynau hyfforddi, caffis menopos rheolaidd a gweithgor newydd i adeiladu ymwybyddiaeth a gwella cymorth sydd ar gael i weithwyr. Parhaodd y gwaith hefyd ar fentrau lles ehangach, gan gynnwys ailgyflwyno cymorth caplaniaeth arfaethedig.

Mae absenoldeb salwch tymor byr (1.09%) a hirdymor (3.89%) wedi lleihau o flwyddyn i flwyddyn, sy'n dynodi gwelliant llai o flwyddyn i flwyddyn, a byddant yn parhau i fod yn ffocws allweddol.

Amcan 6: Trawsnewid y Gwasanaeth a'i adnoddau er mwyn llywio'r galw am bobl a sgiliau yn y dyfodol, ac i alluogi'r Gwasanaeth i ddatblygu ac i adeiladu yn effeithlon ar y gweithlu presennol ac ar lwyfannau presennol er mwyn ateb y galw hwnnw.

Eleni, gwnaeth y tîm Adnoddau Dynol (AD) gynnydd da gyda pholisïau, gweithdrefnau a chymorth lles staff. Darparwyd ystod eang o hyfforddiant, gan gynnwys hyfforddiant bystander, hyfforddiant ymchwilio, hyfforddiant cwynion a chamymddygiad, hyfforddiant cyfryngu, a chefnogaeth i bobl â meddyliau humanladdiad. Dechreuodd y rhaglen AD 'Fit for the Future' ar gyfer arbenigwyr a rheolwyr AD, ac yn ddiweddarach ehangwyd i'r tîm gweinyddol. Cryfhawyd safonau proffesiynol trwy helpu i adeiladu rhwydwaith ledled y DU a mynychu digwyddiadau a gweithdai cenedlaethol.

Adolygwyd a diweddarwyd nifer o bolisïau a gweithdrefnau pwysig. Roedd hyn yn cynnwys gwaith ar wirio'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS), gofal newyddenedigol, profiad gwaith, defnyddio loceri, gweithdrefnau disgyblu, cwynion, atchwanegiadau'r farchnad a newidiadau polisi AD ehangach sy'n gysylltiedig â chyfraith cyflogaeth newydd. Paratowyd sawl papur a'u cyflwyno i'r Tîm Arweinyddiaeth Gwasanaeth (SLT) ar gyfer gwneud penderfyniadau, gan gynnwys cymorth gohirio, y Cyflog Byw Go lawn, opsiynau gofal iechyd preifat a'r Cerdyn Golau Glas Corfforaethol. Adolygwyd a diweddarwyd trefniadau parhad busnes hefyd ar gyfer 2025.

Cafwyd cynnydd cryf hefyd mewn recriwtio, cynrychiolaeth gweithlu a lles gweithwyr. Cafodd prosesau recriwtio eu gwella trwy siartiau llif newydd, ffurflenni adborth, cyfathrebu a gwaith parhaus gyda phorth recriwtio Talos.

Cwblhawyd penodiadau uwch yn llwyddiannus, a diweddarwyd y llawlyfr sefydlu corfforaethol.

Datblygwyd strategaeth cynrychiolaeth y gweithlu hefyd, sydd wedi creu deunyddiau gweithredu cadarnhaol ar gyfer ymweliadau â gorsafoedd, ac wedi cyfrannu at waith lles ehangach gan gynnwys pasbort menopos, yr Arolwg Teuluoedd Tân a gweithgarwch monitro cymheiriaid gyda Cymru Iach sy'n Gweithio.

Ochr yn ochr â mentrau datblygu'r gweithlu, parhaodd y Gwasanaeth i gynnal systemau a phrosesau effeithiol er mwyn cefnogi cynllunio'r gweithlu, gweinyddu'r gyflogres a chymorth gweithwyr, gan helpu i sicrhau bod staff yn cael eu talu'n gywir ac yn cael y buddion a'r cymorth y mae ganddynt hawl iddynt.

Amcan 7: Mynd i'r afael â phroffil seiberddiogelwch systemau'r Gwasanaeth a'i gynnal, gan alinio â bygythiadau seiber sy'n esblygu.

Mae'r Gwasanaeth yn parhau i wynebu ymdrechion dro ar ôl tro i gael mynediad anawdurdodedig i'w systemau TG. Mae'r tîm TGCh yn gweithio'n ddi-baid i atal yr ymosodiadau hyn a diogelu holl systemau electronig y Gwasanaeth. Mae seiber-ymosodiadau yn hir, yn barhaus, a gallant addasu'n gyflym.

Mae'r gwaith canlynol wedi'i gwblhau i helpu i atal mynediad anawdurdodedig i systemau cyfrifiadurol:

- Mae muriau cadarn wedi'u rhoi ar waith i helpu i amddiffyn systemau cyfrifiadurol rhag mynediad anawdurdodedig. Mae'r isadeiledd bellach yn ei le, ond mae angen ychydig o waith i gwblhau'r weithred hon. Mae angen i'r personél TGCh drefnu amser i ddod â'r offer rhwydwaith i lawr ar safleoedd sensitif, ac mae hynny wedi bod yn her.
- Mae'r rhan fwyaf o'r offer diwifr wedi'i osod a'i brofi i helpu i ddarparu mynediad diogel a dibynadwy i'n systemau.
- Mae trefniadau adfer trychineb wedi cael eu hadolygu i helpu i sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu hadfer yn gyflym os bydd systemau'n cael eu tarfu.

Amcan 8: Darparu hyfforddiant technegol, sy'n cynnwys cyflwyno ymgyrch gwe-rwydo, hyfforddiant seiber, a hyfforddiant TG pwrpasol.

Er mwyn lleihau effeithiau ymosodiadau seiber hyd yn oed ymhellach, mae'n hanfodol bod yr holl staff gwasanaeth yn parhau i fod yn wylidwrs wrth ddelio â chyfathrebu electronig.

Rhaid i'r holl staff ymgymryd â modiwl hyfforddi 'GDPR a Seiberddiogelwch' bob blwyddyn, i gael y wybodaeth ddiweddaraf am ofynion cyfreithiol, defnyddio systemau'n ddiogel, a sut i gadw data'n ddiogel.

Yn ystod cyfnodau o ymosodiadau wedi'u targedu, bydd yr adran TGCh hefyd yn cyhoeddi nodiadau atgoffa electronig am sut i drin negeseuon e-bost a chyfathrebiadau electronig eraill yn ddiogel, gan helpu i leihau'r risg o fynediad anawdurdodedig i'n rhwydwaith ymhellach.

Amcan 9: Ysgrifennu Adroddiad Partneriaeth Gymdeithasol a gaiff gymeradwyaeth yr Awdurdod Tân, a hynny er mwyn cydymffurfio â gofynion Llywodraeth Cymru.

Mae'r adroddiad blynyddol wedi'i gymeradwyo gan gynrychiolwyr yr Undeb ac aelodau'r Awdurdod Tân a gellir dod o hyd iddo [yma](#).

Amcan 10: Parhau â'r gwaith a wnaed gan y Grŵp Halogyddion mewn perthynas â'r halogyddion tân a grëir gan yr holl danau, ac i ddatblygu'r arferion gorau a geir o ddysgu Rhanbarthol a Chenedlaethol.

Parhaodd cyfarfodydd rheolaidd o'r 'Gweithgor Halogion' i gael eu cynnal drwy gydol y flwyddyn.

Cynhaliwyd profion ffitio wyneb offer anadlu ac anadlydd yn unol â newidiadau i ganllawiau'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE). Mae hyn wedi'i ddarparu gan gwmni allanol yn dilyn proses gaffael lwyddiannus. Efallai y bydd y gwaith hwn yn parhau i fisoedd cyntaf y flwyddyn ariannol newydd.

Fel rhan o ymarfer gweithredol yn Nhwnnel Conwy, canfuwyd mai cadach diheintio oedd y cynnyrch mwyaf effeithiol i staff a ddefnyddiwyd yn weithredol wrth ymolchi ar ôl dychwelyd o argyfwng.

Yn ogystal, cydnabyddwyd bod llawer o ddiffoddwyr tân gweithredol yn wynebu cyfyngiadau amser sy'n eu hatal rhag diheintio eu hunain yn drylwyr wrth ddychwelyd i orsaf dân. Mae'r cyfyngiadau hyn yn aml yn deillio o ymrwymïadau personol y tu allan i'w rôl diffoddwr tân, megis cyflogaeth arferol, cyfrifoldebau teuluol, rhwymedigaethau gofal plant neu ailgyfeirio at ddigwyddiadau brys eraill.

O ganlyniad, mae'r Gwasanaeth wedi caffael cynhyrchion maint sampl sy'n caniatáu i bersonél fynd â'r cynnyrch adref a chwblhau'r broses ddiheintio yno.

Amcan 11: Datblygu Strategaeth Hyfforddiant a Datblygu 2026–2029.

Roedd angen Strategaeth Hyfforddi a Datblygu newydd i ddisodli'r Strategaeth tair blynedd flaenorol a oedd yn rhedeg o 2023–26.

Bydd y Strategaeth newydd hon yn ystyried yr argymhellion o adroddiadau fel Cam 2 Ymchwiliad Tŵr Grenfell (Medi 2024), sy'n rhoi mwy o ffocws ar hyfforddiant cychwynnol, cynnal cymhwysedd, datblygu rheoli ac arweinyddiaeth, a sgiliau rheoli. Yn ogystal, bydd angen ymgorffori mewnwelediadau o adolygiad y Prif Gynghorydd Tân ac Achub yng Nghymru i barodrwydd gweithredol yng Ngwasanaeth Tân ac Achub De Cymru (Hydref 2024), sy'n adeiladu ar yr adolygiad thematig i hyfforddiant diffoddwyr tân yng Nghymru. Bydd yr adroddiadau hyn yn dylanwadu ar sut mae'r Gwasanaeth yn parhau i fireinio ei ymagwedd at hyfforddi staff, ac yn sicrhau ei fod wedi'i gyfarparu'n llawn i fodloni gofynion a disgwyliadau yn y dyfodol.

Mae'r Strategaeth derfynol bellach wedi'i chymeradwyo gan y Tîm Arweinyddiaeth Gwasanaeth, yn barod i ddod i rym yn y flwyddyn ariannol newydd.

Amcan 12: Parhau i feithrin diwylliant cynhwysol yn y gweithle sy’n grymuso pob aelod o staff i ragori ac i fodloni anghenion amrywiol ein cymunedau yn effeithiol.

Yn ystod wythnos genedlaethol Ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb (11 i 18 Hydref), mynychodd y swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Digwyddiad Troseddau Casineb Cenedlaethol Cymru Gyfan a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru ac a drefnwyd gan Cymorth i Ddiodefwyr Cymru a Chanolfan Cymorth Casineb Cymru. Siaradodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, Trefnydd a’r Prif Chwip yn y digwyddiad. Yn ei chyflwyniad, tynnodd Jane sylw at bwysigrwydd adrodd am droseddau casineb a herio gwahaniaethu, aflonyddu a rhagfarn. Tynnodd sylw hefyd mai un o brif amcanion cydraddoldeb 2024–2028 yw mynd i’r afael â throseddau casineb a gwahaniaethu a chydabod bod casineb anabledd yn broblem arbennig o enfawr yng Nghymru.

Llinyn Troseddau Casineb	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Newid canrannol 2023/24 i 2024/25
Hil	71,995	87,905	84,039	77,901	82,490	6
Crefydd	4,527	6,510	6,513	6,973	7,164	3
Cyfeiriadedd Rhywiol	15,668	22,317	21,306	19,127	18,702	-2
Anabledd	9,418	13,611	13,637	11,131	10,224	-8
Person trosryweddol	2,510	3,920	4,477	4,258	3,809	-11
Cyfanswm nifer y ffactorau ysgogol	104,118	134,263	129,972	119,390	122,389	3
Cyfanswm nifer y troseddau	99,813	128,485	123,033	113,166	115,990	2

Yn gyffredinol, bu cynnydd o 5% mewn adroddiadau am droseddau casineb yng Nghymru. Er iddo gael ei amlygu gan Cymorth i Ddiodefwyr fod tanadrodd yn dal i fod yn broblem ac mae adroddiadau answyddogol o droseddau casineb, yn enwedig troseddau casineb anabledd, wedi cynyddu yng Nghymru. Mae troseddau casineb yn effeithio ar hyder mewn pobl ag anableddau, a gall arwain at ynysu cymdeithasol, unigrwydd a chael effaith andwyol ar iechyd meddwl a chorfforol.

Yn ystod mis Rhagfyr cymerodd y Gwasanaeth ran mewn hyfforddiant ‘Arwain yr Ymyrraeth Newid Bystander’. Mae’r hyfforddiant hwn yn rhan o strategaeth Llywodraeth Cymru i fynd i’r afael â Thrais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol. Mae’r hyfforddiant yn grymuso y rhai sy’n mynychu diogelwch yn herio agweddau ac ymddygiadau amhriodol sy’n gefnogol i drais yn erbyn menywod yn y gweithle, grŵp cyfoedion neu gymuned.

Yna cyflwynodd y Gwasanaeth 'Hyfforddiant Bystander' i gefnogi staff i adnabod a herio agweddau ac ymddygiadau sy'n gysylltiedig â thrais, rhywiaeth a misogyny. Roedd yr hyfforddiant yn darparu trosolwg o drais ar sail rhywedd, yn mynd i'r afael â chwedlau cyffredin am gamdriniaeth, a chyflwyno technegau ymarferol ar gyfer ymyrryd yn ddiogel ac yn briodol pan fydd ymddygiad amhriodol yn cael ei nodi. Mae hyn yn rhan o waith datblygu diwylliannol ehangach y Gwasanaeth. Bydd dyddiadau hyfforddiant pellach yn cael eu trefnu yn 2026 a bydd staff yn cael eu gwahodd i fynychu.

Amcan 13: Datblygu a chyflawni gofynion Deddf Caffael 2023.

Yn ystod y flwyddyn, parhaodd yr adran Gaffael i gryfhau ei chefnogaeth ar draws y Gwasanaeth. Cynhaliwyd cyfarfodydd rheolaidd gydag adrannau i adolygu contractau presennol, cynllunio gweithgarwch caffael yn y dyfodol a gwella dealltwriaeth o ofynion caffael. Helpodd hyn i ymgorffori caffael mewn busnes o ddydd i ddydd a gwneud yn siŵr ei fod yn cael ei ystyried yn gynharach wrth gynllunio a gwneud penderfyniadau.

Gwnaed nifer o welliannau pwysig yn ystod y flwyddyn. Diweddarwyd Rheolau Gweithdrefn Contract i adlewyrchu Deddf Caffael 2023. Adolygwyd a diweddarwyd dogfennau ategol, gan gynnwys Strategaeth Gaffael Cymru Gyfan, dogfennau gwahoddiad i dendro a'r biblinell gaffael.

Cofrestrodd y Gwasanaeth hefyd ar blatfform y llywodraeth ganolog ar gyfer cyhoeddi hysbysiadau caffael, gan helpu i sicrhau cydymffurfiaeth a gwella tryloywder.

Gwelodd y flwyddyn hefyd fuddsoddiad mewn pobl a systemau. Penodwyd prentis caffael newydd ac mae wedi dechrau astudio tuag at gymwysterau trwy gyrsiau'r Sefydliad Caffael a Chyflenwi Siartredig.

Cyflwynwyd meddalwedd newydd i helpu i fonitro risg y gadwyn gyflenwi, a dechreuodd gwaith gyda'r tîm Cyllid i wella'r broses ar gyfer onboarding cyflenwyr newydd. Roedd hyfforddiant ac ymwybyddiaeth yn parhau i fod yn rhan bwysig o'r rhaglen waith. Cynlluniwyd gweithdai parhaus i helpu adrannau i ddeall Deddf Caffael 2023 a Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus 2023. Mae datblygu dogfen achos busnes newydd hefyd wedi helpu i sicrhau bod caffael yn cael ei nodi yn gynnar, fel y gellir dewis y llwybr cywir a chydymffurfio i'r farchnad.

Gwnaed cynnydd hefyd ar systemau rheoli contractau. Ailddechreuodd y gwaith ar fodiwl y contract gyda chefnogaeth y tîm Cyllid, gyda phrofi a chynllunio cyflwyno yn digwydd yn ystod y flwyddyn. Erbyn diwedd y cyfnod adrodd, roedd y modiwl yn barod i fynd yn fyw o 2 Ebrill 2026. Bydd hyn yn helpu i wella gwelededd contractau ar draws y Gwasanaeth a chefnogi cydymffurfiaeth â Rheolau Gweithdrefnau Contract a deddfwriaeth gaffael.

Yn gyffredinol, roedd y flwyddyn yn canolbwyntio ar gryfhau trefniadau caffael, gwella cydymffurfiaeth, adeiladu gwybodaeth fewnol a rhoi'r systemau a'r adnoddau cywir ar waith. Mae llawer o'r datblygiadau hyn bellach yn dod yn rhan o waith arferol o ddydd i ddydd, gan ddarparu sylfaen gryfach ar gyfer y swyddogaeth Caffael yn y dyfodol.

Amcan 14: Nodi a gweithredu gwelliannau digidol i effeithlonrwydd swyddogaeth y gyflogres.

Eleni canolbwyntiodd y gwaith ar wella systemau cyflogres a gweithwyr, cryfhau prosesau mewnol a chefnogi'r broses o gyflwyno offer digidol. Roedd y prif feysydd gweithgaredd yn cynnwys:

1. Datblygu'r Modiwl Teithio a Threuliau:

Gan weithio gyda'r datblygwr meddalwedd, cyflwynwyd modiwl newydd i gefnogi prosesu digidol hawliadau milltiroedd a chynhaliaeth a gyflwynwyd gan staff y Gwasanaeth. Cynhyrchwyd deunyddiau hyfforddi i gynorthwyo defnyddwyr a oedd hefyd yn cefnogi cyflwyno'r modiwl newydd.

2. Gwelliannau i weinyddu cyflogres:

Cynhaliwyd adolygiad o brosesau cyflogres, gan gynnwys gwaith i leihau dibyniaeth ar ffurflenni P11D (ffurflen statudol yn y DU a gyflwynwyd i Gyllid a Thollau EM gan gyflogwyr sy'n rhestru'r buddion y maent yn eu darparu). Mae hyn yn disgwyl gofynion cyfreithiol yn y dyfodol.

3. Newidiadau i gefnogi prosesau buddion a gwyliau i weithwyr:

Cafodd y broses Cynllun Beicio i'r Gwaith ei hadolygu a'i chryfhau ar ôl canfod bod gwiriadau cymhwysedd yn anghyson. Ymestynnwyd y Cynllun Gwyliau Peilot hefyd i'r flwyddyn nesaf, gyda 17 o orsafoedd eraill yn ymuno â'r peilot. Mae adborth gan orsafoedd sy'n cymryd rhan wedi bod yn gadarnhaol ar y cyfan.

Amcan 15: Datblygu'r broses cynllunio ariannol.

Trwy gydol y flwyddyn bu cynnydd da o ran gwella cynllunio ariannol a rheoli cyllideb. Cynhaliwyd adolygiad llawn o fodiwl cyllideb TechOne, gyda chefnogaeth ymgynghorwyr allanol i wella cyfrifiadau, tablau data, ac adroddiadau. Adolygwyd templedi a ddefnyddiwyd ar gyfer gosod cyllideb hefyd, er mwyn dal y wybodaeth sydd ei hangen yn well, a darparu cefnogaeth gliriach i ddeiliaid cyllideb.

Parhaodd y gwaith gydag ymgynghorwyr TechOne i wella trefniadau rhagfynegi o fewn y system ariannol. Ochr yn ochr â hyn, derbyniwyd ac adolygwyd y drafft cyntaf o geisiadau cyllideb a chynlluniau adrannol ar gyfer cyllideb 2026-27, gan gynnwys cefnogi achosion busnes. Diweddarwyd gwaith cyllideb cyflog hefyd i wneud casglu gwybodaeth, adolygu rhagdybiaethau a llwytho data i'r system ariannol yn fwy effeithlon.

Cafodd y Cynllun Dirprwyo Ariannol ei ddiweddarau a'i gymeradwyo, a dechreuwyd gwaith i ddiweddarau'r system ariannol, canllawiau a deunyddiau hyfforddi i adlewyrchu'r newidiadau hyn. Cyflwynwyd adroddiad wythnosol ar gyfer gofynion i ysgogi gweithredu archebion prynu agored, wedi'i gefnogi gan gyfathrebiadau atgoffa am y broses brynu-i-dalu gywir. Cwblhawyd proses y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb, cymeradwywyd y gyllideb ddrafft, a rhannwyd gwybodaeth frifio gyda Chyfarwyddwyr Cyllid ynghyd ag ardollau dangosol.

Gwellodd perfformiad hefyd wrth brosesu anfonebau, gyda'r amser talu cyfartalog yn cael ei leihau i 28 diwrnod, gan ddod â pherfformiad i gydymffurfiaeth. Bydd gwaith pellach yn parhau yn ystod 2026-27 i gynyddu cyfran yr anfonebau a dalwyd o fewn 30 diwrnod i uwch na 95%. Yn ogystal, cwblhawyd y Strategaeth Adnoddau Tymor Canolig

sy'n cwmpasu'r cyfnod hyd at 2030, ynghyd â'r strategaethau ariannol a'r datganiad ar gyfer 2026-27. Mae nifer o'r gwelliannau hyn bellach wedi'u cwblhau a byddant yn parhau fel rhan o fusnes fel arfer.

Amcan 16: Monitro canlyniadau trawsnewid a rheoli newid.

Wrth baratoi'r Gwasanaeth ar gyfer gwytnwch sefydliadol a newid yn y dyfodol, gweithiodd yr adran AD ar draws blaenoriaethau AD allweddol, gan gynnwys:

- **Datblygu'r Gweithlu a Chynhwysiant**

Mae'r Llawlyfr Sefydlu Corfforaethol wedi'i ddiweddaru, ac mae deunyddiau Gweithredu Cadarnhaol wedi'u datblygu i gefnogi ymgysylltu cyson ar draws y Gwasanaeth.

- **Adolygiad Polisi a Chydymffurfiaeth Ddeddfwriaethol**

Mae polisiâu a gweithdrefnau Adnoddau Dynol yn cael eu hadolygu mewn ymateb i Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 2025, gyda diweddariadau deddfwriaethol perthnasol wedi'u hymgorffori.

- **Iechyd a Lles**

Mae'r Gwasanaeth yn parhau i gefnogi iechyd a lles yn y gweithle drwy gymryd rhan yn y Rhaglen Monitro Cymheiriaid Cymru iach sy'n Gweithio.

- **Gweithdrefnau Cwyno Allanol**

Mae gweithdrefnau cwyno allanol yn cael eu hadolygu, gan gynnwys opsiynau ar gyfer gwell adrodd a rheoli achosion.

- **Parhad Busnes a Gwydnwch Sefydliadol**

Mae'r Cynllun Rheoli Parhad Busnes wedi'i adolygu a'i ddiweddaru ar gyfer 2025, ac mae siart llif proses wedi'i ddatblygu i gefnogi trefniadau recriwtio, symud a throsglwyddo cyson.

- **Safonau Gweithio a Phroffesiynol mewn Partneriaeth**

Mae gwaith wedi mynd rhagddo ar aelodaeth gorfforaethol Blue Light, achrediad Cyflog Byw Go lawn, a datblygu rhwydwaith safonau proffesiynol Gwasanaeth Tân ac Achub y DU.

Iechyd a Diogelwch

Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc 1974 yw'r brif ddeddfwriaeth sy'n llywodraethu iechyd a diogelwch yn y gweithle ym Mhrydain Fawr. Mae digwyddiadau sy'n ymwneud â gwaith a damweiniau a fu bron â digwydd yn cael eu monitro drwy'r Pwyllgor Iechyd, Diogelwch a Lles. Er nad yw'n orfodol ar hyn o bryd, anogir cyrff cyhoeddus i gynnwys crynodeb o'u perfformiad iechyd a diogelwch yn eu hadroddiadau blyneddol.

Iechyd a Diogelwch

Ystadegau digwyddiadau diogelwch
dros y flwyddyn ariannol 2025/26

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

**Cynnydd o 0.35%
mewn ddamweiniau**

Cafodd **290** o ddigwyddiadau diogelwch ei gofnodi rhwng Ebrill 1af a Mawrth 31ain, i gymharu â chyfanswm o **289** dros y cyfnod 24/25. Mae hwn yn gynydd bach o **0.35%**.

105

Achosion Agos

40

o anafiadau

34%

**o anafiadau yn arwain at
amser i ffwrdd o'r gweithle**

24

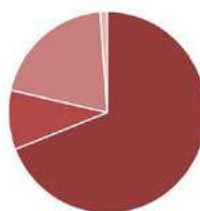
**adroddiadau o ddifrod
i Fflyd Wen**

65

**adroddiadau o ddifrod
i Fflyd Goch**

Fath o Ddifrod Cerbyd

Ymlaen: **54 (61%)**

Nôl: **9 (10%)**

Sefydlog: **26 (29%)**

Ein Hegwyddor Atal

Gweithio gyda phartneriaid i helpu i wneud cymunedau'n fwy diogel.

Lleihau'r risgiau i'n cymunedau, yn enwedig i'r bobl hynny a allai fod yn fwy agored i niwed, drwy ein rhaglenni ymyrraeth sefydledig fel Archwiliadau Diogel ac Iach a Phrosiect Ffenics.

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Cymru
gydnerth

Cymru o
gymunedau
cydlynus

Cymru
iachach

Cymru sy'n
gyfrifol ar
lefel fyd-
eang

Cyflawniadau yn 2025-26

Amcan 1: Defnyddio data uchel o ran ei ansawdd i gefnogi gweithgareddau diogelwch tân, yn enwedig y dull newydd sy'n seiliedig ar risg, i nodi ac i gynnal o leiaf 17,500 o Archwiliadau Diogel ac Iach lefel uchel.

Cyflwynwyd cyfanswm o 19,374 o Wiriadau Diogel ac Iach yn ystod y flwyddyn, gan ragori ar darged y Gwasanaethau eu hunain o 1,876.

Cynyddodd nifer y Gwiriadau Diogel ac Iach (SWAC) risg uchel fel canran gyffredinol, gan ddangos bod y Gwasanaeth wedi bod yn llwyddiannus yn ei waith i gyrraedd pobl fwy agored i niwed. Mae'r gwaith hwn wedi'i gyflawni drwy ddefnyddio Data Caerwysg y GIG a rheoli atgyfeirio SWAC diwygiedig.

Mae dangosfyrddau bellach yn cael eu creu, ac yn cael eu hadnewyddu'n ddyddiol, sy'n darparu gwybodaeth glir a chywir i staff atal i gynorthwyo gyda'u llwythi gwaith unigol.

	SAWC yn ôl Blaenoriaeth (rhif)	SAWC yn ôl Blaenoriaeth (canran)
Blaenoriaeth Uchel	5,491	28.3%
Blaenoriaeth Ganolig	3,839	19.8%
Blaenoriaeth Isel	10,044	51.9%
Cyfanswm	19,374	100.0%

	SAWC trwy Atgyfeiriad (rhif)
Gan Asiantaeth	3,917
Nid gan Asiantaeth	15,457
Cyfanswm	19,374

Amcan 2: Darparu ymyriadau diogelwch yn y cartref sy'n seiliedig ar wybodaeth ac sy'n targedu'r preswylwyr mwyaf agored i niwed yn ein cymunedau. Byddwn yn cyflawni 12 ymgyrch aml-asiantaethol wedi'u targedu ar draws Gogledd Cymru.

Cynhaliwyd pedair ymgyrch aml-asiantaeth:

1. Yn ystod mis Ebrill cynhaliodd staff ddigwyddiad Diogelwch Dŵr ar Stryd Fawr Bangor.

Nod y digwyddiad hwn oedd codi ymwybyddiaeth o ddŵr, a'r peryglon posibl mewn ac o amgylch y dŵr yn y cyfnod cyn y tywydd cynhesach.

Cynhaliodd staff atal ddigwyddiad 'pop-up' ar y Stryd Fawr, gan arddangos offer Achub Dŵr, ac annog aelodau o'r cyhoedd i stopio a siarad â diffoddwyr tân i gael cyngor diogelwch dŵr.

2. Ar 1 Hydref, nododd y Gwasanaeth Ddiwrnod Rhyngwladol Pobl Hŷn drwy gynnal digwyddiad cymunedol yng Ngorsaf Dân Dinbych, ochr yn ochr â phartneriaid, i hyrwyddo'r cymorth amrywiol sydd ar gael i aelodau hŷn o'n cymuned a chynnig gwiriadau Diogel ac lach i'r rhai sydd eu hangen.

Roedd aelodau o'r Tîm Atal wrth law i ddarparu gwybodaeth bwysig am ddiogelwch tân yn y cartref, gyda chynghor penodol wedi'i deilwra i helpu i fynd i'r afael â rhai o'r heriau sy'n wynebu'r genhedlaeth hŷn o ran cadw eu cartrefi yn ddiogel ar dân. Aeth Gweithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref allan i gynnal gwiriadau Diogel ac lach yn yr ardal leol, gan dargedu aelwydydd â phreswylwyr hŷn. Ymunodd aelodau o staff corfforaethol â nhw a oedd wedi gwirfoddoli i gynorthwyo gydag ymweliadau, gan helpu i sicrhau bod rhai o'r aelodau mwyaf agored i niwed o'n cymuned yn gallu teimlo'n ddiogel yn eu cartrefi.

3. Ym mis Tachwedd, creodd a rhannu nifer o fideos trwy'r cyfryngau cymdeithasol yn hyrwyddo awgrymiadau diogelwch tân coginio, a chynghor ar beth i'w wneud pe bai tân coginio yn mynd allan o reolaeth.

Mae tanau coginio yn parhau i fod yn un o'r prif achosion ar gyfer galwadau brys i danau annedd. O'r 322 o danau anheddau damweiniol a fynychodd y Gwasanaeth yn ystod y flwyddyn, roedd 56 ohonynt yn achos uniongyrchol o 'Goginio'.

Gellir dod o hyd i wybodaeth fwy manwl am ddiogelwch coginio [yma](#).

4. Ymwelodd staff Atal Tân a diffoddwyr tân gweithredol â marchnadoedd ffermwyr ledled Gogledd Cymru a Swydd Amwythig i dynnu sylw at bwysigrwydd dilyn y Cod Llosgi Grug a Glaswellt. Roedden nhw'n darparu cynghor yn uniongyrchol i ffermwyr a hefyd yn dosbarthu taflenni gwybodaeth.

Amcan 3: Datblygu cynlluniau ar gyfer ardaloedd lleol yn unol â Chynllun Rheoli Risg Cymunedol 2025–29.

Trafodwyd y weithred hon yn niwrnod cynllunio 2025–26 y Tîm Arweinyddiaeth Gwasanaeth (SLT), ac fel rhan o'r fframwaith asesu risg strategol a chynllunio, nodwyd na fyddai digon o adnoddau i gyflawni yn erbyn y weithred hon.

Mae aelodau Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth yn dewis peidio â gweithredu'r cam gweithredu hwn ar hyn o bryd.

Amcan 4: Cynnal 12 o ymgyrchoedd aml-asiantaethol sy'n seiliedig ar wybodaeth ac sy'n targedu'r rhai sydd fwyaf tebygol o fod mewn Gwrthdrawiadau ar y Ffordd neu ddigwyddiadau boddi mewndirol.

Ymgyrchoedd Diogelwch ar y Ffyrdd:

- Cynhaliwyd sawl sesiwn o '[Stori Olivia](#)' drwy gydol y flwyddyn, gyda dros 2,200 o fynychwyr. Mae stori Olivias yn seiliedig ar ddigwyddiad bywyd go iawn, gan ddefnyddio lluniau dashcam i dynnu sylw at beryglon gyrru'n ddifrifol.

Fe wnaeth staff a chydweithwyr o Heddlu Gogledd Cymru ffilmio fideo byr mewn cydweithrediad â Grŵp Llandrillo Menai a gafodd ei ryddhau ar y cyfryngau cymdeithasol. Mae'r fideo yn esbonio'r hyn y mae'r Gwasanaeth yn gobeithio ei gyflawni trwy gyflwyno Stori Olivia, a hefyd yn dal meddyliau a theimladau'r myfyrwyr a oedd wedi derbyn sesiwn Stori Olivia.

- Cyflwynwyd sesiynau [BikerDown](#) i dros 100 o feicwyr. Mynychodd cynrychiolwyr staff y MCL Bikeshow yn Birmingham i hyrwyddo'r cyrsiau BikerDown a BikerSafe, ac roeddent yn gallu cofrestru dros 300 o bobl i fynychu sesiynau lleol. Gwelwyd y cwrs BikerDown cyntaf i gael ei gynnal ym Mhwelli ym mis Gorffennaf. Cefnogwyd hyn gan gynrychiolwyr o'r fenter 'Beic Modur Iechyd Meddwl'.
- Parhaodd y cydweithrediad â Heddlu Gogledd Cymru gyda lansiad 'Operation Apex'. Mae hon yn ymgyrch amlwg iawn gyda'r nod o leihau anafiadau beiciau modur a gwella diogelwch beicwyr. Fel rhan o'r fenter hon, mae gan ddau lwybr allweddol farciau ffordd PRIME (Perceptual Rider Information for Maximising Expertise and Enjoyment), i gynorthwyo beicwyr i drin corneli.
- Parhaodd y Gwasanaeth â'i gyfranogiad gydag 'Operation Ugain'. Trwy 'Operation Ugain' gall gyrrwyr sy'n teithio dros y terfyn cyflymder ddewis dewis arall yn lle pwyntiau cosb a/neu ddirwy. Y dewis arall yw cyflwyniad 10 munud am ddim a gyflwynir gan staff y gwasanaeth tân a'i nod yw hysbysu pobl am beryglon goryrru.

Mae cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer y gwaith cydweithredol hwn wedi'i ymestyn oherwydd y canlyniadau cadarnhaol.

- Roedd digwyddiadau diogelwch ffyrdd eraill yn cynnwys digwyddiadau 'Panad i Beicwyr', a hyrwyddo ymgyrch yr Heddlu '5 Angheuol'.

Ymgyrchoedd Diogelwch Dŵr:

- Yn gynnar yn y flwyddyn, hyrwyddwyd ymgyrchoedd diogelwch dŵr, fel #DoethynyDŵr a Arnofio i Fyw, drwy'r cyfryngau cymdeithasol, a sesiwn ymgysylltu â'r cyhoedd ym Mangor. Cyflwynwyd hyfforddiant hefyd i geidwaid Pentre Peryglon.
- Mae ymgyrch diogelwch plant 'Canfod y peryglon' hefyd wedi helpu i godi ymwybyddiaeth o beryglon dŵr trwy sesiynau rhyngweithiol mewn ysgolion a grwpiau cymunedol.
- Cyflwynwyd hyfforddiant diogelwch dŵr i wardeniaid o Barc Cenedlaethol Eryri, a oedd yn cynnwys sesiwn tair awr, gan gribo theori a dysgu ymarferol.

- Yn ystod 'Wythnos Atal Boddi', ymwelodd staff gweithredol ag ysgol gynradd, ynghyd â'r 'Uned Achub Llinell Ddŵr', o orsaf dân Bangor.
- Ym mis Gorffennaf, ymunodd staff â phartneriaid ar gyfer 'Diwrnod Atal Boddi'r Byd', i helpu i ledaenu negeseuon a allai achub bywydau yn ein hardaloedd cymunedol. Cynhaliwyd dau ddigwyddiad ymwybyddiaeth diogelwch dŵr cyhoeddus yn Llyn Tegid, Y Bala, a Llyn Padarn, Llanberis. Gwelodd y ddau ddigwyddiad staff arddangosiadau ymarferol a gweithgareddau diogelwch dŵr.
- Ym mis Tachwedd, croesawodd staff y Gwasanaeth gydweithwyr o dimau Achub Mynydd Llanberis, Achub Mynydd Dyffryn Ogwen, ac Achub Mynydd Aberglasyn i Orsaf Dân Bangor. Cynlluniwyd y fenter hon i wella cydlynu a chryfhau perthnasoedd gwaith yn ystod digwyddiadau achub dŵr ledled y rhanbarth.
- Mae cynllun peilot 'Diogelwch Nofio' newydd yn cael ei ddatblygu. Mae hyn wedi'i anelu at blant rhwng naw ac 11 oed a bydd yn cael ei gynnal mewn canolfannau hamdden, i ddarparu gweithgareddau ymarferol yn y pwll. Bwriedir i'r sesiynau cyntaf gael eu cynnal yn ystod 2026.

Amcan 5: Darparu pecynnau ymyrraeth gynnar pwrpasol sydd wedi'u hachredu gan Ymddiriedolaeth y Brenin, gan ddefnyddio dull sy'n ystyriol o drawma er mwyn meithrin plant a phobl ifanc sy'n fwy diogel, sy'n gryfach ac yn fwy gwydn.

Trwy gydol y flwyddyn, mae'r [Prosiect Ffenics](#) parhau i gyflawni canlyniadau cryf i bobl ifanc a atgyfeiriwyd gan ysgolion. Yn ystod y flwyddyn, cyflwynwyd 20 o gyrsiau, pob un ohonynt yn cofnodi cyfraddau cwblhau uchel.

Adroddodd ysgolion fanteision clir o'r rhaglen, gan gynnwys gwelliant ymddygiad o 80% yn chwarter un a 78% yn chwarter dau, ynghyd ag adborth cadarnhaol o 100% am yr ymyrraeth yn y ddau chwarter. Yn ogystal, cyflawnodd 70% o'r cyfranogwyr yn y ddau chwarter gymhwyster llawn [Agored Cymru](#).

	CH1	CH2	CH3	CH4
Nifer y cyrsiau a gynhaliwyd	4	4	6	6
Nifer y Plant a phobl ifanc	33	29	55	55
% gwelliant ymddygiad a adroddwyd	80%	78%	66%	73%
% adborth cadarnhaol	100%	100%	100%	100%
% Agored Cymru	70%	70%	62%	92%
% Cwrs wedi'i gwblhau gan Plant a phobl ifanc	88%	86%	67%	92%

Ochr yn ochr â'r cyflawniad, gwnaed cynnydd sylweddol wrth ddatblygu cysylltiad y prosiect ag [Ymddiriedolaeth y Brenin](#). Yn ystod y flwyddyn, ymgynghorwyd â'r polisïau gofynnol a'u cyflwyno i'r Gwasanaeth Dim Arweinyddiaeth (SLT), a rhannwyd asesiadau effaith ategol gydag arweinwyr perthnasol. Erbyn chwarter tri, roedd y Tîm Atal yn cwblhau'r ddogfennaeth oedd ei hangen i gysylltu Prosiect Phoenix â

fframwaith Ymddiriedolaeth y Brenin, ac erbyn chwarter pedwar, roedd achrediad wedi'i gymeradwyo. Mae hyn yn golygu bod Tîm Ffenics bellach yn cyflawni yn unol â maes llafur a chymhwyster The King's Trust.

Gwelodd chwarter pedwar hefyd gynnydd mewn gweithgarwch ymgysylltu ehangach. Cynhaliodd y tîm naw ymrwymiad ysgol, gan ddarparu cyngor diogelwch tân pwrpasol i fwy na 800 o ddisgyblion. Yn yr un chwarter, cynhaliwyd chwe chwr Ffenics gyda 55 o ddisgyblion yn mynychu, gan ddangos twf parhaus mewn cyrhaeddiad a galw am y rhaglen.

Ar y cyfan, mae hon wedi bod yn flwyddyn gadarnhaol i Brosiect Phoenix, gyda chanlyniadau cryf gan gyfranogwyr, adborth rhagorol gan ysgolion, a chynnydd pwysig wrth sicrhau achrediad ac alinio'r rhaglen ag Ymddiriedolaeth y Brenin.

Amcan 6: Darparu 12 o ddigwyddiadau Datblygu Proffesiynol Parhaus i staff drwy gydol y flwyddyn, a hynny er mwyn meithrin eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth, gan eu galluogi i wasanaethu eu cymunedau lleol yn well.

Mae'r rolau a elwid gynt yn Rheolwyr Partneriaeth wedi cael eu trawsnewid i ddarparu arweinyddiaeth fwy ffocws ac arbenigol sy'n gwasanaethu'n well ein staff a'r Gwasanaeth yn ei gyfanrwydd.

Yn unol â'r newid hwn, mae'r teitl Rheolwr Partneriaeth yn cael ei ddisodli gan Reolwr Atal i adlewyrchu natur rhagweithiol, sy'n canolbwyntio ar y gymuned y rolau.

Roedd gweithgareddau hyfforddi a gynhaliwyd gan aelodau'r Adran Atal yn cynnwys:

1. Ymwybyddiaeth o Fyddar
2. Cymorth i Ddioddefwyr
3. Diwrnod Llesiant
4. Hyfforddiant Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant
5. Trwm eu Clyw – hyfforddiant penodol a ddarperir gan 'Fireblitz'
6. Datrys gwrthdaro

Ein Hegwyddor Diogelu

Gwneud busnesau'n fwy diogel gyda'n gilydd.

Darparu canllawiau arbenigol i fusnesau ar ddiogelu rhag tân i helpu i sicrhau diogelwch adeiladau, gweithwyr a chwsmeriaid, a thrwy hynny gefnogi busnesau i dyfu. Mae adeiladau risg uchel yn cael eu blaenoriaethu ar gyfer arolygiadau, gan gyfrannu at ddiogelwch y cyhoedd yn gyffredinol.

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Cymru
gydnerth

Cymru o
gymunedau
cydlynus

Cymru
iachach

Cymru sy'n
gyfrifol ar
lefel fyd-
eang

Cymru
llewyrchus

Cyflawniadau yn 2025-26

Amcan 1: Datblygu pob swyddog goruchwylio a swyddogion ar y system dyletswydd hyblyg i fod ar Lefel 2 mewn Diogelwch Tân Busnes.

Canolbwyntiodd y Gwasanaeth ar hyfforddiant i gyflawni cymwysterau Lefel 4 mewn Diogelwch Tân oherwydd dyrchafiadau, dechreuwyd newydd a symudiad staff o fewn y tîm.

Mae'r penderfyniad hwn yn cefnogi aliniad â Dangosyddion Perfformiad Allweddol y Rhaglen Arolygu Seiliedig ar Risg a fframwaith cymhwysedd y Cyngor Penaethiaid Tân Cenedlaethol ar gyfer Diogelwch Tân – Diogelu. Mae datganiadau o ddiddordeb wedi'u cyhoeddi a'u hasesu'n ganolog cyn archebu cyrsiau. Mae'r Technegydd Peirianeg Tân wedi archwilio cyfleoedd i alluogi cyflwyno'r cwrs Lefel 2 yn fewnol, gan gynnwys ymweliad â Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru.

Mae'r camau hyn yn parhau oherwydd symudiad staff o fewn y Gwasanaeth.

Amcan 2: Parhau i ddarparu Rhaglen Arolygu Seiliedig ar Risg sy'n defnyddio gwybodaeth er mwyn lleihau'r nifer o anafiadau a marwolaethau sy'n digwydd o ganlyniad i danau mewn eiddo domestig ac annomestig.

Cymerodd staff amddiffyn ran mewn ymgyrch aml-asiantaeth ledled y DU a weithredwyd i fynd i'r afael â throseddau cyfundrefnol.

Mae Operation Machinize yn fenter a gydlynir yn genedlaethol dan arweiniad y Ganolfan Troseddau Economaidd Cenedlaethol (NECC) a Chyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu (NPCC), sy'n canolbwyntio ar fynd i'r afael â cham-drin troseddol busnesau stryd fawr arian parod sy'n cael eu hecsbloetio i olchi arian anghyfreithlon a chefnogi troseddau cyfundrefnol ehangach.

Drwy gydol 2025, gweithiodd swyddogion o Uned Troseddau Cyfundrefnol Rhanbarthol Gogledd Orllewin (NWROCU) ochr yn ochr â phartneriaid gan gynnwys CThEM, Safonau Masnach, Gorfodi Mewnffudo, Iechyd yr Amgylchedd, yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) a Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (GTAGC).

Fel rhan o'r dull amlasiantaethol hwn, cynhaliodd swyddogion NWFRS a swyddogion cydymffurfio o'r tîm Diogelu arolygiadau i asesu cydymffurfiaeth diogelwch tân o dan Orchymyn Diwygio Rheoleiddiol (Diogelwch Tân) 2005.

Ym mis Tachwedd, mynychodd Swyddogion Cydymffurfio fforwm landlordiaid yn Nhŷ Pawb, Wrecsam mewn partneriaeth â Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam (CBSW).

Nod y digwyddiad oedd darparu canllawiau diogelwch tân i landlordiaid presennol a darpar landlordiaid drwy gyflwyniadau a chyfleoedd rhwydweithio, gan dynnu sylw at gyfrifoldebau landlordiaid o dan Orchymyn Diwygio Rheoleiddiol (Diogelwch Tân) 2005.

Roedd hefyd yn llwyfan i'r Gwasanaeth a CBSW arddangos eu gwaith partneriaeth aml-asiantaeth ar draws gwahanol fathau o eiddo, gan gynnwys tecawê, bariau ewinedd a llety Airbnb. Dangosodd hyn fod ymdrechion rheoleiddio yn ymestyn y tu hwnt i Dai mewn Amlfeddiannaeth (HMO) ac adeiladau sengl i sicrhau bod pob llety yn bodloni'r un safonau. Pwysleisiodd y cyflwyniad y gwaith cynhwysfawr y tu ôl i'r llenni a wnaed i nodi risgiau, dilyn pryderon a chymryd camau gorfodi neu wahardd priodol pan fo angen.

Amcan 3: Cynnal ymgyrchoedd misol i roi sicrwydd ynghylch diogelwch tân i fusnesau er mwyn hyrwyddo diogelwch mewn eiddo masnachol.

Dros y flwyddyn, mae gwaith yn y maes hwn wedi parhau er gwaethaf prinder staff parhaus, sydd wedi cyfyngu ar faint o weithgarwch y gellid ei wneud. Serch hynny, mae gwaith busnes fel arfer wedi parhau gyda phartneriaid, ac mae rhai camau wedi'u targedu wedi'u cyflawni lle mae capasiti yn caniatáu.

Roedd hyn yn cynnwys cydweithio ag asiantaethau partner ar safleoedd a risgiau penodol, cefnogaeth ar gyfer gweithgarwch gorfodi, a gwaith parhaus gyda CEM Berwyn a rhanddeiliaid eraill i helpu i leihau digwyddiadau tân. Roedd Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru hefyd yn cefnogi gweithgareddau hyfforddi ar gyfer staff ac arolygwyr iechyd a diogelwch.

Yn chwarter olaf y flwyddyn, cafwyd ymweliad aml-asiantaeth â Fflatiau ger Porthaethwy a arweiniodd at nifer o hysbysiadau gorfodi i'r cyfarwyddwyr eiddo

Amcan 4: Gweithio gydag asiantaethau partner a chynnal ymyriadau a digwyddiadau tymhorol er mwyn rheoli ein tirwedd ac i leihau'r nifer o danau gwyllt sy'n digwydd.

Mae'r Awdurdod Tân wedi mabwysiadu diffiniad y Cyngor Penaethiaid Tân Cenedlaethol ar gyfer cofnodi tanau gwyllt, sy'n cael ei ddiffinio fel unrhyw dân llystyfiant heb ei reoli lle mae angen penderfyniad neu weithredu ynglŷn â'i atal rhag. Bydd tân gwyllt yn bodloni un neu fwy o'r meini prawf canlynol:

- Yn cynnwys ardal ddaearyddol o o leiaf un hectar (10,000 metr sgwâr)
- Mae ganddo hyd fflam parhaus o fwy na 1.5 metr

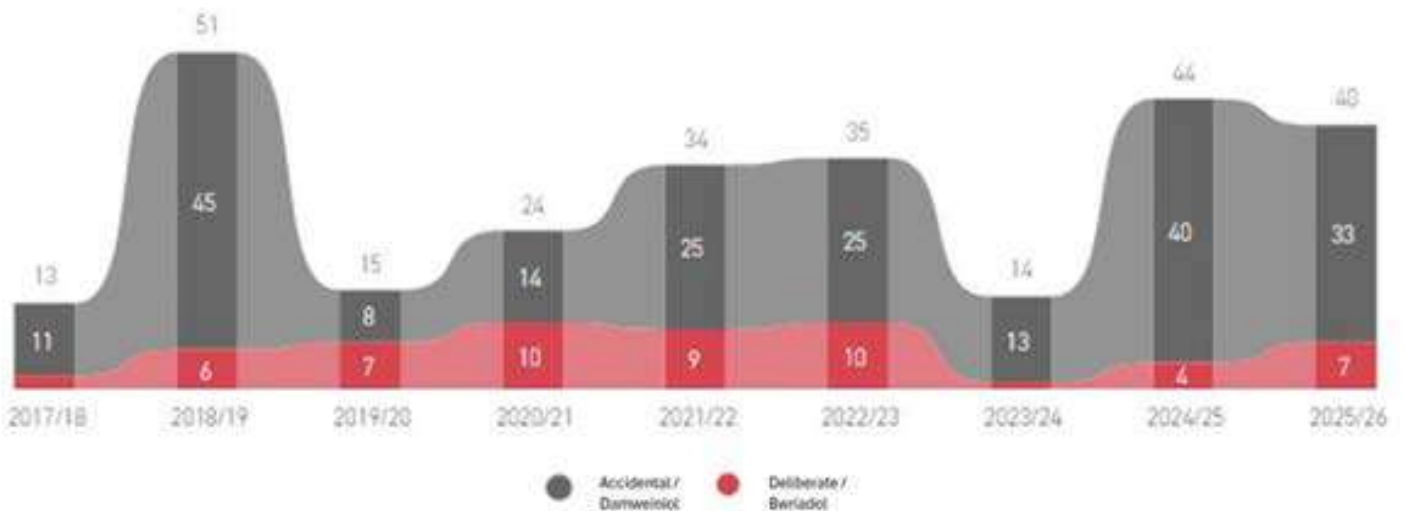
- Angen adnodd ymroddiad o o leiaf pedwar pwmp / adnoddau gwasanaeth tân ac achub
- Yn gofyn am adnoddau i gael eu hymrwymo am o leiaf chwe awr
- Yn fygythiad difrifol i fywyd, yr amgylchedd, eiddo a seilwaith

Mynychodd y Gwasanaeth 40 o danau gwyllt yn ystod y flwyddyn. O'r rhain, dechreuwyd 33 yn ddamweiniol a chredwyd bod saith wedi dechrau'n fwriadol.

Er gwaethaf gostyngiad cyffredinol yn nifer y tanau gwyllt a fynychwyd o'i gymharu â'r llynedd, cynyddodd nifer y rhai a ddechreuwyd yn fwriadol o dri.

Roedd y Gwasanaeth yn arbennig o brysur yn ystod mis Awst pan fynychwyd digwyddiadau sylweddol ym Mynydd Bodafon yn Llannerchymedd, Ynys Môn a Mynydd Cwm yn Llandudno, Conwy ac yn Nhrefriw, Sarnau, Sir Ddinbych.

Mae'r graff isod yn dangos sut y gall presenoldeb brys i danau gwyllt amrywio flwyddyn ar ôl blwyddyn.

Ym mis Chwefror daeth y cerbyd 'Argocat' newydd yn weithredol. Mae hwn yn gerbyd pob tir, a fydd yn darparu cymorth ychwanegol i bersonél ac offer. Bydd y cerbyd hwn wedi'i leoli yng ngorsaf dân Bae Colwyn ond bydd yn cael ei ddefnyddio i fynychu digwyddiadau brys ledled Gogledd Cymru yn ôl yr angen.

Ein Hegwyddor Ymateb

Darparu ymateb brys effeithiol.

Bod yn barod i ymateb pan fydd arnoch ein hangen: i ddiogelu'r hyn sy'n bwysig i chi, i achub bywydau, lleihau niwed, ac amddiffyn cartrefi a busnesau.

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Cymru
gydnerth

Cymru o
gymunedau
cydlynus

Cymru
iachach

Cymru sy'n
fwy cyfartal

Cyflawniadau yn 2025-26

Amcan 1: Dylunio, caffael a dosbarthu offer diffodd tân gyda gwelliannau a fydd yn darparu datrysiad caban glân, gan leihau'r risg, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, o halogion yn dod i gysylltiad â'n diffoddwyr tân.

Yn ystod y flwyddyn, cwblhaodd pum offer ymateb brys newydd brofion derbyn a chawsant eu dwyn i wasanaeth. Mae pob offer yn cynnwys dyluniad 'Caban lân', sy'n helpu i leihau amlygiad diffoddwyr tân i halogion tân. Datblygwyd y dyluniad trwy ymchwil a datblygu dan arweiniad y gweithgor Halogion, gyda mewnbwn gan randdeiliaid allweddol ar draws y Gwasanaeth a chynrychiolwyr o Undeb y Brigadau Tân. Mae'r offer hefyd yn cynnwys pibellau a changhennau 22mm newydd, yn unol ag argymhellion adroddiad Prif Gynghorydd Tân ac Achub ac Arolygydd Cymru ar ymateb i danau anheddau domestig. Y cyflwyniad diweddaraf hwn yw'r ail i ddefnyddio'r dyluniad hwn, a fydd nawr yn sail i adeiladu offer yn y dyfodol wrth i ni barhau i wella'r fflyd trwy adborth defnyddwyr a rhaglenni amnewid parhaus.

Amcan 2: Gosod Mesuryddion Llif ar beiriannau pwmpio, mewn ymateb i'r hyn a ddysgwyd yn sgil Grenfell, ac argymhelliad gan Brif Gynghorydd Tân ac Achub Cymru.

Yn ystod y flwyddyn, parhaodd cynnydd ar ehangu'r defnydd o fesuryddion llif ar draws y fflyd goch (cerbydau sy'n mynychu digwyddiadau brys). Mae pum cerbyd eisoes mewn gwasanaeth gyda mesuryddion llif wedi'u gosod, ac mae cynlluniau yn dal i gael eu datblygu ar gyfer y cerbydau sy'n weddill a'r amserlen i'w cwblhau. Archebwyd wyth cit arall, gyda'r adran Fflyd yn parhau i fynd ar drywydd cyflenwi. Ar ôl ei dderbyn, mae staff adran y Fflyd yn bwriadu gosod y caledwedd ar y platfformau, gyda chefnogaeth gan Emergency One ar gyfer gosod a chomisiynu meddalwedd. Mae hefyd wedi cysylltu ag Emergency One i drefnu hyfforddiant i staff y Fflyd ym mis Mai neu fis Mehefin 2026 fel y gallant osod y caledwedd ar gyfer yr wyth mesurydd llif sydd eisoes yn berchen arnynt. Fodd bynnag, nid oes dyddiad cyflwyno wedi'i gadarnhau ar gyfer y citiau a archebwyd sy'n weddill.

Amcan 3: Arwain a chydlynw gwaith i uwchraddio systemau technoleg ar draws y Gwasanaeth er mwyn sicrhau eu bod yn seiber-ddiogel ac yn addas i'r diben.

Cynhaliwyd archwiliad o'r holl wasanaethau TGCh ynghyd ag arolygiad o safiad seiberddiogelwch. Mae gwaith wedi'i wneud i ddisodli systemau gweithredu sydd wedi dyddio a dadgomisiynu systemau na ellir eu cefnogi lle na ellid lliniaru'r risgiau technegol. Mae hyn yn sicrhau bod systemau critigol yn barod ac yn gadarn ar hyn o bryd y maent yn dibynnu arnynt.

Amcan 4: Cefnogi a gweithredu'r penderfyniadau a'r argymhellion a wneir gan Weithgor Darpariaeth Frys yr Awdurdod Tân.

Roedd yr Adolygiad o'r ddapariaeth Frys (ECR) yn rhaglen newid fesul cam i wella effeithiolrwydd a gwytnwch yswiriant brys ledled Gogledd Cymru, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig, heb gynyddu'r gyllideb. Ar ôl i'r Awdurdod Tân ac Achub ailddatgan yr ymrwymiad hwn yn gynnar yn 2025, gweithiodd swyddogion, y Tîm Trawsnewid, cyrff cynrychioliadol a swyddogion Undeb y Brigadau Tân gyda'i gilydd i ddatblygu cytundeb ar y cyd a sefydlu'r Grŵp Gweithredu Cytundeb ar y Cyd (CAIG). Arweiniodd y gwaith hwn at drefniadau peilot a gynlluniwyd i wneud y 178 o swyddi ar draws y 22 gwyllo yn yr wyth gorsaf â chriw amser cyflawn/dydd yn fwy hunangynhaliol, gan leihau dibyniaeth ar swyddi sefydlu ehangach i gwmpasu absenoldebau a chreu capasiti i gefnogi dulliau newydd fel criw cnewyllyn mewn ardaloedd gwledig gan gynnwys Dolgellau a Phorthmadog.

Yn ystod 2025, goruchwyliodd CAIG weithredu, cyfathrebu staff a datblygu prosesau ategol, gan gynnwys Cwestiynau Cyffredin, gweithgarwch recriwtio, aliniad shifft a'r Polisi Rhestr Amser Cyflawn. Cyflwynwyd aliniad shifft o 2 Medi 2025 a lansiwyd cynlluniau peilot criw niwclews i gryfhau gorchudd gwledig yn ystod y dydd, gyda chyfathrebu yn pwysleisio'n gyson gydweithio, cefnogaeth staff ac adolygiad rheolaidd. Mae adborth a monitro cynnar yn awgrymu bod y newidiadau yn dechrau gwella gwytnwch, gydag arwyddion calonogol o well argaeledd pwmpiau yn ystod y dydd mewn ardaloedd gwledig, llai o angen am oriau ychwanegol, a manteision ehangach trwy weithgarwch diogelwch cymunedol, ymgysylltu lleol a chefnogaeth gryfach i griwiau ar alwad.

Amcan 5: Cynyddu'r sefydliad o weithwyr ar alwad er mwyn gwella argaeledd peiriannau ar draws y rhanbarth.

Aseswyd ac adolygwyd niferoedd recriwtio, a chyflwynwyd cyflwyniad i'r Tîm Arweinyddiaeth Gwasanaeth (SLT) ym mis Ebrill.

Fel rhan o ddull mwy lleol o recriwtio ar alwad, adolygwyd a thrafodwyd anghenion gorsafoedd unigol ym mhob cyfarfod 'Grŵp Recriwtio ac Argaeledd'.

Yn ystod mis Ionawr rhyddhaodd y Gwasanaeth ddeunyddiau hyrwyddo recriwtio ar alwad newydd ar y cyfryngau cymdeithasol.

Cofnododd diwedd y flwyddyn welliant i nifer y diffoddwyr tân ar alwad sydd ar gael i fynychu digwyddiadau brys; hyd at 502 o bobl o 489 o bobl ar ddechrau'r flwyddyn.

Argaeledd Gorsafoedd System Dyletswydd Ar Alwad (SDAA)

Mae'r tabl isod yn dangos faint o bympiau oedd ar gael ar gyfartaledd ar gyfer pob Gorsaf SDAA rhwng 06:00 a 18:00. Mae'r argaeledd wedi'i rannu fesul mis, ac yn dangos argaeledd yn ystod yr wythnos (Llun-Gwener) ac ar benwythnosau/gwyliau banc.

Mae'r tabl yn cynrychioli'r holl wylfeydd SDAA nad ydynt wedi'u lleoli mewn gorsafoedd amser cyflawn neu griw dydd.

Argaeledd Gorsafoedd SDAA ar Gyfartaledd 06:00–18:00																	
Diwrnod/ Mis	Ebr	Mai	Meh	Ch1	Gorff	Awst	Medi	Ch2	Hyd	Tach	Rhag	Ch3	Ion	Chwe	Maw	Ch4	Blwyddyn yn Gyfan
Llun- Gwener	6	6	5	6	6	4	6	5	6	7	7	6	7	7	6	7	6
Penwythnos (gan gynnwys Gwyliau Banc)	14	14	12	13	11	12	12	12	12	11	9	11	11	11	10	11	12
Cyfartaledd Cyffredinol	9	9	7	8	7	7	7	7	7	8	8	8	9	8	7	8	8
2025/26	7	7	6	7	6	7	6	6	6	7	9	7	10	9	9	9	7

Sylwch fod niferoedd sydd ar gael wedi'u talgrynnu i'r rhif cyfan agosaf.

Mae'r tabl isod yn adlewyrchu nifer y dechreuwyr a'r ymadawyr â'r SDAA yn ystod chwarter dau, o gymharu â'r un chwarter y llynedd. Mae llawer o'r rhai a adawodd yr SDAA y chwarter hwn wedi symud i'r System Dyletswydd Amser Cyflawn (SDAC).

Blwyddyn	Dechreuwyr	Ymadawyr	Nifer y Swyddi ar Ddiwedd y Flwyddyn	Nifer y Gweithwyr (un rôl yn unig)
Ebrill 2024 – Mawrth 2025	86	65	487	425
Ebrill 2025 – Mawrth 2026	88	71	512	427
+/-	2	6	25	2

Dechreuwyr – nifer y dechreuwyr SDAA ym mhob chwarter. Nid yw hyn yn cynnwys contractau eilaidd.

Ymadawyr – nifer y swyddi SDAA sydd wedi'u llenwi, gan gynnwys y rhai sydd â mwy nag un rôl.

Nifer y Swyddi ar Ddiwedd y Chwarter – the number of On-call firefighter positions that are filled, including those who have more than one role.

Nifer y Gweithwyr (un rôl yn unig) – nifer yr unigolion sydd ar yr SDAA yn unig h.y., y rhai nad oes ganddynt ddwy rôl yn y Gwasanaeth.

Amcan 6: Creu amserlen o ymarferion yn unol â phroffil risg Gogledd Cymru y Fforwm Cydnerthedd Lleol.

Cyflwynwyd calendr electronig newydd sy'n cynnwys digwyddiadau ymarfer corff sy'n digwydd ar draws yr ardal Gwasanaeth. Mae hyn yn rhoi ymwybyddiaeth gynnar o ymarferion sy'n digwydd i staff ac yn rhoi cyfle iddynt fynegi diddordeb mewn cymryd rhan neu fod yn wiliadwr.

Gall Rheolwyr yr Orsaf a staff o'r Ystafell Reoli ychwanegu manylion am unrhyw ymarferion byw neu ymarferion bwrdd sydd ar ddod i sicrhau bod y calendrau mor gyfredol â phosibl.

Cynhaliwyd cyfanswm o 20 ymarfer yn ystod y flwyddyn, a oedd yn cynnwys:

- **Hyfforddiant digwyddiadau cerbydau trydan:** Roedd criwiau yng Nghaerdydd yn ymarfer ymateb i dân fan drydan yn dilyn gwrthdrawiad, gan ganolbwyntio ar ddiffodd tanau cerbydau trydan yn ddiogel gan ddefnyddio blancedi arbenigol.
- **Ymarfer brys Offer Tân ac Anadlu Adeiladu (BA):** Diffoddwyr tân wedi'u hyfforddi ar gyfer tân adeilad ar y llawr cyntaf gydag anafiadau, gorchymyn digwyddiad profi, gweithdrefnau BA, chwilio ac achub, ac ymateb brys ar ôl cwymp nenfwd efelychu criwiau BA.
- **Water outage multi-agency training:** Partners across public services took part in a Colwyn Bay exercise based on a major water outage, reviewing lessons learned, improving coordination, and strengthening preparedness for large-scale incidents.

Amcan 7: Cynnal adolygiad o'n fflyd o beiriannau arbennig i sicrhau eu bod yn parhau'n addas i gwrdd â'r proffil risg/galw yn awr ac yn y dyfodol.

Yn dilyn proses dendro gystadleuol, dyfarnwyd y contract i Emergency One Group (UK) Ltd i gyflenwi cerbyd 'Ysgol Trofwrdd' newydd y Gwasanaeth. Mae hwn yn fuddsoddiad mawr ac mae'n rhan o'r rhaglen ailosod barhaus ar gyfer offer awyr sy'n cyrraedd diwedd eu hoes weithredol. Datblygwyd y fanyleb a'r dyluniad drwy weithgor sy'n cynnwys staff o bob rhan o'r Gwasanaeth, gyda phwyslais cryf ar adborth gan ddefnyddwyr terfynol. Ers dyfarnu'r contract, mae cydweithwyr yn adrannau Fflyd, Gweithrediadau Technegol a Chaffael wedi parhau i weithio'n agos gyda'r cyflenwr i gwblhau'r dyluniad, nodi gwelliannau a chyflawni gwerth am arian. Mae'r dull cydweithredol hwn wedi helpu i greu manyleb glir ar gyfer yr offer newydd a bydd yn cefnogi'r prosiect wrth iddo symud i'r camau nesaf o adeiladu a chyflawni.

Amcan 8: Parhau â'r ymateb ymgynghorol aml-asiantaethol ac i wneud gwaith rheoli risg ar gyfer systemau storio ynni a batris mawr.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae cydweithredu aml-asiantaeth cryf wedi parhau rhwng grŵp BESS a'r Gwasanaeth Mwynau a Gwastraff Rhanbarthol, gan gynnwys gweithio'n agos gyda'r swyddog arweiniol a'r tîm cynllunio. Datblygiad allweddol oedd y cytundeb er mwyn sicrhau bod partneriaid yn cael eu hysbysu'n awtomatig pan fydd cwmnïau preifat yn cyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer prosiectau ynni adnewyddadwy. Bydd y broses well hon o rannu gwybodaeth yn berthnasol ar draws pob un o'r chwe chynghor yng Ngogledd Cymru, gan helpu partneriaid i gadw'n wybodus ac ymateb yn fwy effeithiol.

Cynhaliwyd cyfarfodydd rheolaidd trwy gydol y flwyddyn er mwyn cynnal momentwm a chydlyniaid. Ochr yn ochr â hyn, mae gwaith parhaus wedi canolbwyntio ar nodi a mapio safleoedd ynni adnewyddadwy, gan wella ymwybyddiaeth ymhellach a chefnogi cynllunio ac ymateb gweithredol yn y dyfodol.

Mae'r gwasanaeth hefyd wedi archwilio offer newydd i fynd i'r afael â risgiau sy'n dod i'r amlwg, gan gynnwys diffoddwyr sydd wedi'u cynllunio ar gyfer tanau paneli solar (PV). Mae'r rhain wedi'u hasesu ar gyfer addasrwydd ar gyfarpar ac maent bellach wedi'u disgwyl i'w prynu yng nghyllideb 2026-27.

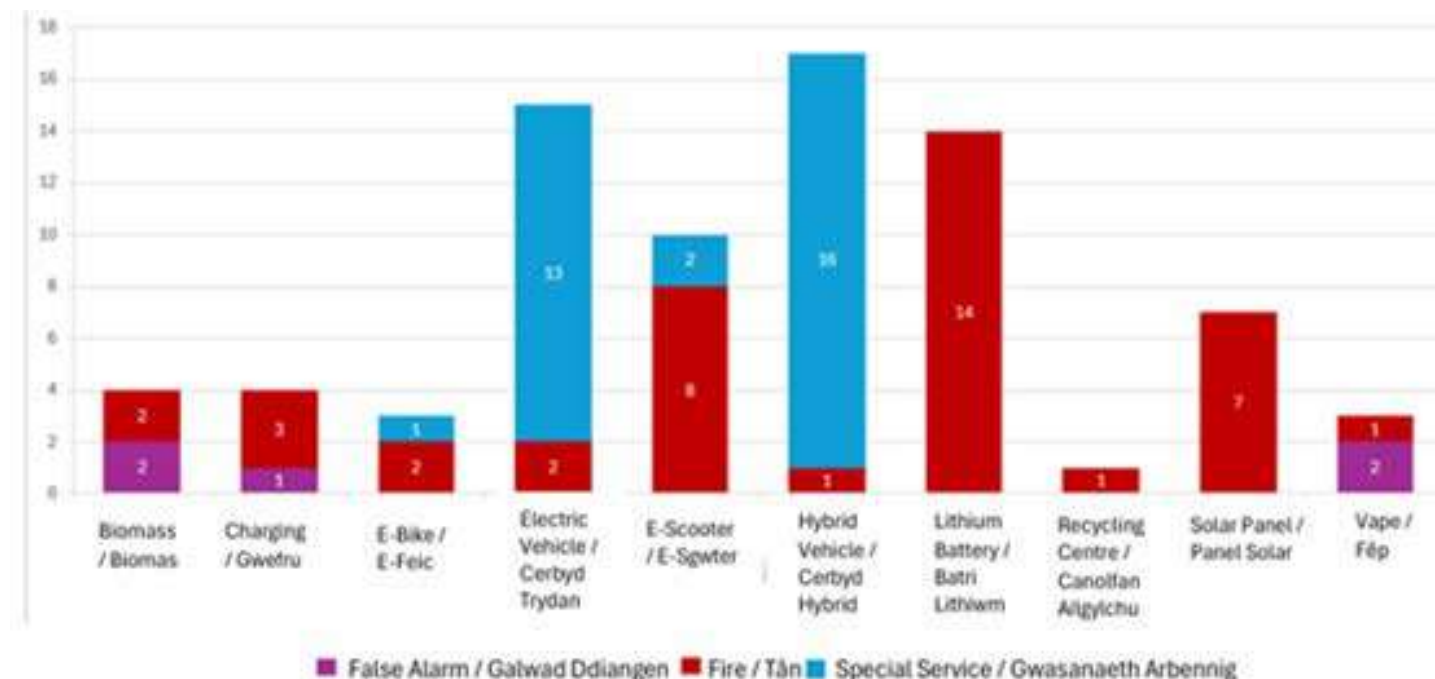
Ar y cyfan, mae'r flwyddyn wedi gweld cynnydd cyson, gyda gwaith partneriaeth gwell, gwell rhannu gwybodaeth, a chamau parhaus tuag at gryfhau'r ymateb i risgiau sy'n gysylltiedig ag ynni adnewyddadwy.

Digwyddiadau brys a fynychwyd gan y Gwasanaeth yn ystod y flwyddyn.

Wrth i dechnoleg esblygu a'n dibyniaeth gymdeithasol arni gynyddu, mae wedi dod yn amlwg bod risgiau newydd a chymhleth yn cael eu cyflwyno i'n Gwasanaeth Tân. Gall technolegau sy'n dod i'r amlwg ffurfio amrywiaeth o ffurfiau, gan gynnwys pethau fel:

- Cerbydau Trydan
- Ffermydd Gwynt
- Dyfeisiau sy'n cynnwys Batris Lithiwm-Ion

Nid oes gan lawer o'r technolegau hyn gategoriâu adrodd pwrpasol o fewn systemau data digwyddiadau tân ac achub cenedlaethol. O ganlyniad, cynhelir chwiliadau geiriau allweddol ar logiau digwyddiadau er mwyn nodi a dadansoddi tueddiadau.

Er bod cerbydau trydan a cherbydau hybrid yn ymddangos yn helaeth yn y ffigurau uchod ar gyfer 2025-26, mae'r siart yn dangos nad galwadau tân oedd y rhan fwyaf o'r digwyddiadau hyn.

Amcan 9: Parhau i gyflwyno'r achos busnes ar gyfer Canolfan Hyfforddiant a Datblygu Newydd.

Mae cynnydd wedi parhau drwy gydol y flwyddyn o ran datblygu'r achos busnes ar gyfer Canolfan Hyfforddi a Datblygu newydd, sydd bellach o'r enw **Hwb Awen**. Dechreuodd y gwaith safle cynnar yn haf 2025, gan gynnwys ffensys, arolygon amgylcheddol, clirio llystyfiant a pharatoi'r tir. Mae'r cynllunio yn parhau i fod yn y cam amlinellol, gyda gwaith dylunio manwl yn parhau.

Mae cynnydd cryf wedi'i wneud o ran dylunio a chynllunio, gyda chefnogaeth tîm dylunio newydd a mewnbwn gan staff, gweithgorau ac ymweliadau â chyfleusterau hyfforddi eraill y gwasanaeth tân. Mae ystyriaethau amgylcheddol hefyd wedi'u rheoli'n ofalus, gan gynnwys diogelu bywyd gwylt ar y safle.

Mae ymgysylltu wedi bod yn ffocws allweddol, gyda chyfathrebu rheolaidd, ymweliadau staff, a sesiynau galw heibio yn helpu i gasglu adborth a llunio'r datblygiad. Mae'r adborth hwn eisoes wedi dylanwadu ar gynlluniau, megis cynnwys llety dros nos a sicrhau bod cyfleusterau yn bodloni anghenion hyfforddiant gweithredol.

Carreg filltir bwysig oedd cymeradwyo amlinelliad yr Achos Busnes a gymeradwywyd gan aelodau yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ym mis Ionawr. Ochr yn ochr â hyn, mae gwaith brandio wedi symud ymlaen yn dilyn pleidlais staff i enwi'r ganolfan Hwb Awen.

Ar y cyfan, mae'r prosiect yn mynd rhagddo'n dda, gyda datblygiad cyson o gynlluniau, cynnwys staff cryf, a gwaith safle cynnar wedi'i gwblhau neu bron â chwblhau, gan gadw'r nod hirdymor o ganolfan hyfforddi newydd ar y trywydd iawn i'w gyflawni.

Amcan 10: Adolygu a gweithredu argymhellion perthnasol adroddiad cam 2 ymchwiliad Tŵr Grenfell, i wella parodrwydd gweithredol ac ymateb, hyfforddiant diffoddwyr tân a diogelwch diffoddwyr tân.

Dros y flwyddyn, mae cynnydd cyson wedi'i wneud tuag at gwblhau'r holl argymhellion, er bod rhai meysydd yn parhau i gydymffurfio'n rhannol oherwydd cymhlethdod a natur y gwaith.

Mae gwelliannau allweddol wedi'u cyflawni, gan gynnwys cyflwyno radios llaw digidol, sydd wedi galluogi rhai argymhellion i gael eu cwblhau'n llawn. Bydd nifer fach o feysydd yn parhau i gydymffurfio'n rhannol yn y tymor byr tra bod gwaith pellach yn cael ei wneud.

Mae ffocws cryf hefyd wedi bod ar wella gweithdrefnau gwacáu ar gyfer adeiladau uchel. Mae'r dysgu wedi'i rannu trwy gydweithio â Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru, gan gynnwys cyflwyniadau, ymarferion ar y cyd, ac arsylwi senarios hyfforddi byw. Mae'r gweithgareddau hyn wedi helpu i lywio gwaith adolygu lleol, gyda'r Grŵp Adeiladau Tal yn asesu'r ffordd orau o fabwysiadu neu addasu'r gweithdrefnau hyn yng Ngogledd Cymru.

Mae ymarferion wedi'u cynnal i brofi trefniadau gwacáu, gyda debriefs yn nodi meysydd i'w gwella ymhellach. Bydd y canfyddiadau hyn yn helpu i lunio newidiadau yn y dyfodol a sicrhau cynnydd parhaus.

Yn gyffredinol, mae'r flwyddyn wedi gweld gwelliant parhaus, gyda newidiadau ymarferol wedi'u gweithredu, dysgu partneriaeth gref, a gwaith parhaus i fynd i'r afael â'r bylchau cydymffurfio sy'n weddill.

Amcan 11: Parhau â'r rhaglen Tyrau Hyfforddi newydd.

Cytunwyd ar y rhaglen ailosod ac adnewyddu tŵr hyfforddi yn unol â chynllunio cyllideb gyfalaf 2024-25. Yn ogystal, cyflwynwyd rhaglen arolygu a chrëwyd rhestr flaenoriaeth RAG ar gyfer pob tŵr hyfforddi ar draws Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru. Yn anffodus, oherwydd problemau cyflenwi allanol ac oedi gyda chyflwyno'r tîm rheoli prosiect ystadau, mae dyddiadau cau allweddol wedi'u colli gydag ailosod tŵr hyfforddi yn cael eu gohirio a'u rhoi mewn cylchoedd bywyd cynllunio sydd i ddod.

Ein Hegwyddor Amgylchedd

Diogelu a gwarchod ein hamgylchedd naturiol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Mabwysiadu arferion ecogyfeillgar yn ein gweithrediadau beunyddiol i leihau allyriadau carbon ac effeithiau amgylcheddol eraill a chodi ymwybyddiaeth amgylcheddol ymhlith ein staff a'n cymunedau.

Amcanion llesiant a gyflawnwyd:

Cymru
gydnerth

Cymru o
gymunedau
cydlynus

Cymru
iachach

Cymru sy'n
gyfrifol ar
lefel fyd-
eang

Cyflawniadau yn 2025-26

Amcan 1: Adolygu eitemau stoc a datblygu arferion gwaith gorau er mwyn gwella effeithlonrwydd a sut y rheolir lefelau stoc.

Dros y flwyddyn, fe wnaethom barhau i wella rheoli stoc a chryfhau perthynas waith ag adrannau eraill i wneud prosesau siopau yn fwy effeithlon. Fe wnaethom adolygu lefelau stoc yn rheolaidd, lleihau stoc diangen a gweithio gyda chydweithwyr i wella archebu, cyfathrebu a phrosesau o ddydd i ddydd.

Rydym yn adolygu lefelau stoc gofynnol yn rheolaidd pryd bynnag y rhoddwyd archebion i sicrhau bod lefelau stoc yn parhau i fod yn briodol a bod cynhyrchion yn dal i fod eu hangen. Fe wnaethom adeiladu perthynas waith gryfach ag adrannau eraill, gan gynnwys cymryd rhan mewn cyfarfodydd recriwtio ac argaeledd fel y gallai siopau fod yn rhan gynharach ac yn fwy effeithiol.

Fe wnaethom adolygu darpariaethau stoc cerbydau lles, lleihau gwastraff a chytuno ar restr symlach o eitemau y gofynnwyd amdanynt yn aml gyda'r Adran Gweithrediadau.

Derbyniwyd pecyn tân gwyllt ychwanegol i wella lefelau stoc, a chwblhawyd codio bar ochr yn ochr â newidiadau i'r broses golchi dillad.

Fe wnaethom barhau i wella prosesau ar y cyd â Gweithrediadau, gan gynnwys gweithdrefnau y tu allan i oriau, pecynnau ymadael, pecyn sy'n gysylltiedig â dyrchafiad a threfniadau pecyn brys.

Dechreuon ni brynu cyflenwr newydd ar gyfer 'Gwisg Dadwisg' oherwydd bod lefelau stoc wedi gostwng ac nid oedd y cyflenwr blaenorol bellach yn cynnig yr un arddull neu ddeunydd.

Cwblhawyd y stoc diwedd y flwyddyn, gyda chynnydd cadarnhaol o ran lleihau faint o stoc a gedwir a gwaith pellach wedi'i gynllunio i wella'r broses.

Bydd y gwaith hwn yn parhau fel rhan o fusnes fel arfer, gyda'r tîm siopau yn adolygu systemau ac yn gwneud y defnydd gorau o dechnoleg bob dydd Mercher.

Mae trefniadau hefyd yn cael eu gwneud i fynychu cyfarfodydd cadwyn gyflenwi gyda sefydliadau sector cyhoeddus eraill sy'n defnyddio TechOne.

Amcan 2: Ehangu'r rhwydwaith presennol o Fannau Gwefru Cerbydau Trydan (EVCP) ar draws y Gwasanaeth.

Mae gwaith wedi'i wneud i ehangu'r rhwydwaith EVCP ar draws y Gwasanaeth er mwyn gweithredu mwy o Gerbydau Trydan.

Cymeradwywyd cyllid grant, ac mae dau wefrydd soced sengl bellach wedi'u gosod yng ngorsaf dân Wrecsam, ac un gwefrydd soced dwbl wedi'i osod yng ngorsaf dân Dolgellau.

Cwblhawyd treial yn llwyddiannus sy'n caniatáu i staff y Gwasanaeth ddefnyddio'r rhwydwaith EVCP i wefru eu cerbydau eu hunain gan ddefnyddio ap i dalu am y trydan a ddefnyddir.

Mae polisi a gweithdrefn draft wedi'i ysgrifennu sy'n caniatáu nid yn unig i bersonél y gwasanaeth ond hefyd yn caniatáu i sefydliadau cyhoeddus allanol wefru eu cerbydau trydan gan ddefnyddio'r gwefryddion trydan newydd hyn.

Mae gan bob gorsaf dân a safleoedd eraill sy'n gysylltiedig â than o leiaf un EVCP.

Amcan 3: Caffael cerbydau ysgafn er mwyn cadw'r proffil oedran ar lefel resymol ac i sicrhau bod ein fflyd o gerbydau ysgafn yn ddibynadwy, yn cyrraedd y safonau diogelwch diweddaraf ar gyfer ein staff, ac mor effeithlon ag sy'n bosibl o ran yr amgylchedd.

Dechreuodd y gwaith gyda nodi cerbydau addas o fewn cyllideb y Gwasanaeth, gyda cherbydau allyriadau sero yn cael eu blaenoriaethu yn unol â Chyllideb Garbon 2 Llywodraeth Cymru a 'Chynllun Datgarboneiddio Fflyd' y Gwasanaethau.

Mae cyfanswm o 53 o gerbydau ysgafn (ceir a faniau) wedi'u caffael yn llwyddiannus yn ystod y flwyddyn, er bod trefniadau yn rhaid i'r cynlluniau dyrannu cychwynnol, i ddarparu ar gyfer gofynion unigol.

Amcan 4: Newid y cerbydau presennol sy'n defnyddio diesel i ddefnyddio olew llysgiau sydd wedi'i drin â hydrogen (HVO).

Hyd yn hyn, nid oes unrhyw broblemau mawr wedi'u nodi gyda'r treial HVO yng Ngorsaf Dân Glannau Dyfrdwy, felly disgwylir y bydd y gwaith gyda'r darparwr, yn parhau. Mae sawl wythnos ar ôl cyn i geisiadau cynllunio ar gyfer y saith safle gorsaf dân nesaf gael eu penderfynu. Yn seiliedig ar sut roedd system back-end BSmart yn gweithredu yng Ngorsaf Dân Glannau Dyfrdwy, mae'n ymddangos ei bod yn gweithio'n dda ac yn darparu olrhain a goruchwyliaeth effeithiol.

Amcan 5: Uwchraddio'r System Rheoli Adeiladau er mwyn lliniaru effaith BT yn rhoi'r gorau i ddefnyddio llinellau copr.

Mae cynnydd yn erbyn y weithred hon wedi'i ohirio oherwydd y gost sy'n gysylltiedig â disodli'r boeleri traddodiadol presennol. Ar y cam hwn, ystyrir ei bod yn fwy cost-effeithiol i ailosod y system boeler gyfan ar yr adeg briodol, yn hytrach na gwneud gwaith interim i'r paneli boeler i gefnogi'r weithred hon.

Amcan 6: Monitro ac adrodd ar ddata ynni, dŵr a gwastraff, gan gynnwys adrodd i Llywodraeth Cymru ar adrodd ar garbon.

Mae'r Gwasanaeth wedi monitro defnydd ynni a dŵr corfforaethol yn agos, yn ogystal â'n hallbynnau gwastraff i nodi ffyrdd y gallwn wella ein heffeithlonrwydd gweithredol a lleihau ein heffeithiau amgylcheddol.

Rydym wedi gweithio'n agos gyda Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i wella'r ffordd yr ydym yn cyfrifo ac yn adrodd ar ein hallyriadau carbon, drwy gasglu data mwy penodol ar effaith amgylcheddol gan ein cyflenwyr. Mae'r adroddiadau hyn yn rhan annatod o'n gwaith tuag at yr uchelgais ar gyfer sector cyhoeddus sero net yng Nghymru erbyn 2030.

Cydnabyddiaeth o'n Cydweithio

Diffiniad o gydweithredu

"tmae'n gweithio gyda'i gilydd â phobl neu sefydliadau eraill i greu neu gyflawni rhywbeth".

Prosiect Partneriaeth Rhostir

Derbyniodd tîm cefn gwlad Cyngor Sir Ddinbych Wobr Partner Diogelwch Cymunedol am ei Brosiect Partneriaeth Rhostir mewn noson wobrwyo.

Mae'r prosiect, sy'n cael ei gynnal mewn partneriaeth â Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, yn cefnogi'r gwasanaeth tân i fynd i'r afael â thanau gwyllt peryglus.

Dywedodd y Cynghorydd Alan James, yr aelod arweiniol dros ddatblygu a chynllunio lleol: "Hoffwn longyfarch pawb sy'n rhan o'r tîm am gyflawni'r wobrwych hon.

"Mae hyn yn adlewyrchu rhai o'r gwasanaethau hanfodol y mae'r tîm yn eu darparu mewn sefyllfaoedd peryglus ac mae'n enghraifft wych o'r hyn y gall dull cydweithredol effeithiol ei gyflawni.

"Mae ein ceidwaid cefn gwlad yn gweithio'n ddiflino i sicrhau bod trigolion ac ymwelwyr â'r sir yn gallu mwynhau ein tirwedd helaeth ac mae'n wych bod eu gwaith caled wedi cael ei gydnabod gyda'r wobrwych hon."

Yn gynharach eleni, cefnogodd y tîm y gwasanaeth tân yn ystod ymgyrch aml-asiantaeth pedwar diwrnod ar fryniau'r Berwyn, lle effeithiodd tân gwyllt ar bron i 350 hectar o rostir ar Foel Fferna.

Mae'r bartneriaeth wedi parhau y tu hwnt i'r ymateb brys, gyda ceidwaid a chriwiau tân yn gweithio gyda'i gilydd ar ymarferion hyfforddi tanau gwyllt ac ymgyrchoedd ymwybyddiaeth y cyhoedd.

Nod yr ymdrechion hyn yw hyrwyddo'r defnydd cyfrifol o danau a barbeciw yng nghefn gwlad, gan sicrhau bod pawb yn deall y peryglon difrifol y gallant eu creu i'n tirwedd genedlaethol.

Achrediad 'Statws Cyflogwr' Hyderus Anabledd

Mae'r cynllun Disability Confident yn fenter gan lywodraeth y DU sydd wedi'i chynllunio i gefnogi cyflogwyr i recriwtio, cadw a datblygu pobl anabl.

Mae'r cyflawniad hwn yn dangos yn glir i ddarpar weithwyr a gweithwyr presennol sut mae'r Gwasanaeth yn dilyn arferion gorau ar draws gwahanol feysydd gwaith, ac mae'n gam i fyny o'r statws 'Ymrwymiad' Lefel 1 a gyflawnwyd yn 2022.

Helpodd grŵp gorchwyl a gorffen o staff y Gwasanaeth i asesu ein sefyllfa bresennol, a gweithiodd gyda'i gilydd i gasglu tystiolaeth o arferion cynhwysol ac amlygu bylchau a chyfluoedd i wella yn y dyfodol. Roedd y grŵp gorchwyl a gorffen yn cynnwys 12 o gynrychiolwyr o bob rhan o'r Gwasanaeth, a gyfarfu dair gwaith ym mis Gorffennaf ac Awst i fwrw ymlaen â'r gwaith hwn.

Gwnaeth aelodau'r grŵp gyfraniadau pwysig yn y cyfarfodydd, gyda llawer hefyd yn cynnal ymchwil hanfodol a chasglu tystiolaeth.

Dyweddodd y Prif Swyddog Tân Dawn Docx "Mae ennill yr achrediad lefel uwch hwn yn enghraifft gadarnhaol o gydweithredu a gwaith tîm".

GTAGC yn ennill achrediad Cyflog Byw Gwirioneddol

Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi ennill achrediad cyflog byw go iawn; ni yw'r 18fed corff cyhoeddus yng Nghymru i wneud hynny, a'r cyntaf yng Ngogledd Cymru.

Bydd ein hymrwymiad i'r Cyflog Byw yn golygu bod pawb sy'n gweithio yn y Gwasanaeth yn cael isafswm cyflog o £13.45 yr awr - sy'n uwch nag isafswm y llywodraeth ar gyfer pobl dros 21 oed, sydd ar hyn o bryd yn £12.21 yr awr.

Mae swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol yng Nghymru yn dweud wrthym ein bod wedi ein lleoli mewn rhanbarth lle mae 15.8% o swyddi yn ennill llai na'r hyn sydd ei angen ar bobl i fyw - gyda thua 199,000 o swyddi yn talu llai na'r Cyflog Byw gwirioneddol.

Cyflog Byw Gwirioneddol y Sefydliad Cyflog Byw yw'r unig gyfradd cyflog yn y DU a gyfrifir yn annibynnol ar sail cost byw, sy'n codi'n flynyddol yn unol â chostau byw.

Mae ein pobl wrth wraidd popeth a wnawn.

Trwy ddod yn gyflogwr Cyflog Byw achrededig, rydym yn cadarnhau ein hymrwymiad i degwch ac yn sicrhau bod pawb sy'n gweithio i ni yn cael cyflog sy'n adlewyrchu gwir gost byw.

Holl bwrpas hyn yw gwneud y peth iawn i'n staff a chydabod y cyfraniad pwysig maen nhw'n ei wneud i'n cymunedau bob dydd.

Crynodeb Gwybodaeth Perfformiad

Cyflwynodd Gorchymyn Awdurdodau Tân ac Achub (Dangosyddion Perfformiad) (Cymru) 2015 dri dangosydd perfformiad statudol sy'n cyd-fynd â dangosyddion sector a gasglwyd yn lleol.

DANGOSYDDION STATUDOL:	2024-25		2025-26	
	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd
Tanau yr aethpwyd atynt	1,804	26.07	2,043	29.31
Galwadau diangen yr aethpwyd atynt	3,264	47.17	3,209	46.03
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd	255	3.69	297	4.26
Digwyddiadau brys eraill yr aethpwyd atynt	1,166	16.85	1,065	15.28
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o'r boblogaeth				
Marwolaethau ac anafiadau tân	49	7.08	55	7.89
Marwolaethau ac anafiadau yn sgil tanau a ddechreuwyd yn ddamweiniol	45	6.50	53	7.60
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 100,000 o'r boblogaeth				
Tanau cartref wedi'u cyfyngu i'r ystafell wreiddiol	308	87.01%	282	87.58%
Fel canran o'r nifer o danau mewn cartrefi yr aethpwyd atynt				

Crynodeb Gwybodaeth Perfformiad

Cyflwynwyd dangosyddion sector ar gyfer 2015 a chytunwyd i gael eu casglu a'u rhannu gan y tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru.

CYMRU GYFAN			2025-26			
DANGOSYDDION SECTOR:	GTA Gogledd Cymru		GTA Canolbarth a Gorllewin Cymru		GTA De Cymru	
	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd	Rhif	Cyfradd
Tanau bwriadol	544	7.80	1,509	16.42	4,386	27.92
Tân damweiniol (neu ddim yn hysbys)	1,499	21.50	1,632	17.76	1,791	11.40
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o'r boblogaeth						
Marwolaethau yn gysylltiedig â thân	2	0.29	4	0.44	9	0.57
Anafiadau wedi'u hachosi gan dân	53	7.60	24	2.61	54	3.44
Marwolaethau'n gysylltiedig â thân mewn tanau damweiniol mewn anheddau	2	0.29	2	0.22	9	0.57
Marwolaethau'n gysylltiedig â thân mewn	0	0.00	1	0.11	0	0.00
tanau bwriadol mewn anheddau	30	4.30	19	2.07	46	2.93
Anafiadau'n gysylltiedig â thân mewn tanau damweiniol mewn anheddau	0	0.00	2	0.22	8	0.51
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 100,000 o'r boblogaeth						
Tanau cartref	346	10.29	428	9.68	643	9.06
Tanau damweiniol yn y cartref	325	9.67	393	8.89	587	8.27
Tân bwriadol mewn cartrefi	21	0.62	35	0.79	56	0.79
Galwadau diangen LTAAu mewn cartrefi	1,481	44.04	1,528	34.56	2,182	30.73
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 10,000 o cartrefi						
Tanau mewn adeiladau annomestig	155	4.65	143	3.54	361	6.88
Galwadau diangen LTAAu mewn eiddo annomestig	379	11.37	325	8.05	1,535	29.24
Lle mae'r gyfradd yn seiliedig ar 1,000 o adeiladau annomestig						
Tanau mewn cartrefi lle nad oedd larwm mwg wedi'i osod	45	13.01	134	31.31	245	38.10
Fel canran o'r nifer o danau mewn cartrefi yr aethpwyd atynt						

Siarter Ymateb i Dandau Mewn Cartrefi yn 2025–26

Yn ystod 2012, datblygodd y tri Awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru Siarter Cymru gyfan ar y cyd i sicrhau, lle bynnag y mae pobl yn byw yng Nghymru, y gallant ddisgwyl cael cymorth a chefnogaeth i aros yn ddiogel rhag tân yn eu cartrefi. Dylent hefyd allu disgwyl, os bydd tân yn cynnau, y byddant yn cael ymateb brys prydlon, effeithiol a phroffesiynol i'w galwad am gymorth.

Mae'r Siarter yn gwneud saith ymrwymiad penodol y bydd yr Awdurdod Tân ac Achub yn:

1. Cymryd yr awenau wrth leihau nifer y tanau mewn cartrefi sy'n digwydd a lleihau eu heffaith ar bobl.
2. Ymateb yn gyflym ac yn effeithlon bob tro y byddwn yn derbyn galwad brys 999 i fynychu tân mewn cartref.
3. Mynychu tanau mewn cartrefi yn gyflym a chyda'r offer priodol i ddelio â nhw.
4. Delio â thanau cartref yn effeithiol, yn effeithlon ac yn broffesiynol.
5. Helpu i adfer normalrwydd i gymunedau yn sgil tanau mewn cartrefi.
6. Ymchwilio i achosion tanau mewn cartrefi a dal y bobl berthnasol i gyfrif pan fo'n briodol gwneud hynny.
7. Ymdrechu i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

Mae'r tudalennau canlynol yn rhoi gwybodaeth am ein cydymffurfiaeth â'r ymrwymiadau hyn yn ystod 2025–26.

Er cysondeb, rydym yn defnyddio naratif safonol ar gyfer adrodd yn erbyn y Siarter bob blwyddyn, a dim ond yn diweddarau'r ffigurau o fewn y fframwaith naratif.

1. Byddwn yn arwain y gwaith o leihau nifer y tanau sy'n digwydd mewn cartrefi a lleihau eu heffaith ar bobl.

Rydym wedi ymrwymo i arwain y gwaith o gynnal y gostyngiad yn nifer yr achosion o danau mewn cartrefi ac yn gysylltiedig, y pobl sy'n cael eu hanafu o ganlyniad o hyn, yng Nghymru.

Yn 2025-26 rhoesom gyngor ac anogaeth i bobl ar sut y gallant atal tanau rhag cychwyn yn eu cartref a sut y gallant gadw eu hunain yn ddiogel rhag tân. Roedd ein gweithgarwch atal yn cynnwys cyflwyno 19,374 o

Archwiliadau Diogel ac lach i breswylwyr ac yn ogystal â hyn cafodd 4,110 o blant a phobl ifanc sgwrs diogelwch tân dros y cyfnod hwn.

Yn ystod 2025-26 aethom i 322 o danau damweiniol mewn cartrefi. O ganlyniad i'r tanau hynny, cofnodwyd 6 marwolaeth, a cafodd 29 o bobl anafiadau difrifol.

Mae nifer y tanau damweiniol yn ardal yr Awdurdod Tân ac Achub wedi aros yn gyson, gyda 338 o danau damweiniol hefyd yn bresennol yn ystod 2024-25.

Mae nifer y tanau damweiniol yn ardal yr Awdurdod Tân ac Achub yn parhau i fod ar eu lefel isaf yn y pum mlynedd diwethaf.

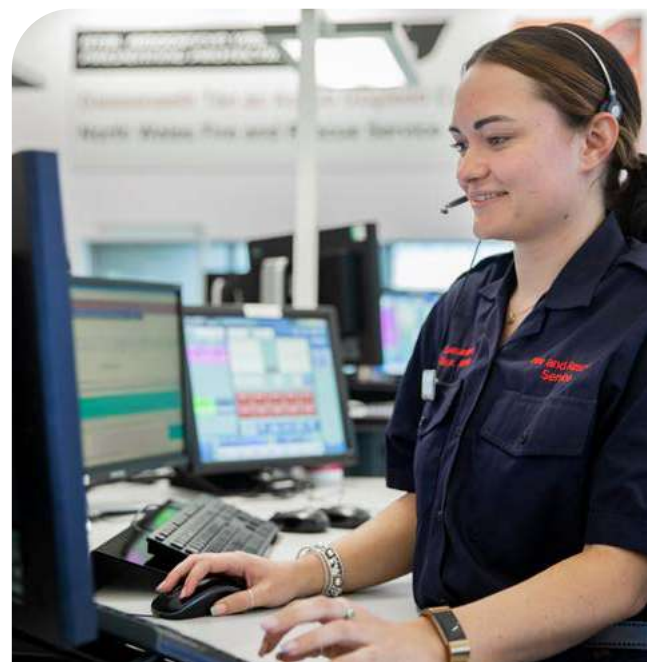
2. Byddwn yn ymateb yn gyflym ac yn effeithlon bob tro y byddwn yn derbyn galwad 999 frys i fynd i dân mewn cartrefi.

Rydym wedi ymrwymo i ymateb yn gyflym ac effeithlon pan fydd y gweithredwr yn rhoi galwadau 999/112 brys i ni.

Mae ein hystafell reoli tân brys yn parhau i fod ar gael bob awr o'r dydd a'r nos bob dydd o'r flwyddyn, gyda threfniadau arbennig ar waith ar gyfer trosglwyddo galwadau'n ddi-dor o un ystafell reoli i'r llall os bydd aflonyddwch difrifol neu ymchwydd yn nifer y galwadau sy'n dod i mewn ar yr un amser.

Mae systemau mapio ac electronig soffistigedig yn ein helpu i: a) nodi lleoliad y digwyddiad a adroddir a b) anfon yr adnodd mwyaf priodol sydd ar gael i fynychu'r digwyddiad.

Yn 2025-26, gwnaethom ddelio â chyfanswm o 15,972 o alwadau 999/112 brys. Roeddem yn gallu cael digon o wybodaeth am achosion o danau mewn cartrefi i rybuddio'r ymateb cychwynnol priodol o fewn 90 eiliad ar 79.2% o achlysuron a rhwng 91 a 120 eiliad ar 10.9% o achlysuron.

Fodd bynnag, gwyddom nad cyflymder trin galwadau – er yn bwysig – yw'r unig ffon fesur berthnasol. Mae gwybod ble mae angen ein gwasanaethau yn gofyn am sgiliau arbenigol i gael gwybodaeth yn effeithiol gan alwyr a all, er enghraifft, fod yn anghyfarwydd â'r ardal y maent ynddi, yn ofnus neu mewn trallod, yn ifanc iawn, neu ag anawsterau cyfathrebu neu iaith.

Sgil bwysig arall yw cydnabod pan fo galwr yn cam-drin y system 999/112 drwy honni fod yna argyfwng pan nad oes, mewn gwirionedd. Mae'n drosedd gwneud galwadau diangen i'r gwasanaethau brys yn fwriadol. Yn anffodus, nid yw'n ymddangos bod hynny'n atal lleiafrif o bobl sy'n camdrin llinellau 999 ac yn cadw ein gwasanaethau ac adnoddau rhag gyrraedd pobl a allai fod mewn sefyllfa wirioneddol sy'n peryglu

bywyd. Bob tro y byddwn yn mynd allan at un o'r galwadau diangen maleisus hyn, mae'n gwastraffu amser ac arian, ac yn peri mwy o berygl i weddill y gymuned.

Yn 2025-26, cawsom 124 o alwadau diangen maleisus. Mewn 57.3% o achosion, roeddem yn gallu cadarnhau nad oedd y galwadau hyn yn ddilys ac felly roedden yn osgoi defnyddio adnoddau yn ddiangen.

3. Byddwn yn mynychu tanau mewn cartrefi yn gyflym a gyda'r offer priodol i ddelio â nhw

Unwaith y byddwn wedi ateb y galwad brys 999/112 a dosbarthu'r adnoddau mwyaf priodol i wneud iawn am y presenoldeb cychwynnol yn y digwyddiad, ein blaenoriaeth nesaf yw cyrraedd y digwyddiad yn gyflym, yn ddiogel ac yn meddu ar y cyfarpar priodol i ddelio ag ef.

Mae'r amseroedd hyn yn cynnwys yr amser y mae'n ei gymryd i bersonél cyrraedd yr orsaf dân yn ogystal â'r amser teithio. O ganlyniad, gall nifer o bethau effeithio ar y ffigurau cyflymder ymateb, gan gynnwys daearyddiaeth drefol/ gwledig a natur rhwydweithiau ffyrdd yn yr ardal.

Mae cyflymder yr ymateb i danau mewn cartref yn hynod bwysig, ond ni allwn orbwysleisio pwysigrwydd atal y tanau hynny rhag digwydd yn y lle cyntaf, ac o gael o leiaf un larwm mwg gweithredol wedi'i osod a llwybr dianc wedi'i gynllunio ymlaen llaw rhag ofn y bydd tân yn digwydd. Fodd bynnag, os bydd tân mewn cartref wedi digwydd, rydym yn sicrhau bod ein criwiau diffodd tân mewn sefyllfa briodol i ddelio ag ef.

Rydym yn arfogi ein diffoddwyr tân gydag offer amddiffynnol personol ac offer diffodd tân o ansawdd uchel. Rydym yn ei gwneud yn ofynnol iddynt fod yn heini ac yn iach yn weithredol ac rydym yn sicrhau bod eu sgiliau'n cael eu profi a'u hymarfer yn rheolaidd. Rydym hefyd yn gwirio fel mater o drefn bod y ffordd yr ymdriniodd ein criwiau â digwyddiadau yn unol â gweithdrefnau diffodd tân derbyniol.

Rydym yn cymryd diogelwch ein diffoddwyr tân o ddifrif, o ystyried natur y gwaith y maent yn ei wneud. Yn 2025-26, mynychodd ein criwiau 2,043 o danau mewn amrywiaeth o wahanol fathau o eiddo ac mewn lleoliadau awyr agored. Wrth ddiffodd y tanau hynny, cafodd 8 aelod o staff gweithredol anaf.

4. Byddwn yn delio â thanau mewn cartrefi yn effeithiol, yn effeithlon ac yn broffesiynol

Rydym wedi ymrwymo i ddelio â thanau'n effeithiol, yn effeithlon ac yn broffesiynol. I'r perwyl hwn, rydym yn arfogi ein criwiau tân sydd yn brofiadol ag yn cymwys i sicrhau eu bod ganddyn nhw'r sgiliau cywir, y wybodaeth, yr offer diffodd tân a'r cymorth gorchymyn fel y byddant wedi eu paratoi'n llwyr, beth bynnag fo amgylchiadau'r digwyddiad tân.

Yn 2025-26, o'r holl danau mewn cartrefi a aethpwyd atynt, roedd 88% wedi'u cyfyngu yn llwyddiannus i'r ystafell wreiddiol, heb ledaenu ymhellach. Er y gallai nifer o ffactorau gyfrannu at yr ystadegyn hwn a fyddai y tu allan i reolaeth y criwiau oedd yn mynychu, megis faint o amser y byddai'n ei gymryd i rywun ddarganfod y tân yn y lle cyntaf, a oedd drysau mewnol wedi'u cau ai peidio i helpu i atal y tân rhag lledaenu, a pha mor bell i ffwrdd o orsaf dân y lleolwyd y cartref, rydym yn dal i ystyried hyn yn ddangosydd rhesymol o'n llwyddiant diffodd tân.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd ymchwil a gwelliannau i offer, ac yn sicrhau ein bod yn buddsoddi amser ac ymdrech i gadw mewn cysylltiad â'r datblygiadau diweddaraf.

Rydym hefyd yn cymryd o ddifrif ddelwedd broffesiynol y gwasanaeth tân ac achub. Rydym yn rhoi pwyslais mawr ar rinweddau a phriodolddau personol ein holl staff gweithredol, yn ogystal â'u ffitrwydd corfforol a seicolegol a safon uchel eu hyfforddi gweithredol a rheoli.

Rydym yn annog ein holl staff i gadw at set o werthoedd craidd a fabwysiadwyd yn genedlaethol gan Wasanaeth Tân ac Achub y DU. Mae hyn yn mynegi ein hymrwymiad i werthfawrogi gwasanaeth i'r gymuned, pobl, amrywiaeth a gwelliant.

5. Byddwn yn helpu i adfer normalrwydd i gymunedau yn sgil tanau mewn cartrefi

Rydym wedi ymrwymo i helpu i adfer normalrwydd i gymunedau yn sgil tanau mewn cartrefi.

Mae tân yn y cartref yn gallu gwneud i bobl deimlo'n fregus iawn.

Pan fydd pobl wedi colli eu heiddo, bydd angen cymorth ymarferol ac emosiynol arnynt. Pan fydd pobl wedi cael eu hanafu neu eu lladd yn y tân, gall y profiad effeithio ar gymunedau cyfan yn ogystal â'r unigolyn a'i ffrindiau a'i deulu agos. Am y rheswm hwn, nid yw rôl y gwasanaeth tân ac achub wrth gefnogi cymunedau yn dod i ben pan gafodd y tân ei ddiffodd a phan gyfrifwyd am bawb.

Ym mhob achos, bydd achos y tân yn cael ei ymchwilio a'i gofnodi'n ofalus. Bydd pob manylyn ynghylch sut a ble y

cychwynnodd y tân, i ba raddau y lledaenodd, unrhyw amgylchiadau arbennig, ac unrhyw ffactorau penodol a gyfrannodd at y tân yn cael eu cofnodi fel ffynhonnell dysgu, ymchwil a monitro yn y dyfodol.

Os oes rhesymau i gredu bod tân wedi'i gynnau'n fwriadol mewn cartref, naill ai gan rywun sy'n byw yno neu gan rywun arall, bydd yr heddlu ac asiantaethau perthnasol eraill yn mynd ar drywydd hyn.

Mewn rhai adeiladau, megis blociau o fflatiau neu dai a feddiannwyd gan nifer o wahanol denantiaid, gallai'r ymchwiliadau ôl-digwyddiad ddangos bod landlord wedi methu â sicrhau'r lefel angenrheidiol o ddiogelwch tân. Yna gallai ein hymchwilyr tân arbenigol fod yn rhan o ymchwiliad troseddol ac achos llys.

Os canfyddir bod tân wedi dechrau'n ddamweiniol, efallai y byddwn yn ymgymryd â rhyw fath o weithgaredd diogelwch cymunedol, neu ymgyrch yn y cyffiniau, gan gynnig cyngor a sicrwydd trwy Archwiliadau Diogel ac Iach am ddim.

6. Byddwn yn ymchwilio i achosion tanau mewn cartrefi ac yn dal y bobl berthnasol i gyfrif pan fo'n briodol i wneud hynny

Rydym bob amser yn ymchwilio i achosion tanau mewn cartrefi. Mewn llawer o achosion, bydd achos a tharddiad tân yn glir ac yn syml iawn, ond mewn eraill bydd angen ymchwiliad mwy manwl a fforensig i ganfod achos mwyaf tebygol y tân.

Yn 2025-26, cofnodwyd bod achos anhysbys i 19 o danau mewn cartrefi.

Os amheuir trosedd, bydd ymchwiliad y tân yn cael ei gynnal gyda'r heddlu. Mae'n debygol y bydd pobl sy'n cael eu hamau o gynnau tân mewn cartref yn fwriadol yn wynebu erlyniad troseddol, er, mewn rhai achosion,

efallai nad dyma'r unig gamau gweithredu sydd ar gael, er enghraifft os cafodd y tân ei gychwyn gan blentyn ifanc neu gan berson sy'n ceisio lladd ei hun.

Yn 2025-26, aethom i 346 o danau mewn cartrefi, a chanfuwyd bod 21 ohonynt wedi'u dechrau'n fwriadol.

Mewn rhai adeiladau preswyl, megis fflatiau a thai amlfeddiannaeth, mae'r ardaloedd cymunedol a rennir yn dod o dan reoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i bwy bynnag sy'n gyfrifol am y fangre honno (fel y landlord neu'r rheolwr safle) fod â threfniadau diogelwch tân da ar waith.

Gall methu â gwneud hynny arwain at gau'r safle ac erlyn y person cyfrifol gyda'r posibilrwydd o garchar a/neu ddirwy ddiderfyn.

Fel awdurdod gorfodi, rydym yn sicrhau bod personau cyfrifol yn cyflawni eu rhwymedigaethau o dan y ddeddfwriaeth hon, ac yn gallu dewis o blith ystod o opsiynau gorfodi sydd ar gael i ni, yn dibynnu ar ddifrifoldeb a risg y drosedd.

Yn 2025–26, fe wnaethom gyflwyno chwe hysbysiad gorfodi a thri hysbysiad gwaharddiad. Ni chafodd unrhyw rybuddion neu erlyniadau ffurfiol eu cwblhau yn ystod y flwyddyn.

7. Byddwn yn ymdrechu i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn

Rydym yn ymdrechu'n barhaus i gynnal safonau uchel a gwella agweddau ar yr hyn a wnawn.

O dan ddeddfwriaeth, mae Awdurdodau Tân ac Achub yn cael eu hystyried yn 'Awdurdodau Gwella Cymreig' a disgwylir iddynt adolygu a gwella eu perfformiad eu hunain yn rheolaidd trwy broses ffurfiol o osod, gweithredu ac adrodd yn erbyn amcanion gwella blynyddol.

Nid ydym yn cyfyngu ein gweithgarwch gwella i'r broses flynyddol ffurfiol hon; mae safonau uchel a gwelliant parhaus yn rhan annatod o'n gwaith beunyddiol o redeg y Gwasanaeth Tân ac Achub.

Mae enghreifftiau o weithgareddau gwella sy'n digwydd yn cynnwys:

- Ymateb yn gadarnhaol i adolygiadau cymheiriaid, archwiliadau ac arolygiadau.
- Ymateb yn gadarnhaol i ymatebion i'r ymgynghoriad, adborth gan randdeiliaid, cwynion a chanmolïaeth.
- Dysgu o'n profiadau, megis o sesiynau briffio ôl-digwyddiad, adroddiadau ar ddamweiniau, neu 'Damweiniau agos'.
- Cyfrannu at weithgorau, rhannu arfer da, a dysgu o ymchwil a waned.
- Cymryd cyfleoedd i ddysgu gan, a chyda sefydliadau eraill drwy bartneriaethau, pwyllgorau, byrddau a chymdeithasau proffesiynol.
- Cynllunio ar gyfer heriau posibl er mwyn cynnal ein gweithrediadau, megis trwy brosesau rheoli parhad busnes.
- Cynllunio ar gyfer heriau posibl i ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol, megis drwy fforymau cydnerthedd lleol.
- Datblygu sgiliau technegol a phroffesiynol ein staff yn barhaus.
- Cynnal ac adnewyddu ein hasedau ffisegol a chyfrifiadurol fel ein cyfarpar, cerbydau, adeiladau a thechnoleg.

Beth Mae Eraill yn ei Ddweud Amdanom ni

Archwilio Cymru – Llywodraethu

Mae eu hadroddiad i'w weld [yma](#).

Gwybodaeth Arall

Trwydded i Atgynhyrchu Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus

Atgynhyrchir deunydd hawlfraint y Goron yn y ddogfen hon o dan Rhif Drwydded C2010002320.

Ffynonellau gwybodaeth allanol a ddefnyddiwyd wrth lunio'r ddogfen hon:

- [Ystadegau Digwyddiadau Tân ac Achub Cymru](#)
- [Adroddiad Tueddiadau'r Dyfodol Cymru \(2021\)](#)

Ymyrraeth os bydd methiant neu fethiant posibl i gydymffurfio:

Mae gan Lywodraeth Cymru bwerau ymyrraeth:

- o dan adran 22 o'r Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 os yw'n ystyried bod Awdurdod Tân ac Achub yn methu, neu'n debygol o fethu, gweithredu yn unol â'r Fframwaith Cenedlaethol. Mewn achosion o'r fath, byddai adran 23 – Protocol Ymyrraeth yn berthnasol.
- o dan adran 29 o Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 os yw'n ystyried bod Awdurdod Tân ac Achub yn methu, neu mewn perygl o fethu, i gydymffurfio â'r Mesur. Fodd bynnag, ym mhob un ond yr amgylchiadau mwyaf eithriadol, ni chaiff Gweinidogion Cymru ymyrryd ar ôl iddynt gynnig cymorth gwirfoddol i'r Awdurdod o dan adran 28 o'r Mesur.

Ymgynghoriadau

Bob blwyddyn mae'r Awdurdod yn ceisio barn a safbwyntiau cyhoedd Gogledd Cymru a rhanddeiliaid eraill fel rhan o'i broses o ddatblygu ei gynlluniau a'i amcanion strategol.

Rhestrir ymgynghoriadau cyhoeddus isod:

Teitl	Ymgynghori	Cyhoeddi	Am flwyddyn
Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedo 2026-27	Hydref 2025	Gwanwyn 2026	2026-27
Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol 2025-26	Hydref 2024	Gwanwyn 2025	2025-26
Cynllun Rheoli Risg Cymunedol 2024-29	Gwanwyn 2024	Haf 2024	2024-29
Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys	Haf/Hydref 2023	Gaeaf 2023	2023-24

Recent staff surveys are listed below:

Teitl	Ymgynghori	
Arolwg Teulu Tân	Hydref 2025	03 Hydref – 14 Tachwedd 2025
Adolygiad o Ddiwylliant Crest Advisory	Hydref 2024	23 Awst – 11 Hydref 2024
Arolwg Teulu Tân	Hydref 2023	18 Medi – 16 Hydref 2023
Arolwg Teulu Tân	Hydref 2021	18 Hydref – 08 Techwedd 2021

Geirfa a Diffiniadau

Tanau

Mae pob tân yn perthyn i un o dri chategori – prif danau, tanau eilaidd neu danau simnai.

Prif Danau

Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simnai, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau a threlars, storfeydd awyr agored, planhigion a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill fel pontydd, blychau post, twneli, ac ati.

Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorio'n brif danau os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achub neu ddianc, yn ogystal â thanau mewn unrhyw leoliad yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân atynt.

Tanau Eilaidd

Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simnai nac yn brif danau. Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau fel tir agored, coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried – yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth – i fod yn brif danau), dodrefn awyr agored, goleuadau traffig, ac ati.

Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.

Tanau Simnai

Mae'r rhain yn danau mewn adeiladau a feddiannir lle mae'r tân wedi'i gyfyngu o fewn strwythur y simnai, hyd yn oed os yw difrod gwres neu fwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.

Nid yw tanau simnai yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.

Tanau yn yr awyr agored

Tân glaswelltir, coetir a chnydau lle'r aeth pedwar cerbyd neu fwy at y digwyddiad, neu lle bu'r Gwasanaeth yn bresennol am chwe awr neu fwy, neu lle amcangyfrifwyd bod ardal difrod y tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.

Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig (digwyddiadau brys eraill)

Digwyddiadau heb dân yw'r rhain lle mae angen presenoldeb peiriant tân neu swyddog ac maent yn cynnwys:

- argyfyngau lleol e.e. llifogydd, digwyddiadau ar y ffyrdd, achub personau, 'gwneud yn ddiogel' ac ati;
- trychinebau mawr;

- digwyddiadau domestig e.e. dŵr yn gollwng, pobl sydd wedi’u cloi i mewn neu allan ac ati;
- trefniadau blaenorol i fynd at ddigwyddiadau, a all gynnwys darparu cyngor ac archwiliadau.

Marwolaethau Tân (cysylltiedig â thân)

Pan fo marwolaeth person yn cael ei phriodoli i dân hyd yn oed os digwyddodd y farwolaeth wythnosau neu fisoedd yn ddiweddarach. Mae yna achosion achlysurol hefyd lle daw’n amlwg wedi hynny nad y tân oedd achos y farwolaeth. Felly, mae’r ffigurau hyn yn destun adolygu.

Anafiadau tân

Er mwyn sicrhau cysondeb ar ôl mis Ebrill 2009 ledled y DU, cofnodir anafiadau tân o dan bedwar categori difrifoldeb:

- Aeth y dioddefwr i’r ysbyty, ac mae’n ymddangos bod yr anafiadau’n ddifrifol.
- Aeth y dioddefwr i’r ysbyty, mae’n ymddangos bod yr anafiadau’n rhai bach.
- Rhoddwyd cymorth cyntaf i’r dioddefwr yn y fan a’r lle yn unig, ond nid oedd angen triniaeth bellach.
- Cafodd archwiliad rhagofalus ei argymhell – cafodd y person ei anfon i’r ysbyty neu fe’i cyngorwyd i weld meddyg fel rhagofal, ond heb unrhyw anaf na gofid amlwg.

Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)

Lle mae’r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd at leoliad gan gredu bod yna ddigwyddiad, ond wrth gyrraedd yn darganfod nad oes digwyddiad o’r fath yn bodoli, neu wedi bodoli.

Sylwer: os yw’r peiriant yn cael ei ‘droi nôl’ gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad nid yw’n cael ei hystyried fel un ag aethpwyd ato ac nid oes angen adrodd amdano.

Maleisus

Mae’r rhain yn alwadau a wneir gyda’r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynychu digwyddiad nad yw’n bodoli, gan gynnwys amcanion bwriadol a rhai yr amheuir eu bod yn faleisus.

Bwriad Da

Mae’r rhain yn alwadau a wneir yn ddiidwyll yn y gred y byddai’r Gwasanaeth Tân ac Achub yn fynychu digwyddiad tân neu wasanaeth arbennig.

Larwm Tân Awtomatig (LTAau)

Mae’r rhain yn alwadau sydd wedi’u cychwyn gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys offer larwm yn cychwyn yn ddamweiniol neu lle mae larwm yn canu a bod person wedyn yn galw’r Gwasanaeth Tân ac Achub yn rheolaidd fel rhan o drefniant sefydlog, heb unrhyw ‘feirniadaeth’, er enghraifft gan ganolfan alwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.

Dweud eich dweud

Rydym bob amser yn chwilio am ffyrdd o wella ein gwasanaeth ac i gyflwyno gwybodaeth sy'n ystyrlon. Er mwyn ein helpu i wneud hyn rydym am sicrhau bod eich barn yn cael ei hystyried wrth gyflawni ein gweithgareddau ac yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi. Felly, os oes gennych unrhyw sylwadau am yr asesiad hwn, neu sut y gallem wella ein hasesiadau perfformiad blynyddol yn y dyfodol, hoffem glywed gennych.

Mae fersiynau eraill o'r ddogfen hon ar gael

- Mewn fformatau papur ac electronig.
- Yn Gymraeg a Saesneg.
- Fel taflen gryno o'r pwyntiau allweddol.
- Mewn fformatau hygyrch trwy ein gwefan.

Ysgrifennwch atom

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (GTAGC)
Ffordd Salisbury
Parc Busnes Llanelwy
Sir Ddinbych
LL17 0JJ

Ffoniwch ni

01745 535 250

Anfonwch e-bost atom

Corporateplanning.helpdesk@tangogleddcymru.llyw.cymru

Ewch i'n gwefan

www.tangogleddcymru.llyw.cymru

Neu dilynwch ni ar

X (Twitter): [@northwalesfire](https://twitter.com/northwalesfire)

Facebook: www.facebook.com/northwalesfireservice

Instagram: [@northwalesfire](https://www.instagram.com/northwalesfire)

Ffoniwch 999 mewn argyfwng yn unig